

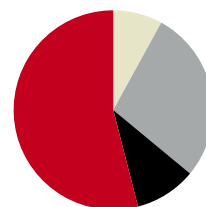
SISÄLTÖ

Vuosi 2000 lyhyesti	1
Soneran strategia	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Teemat	8
Tulevaisuuden palvelut	10
Uudet verkkoteknologiat	12
Osaamisen kehittäminen	14
Liiketoimintakatsaukset	16
Kotimaan matkaviestintä	18
Kansainvälinen matkaviestintä	20
Uudet palvelut	22
Telecom	26
Tilinpäätös	30
Hallituksen toimintakertomus	32
Tuloslaskelma	42
Kassavirtalaskelma	43
Tase	44
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	46
Emoyhtiön tilinpäätös	66
Rahoitus ja rahoitusriskit	73
Taloudellinen kehitys	75
Tuloskehitys neljännesvuosittain	76
Tunnuslukujen laskentaperusteet	77
Osakkeet ja osakkeenomistajat	78
Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto	83
Hallinto	84
Sanasto	89
Sijoitustutkimus	90
Tietoja sijoittajille	91
Yhteystiedot	92

VUOSI 2000 LYHYESTI

- ➔ Konsernin tulos kasvoi huomattavasti edellisvuotisesta merkittävien myynti- ja muiden voittojen ansiosta. Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja oli 1 860 milj. euroa (1999: 497 milj. euroa), johon sisältyy myyntivoittoja ja -tappioita sekä vastaavia eriä yhteensä 1 546 milj. euroa (21).
- ➔ Liikevaihto kasvoi 11 % edellisvuotisesta ja oli 2 057 milj. euroa (1 849).
- ➔ Kotimaan matkaviestinnän vuosi oli erittäin hyvä. Markkinaosuus vahvistui ja asiakasvaihtuvuus pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihto kasvoi 15 % ja GSM-liittymien määrä 18 %. Kotimaan matkaviestinnän kannattavuus säilyi edellisvuoden hyvällä tasolla.
- ➔ Päättyneen vuoden aikana Sonera hankki strategiset osuudet neljästä UMTS-lisenssistä Suomen ulkopuolella.
- ➔ Mediaviestinnän ja uusien palvelujen tulosta heikensivät noin 240 milj. euron lisäpanostukset edelliseen vuoteen verrattuna. Liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi 45 %. SmartTrustin liiketoimintaa laajennettiin kahdella merkittäväällä yritysostolla.
- ➔ Kiinteän verkon liiketoimintojen kannattavuus parani edellisestä vuodesta.
- ➔ Osakekohtainen nettotulos nousi 2,05 euroon (0,51). Hallitus esittää jaettavaksi osinkoa 0,09 euroa/osake.

LIKEVAIHDON JAKAUTUMINEN 2000

■	Matkaviestintä, 54 %
■	Mediaviestintä ja uudet palvelut, 10 %
■	Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut, 28 %
■	Laitemyynti ja muu liiketoiminta, 8 %

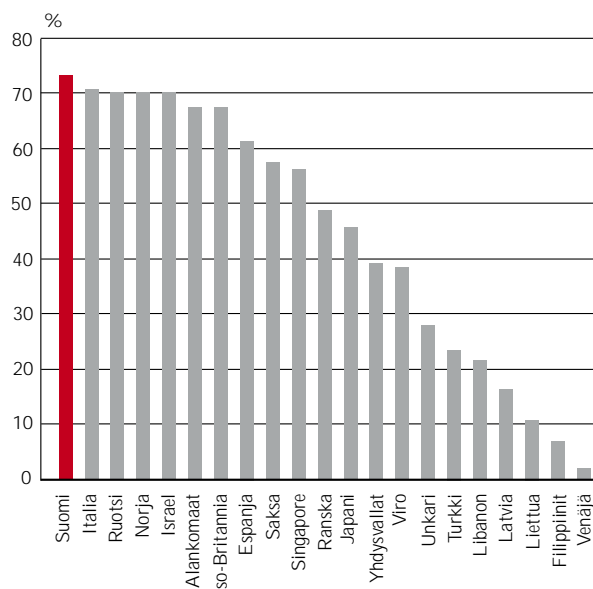
KONSERNIN AVAINLUVUT

M€	2000	1999	Muutos, %
Liikevaihto	2 057	1 849	11
Käyttökate	2 047	668	206
Liikevoitto	1 748	387	352
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	121	110	10
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja	1 860	497	274
Nettotulos	1 506	370	307
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	33	20	
Oman pääoman tuotto (%)	61	23	
Omavaraisuusaste (%)	33	51	
Liiketoiminnan kassavirta	227	442	-49
Investoinnit käyttöomaisuuteen	430	338	27
Investoinnit osakkeisiin	2 117	410	
Osakkeiden myyntitulot	785	14	
Henkilöstö keskimäärin	10 305	9 270	11
Tulos/osake (ilman satunnaiseriä) (euroa)	2,09	0,51	310
Nettotulos/osake (euroa)	2,05	0,51	301
Oma pääoma/osake (euroa)	4,35	2,49	75
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	742 984	722 000	3
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	735 917	722 000	2

SONERA ON MATKAVIESTINNÄN SEKÄ MATKAVIESTINPOHJAISTEN PALVELUJEN JA SOVELLUSTEN KANSAINVÄLINEN EDELLÄKÄVIJÄ. YHDISTÄMÄLLÄ MATKAVIESTINNÄN, INTERNETIN JA PALVELUIDEN OSAAMISEN SONERAN TAVOITTEENA ON KEHITTYÄ MAAILMANLAAJUISEKSI VIESTINTÄOPERAATORIKSI SEKÄ ASIOINTI- JA SISÄLTÖPALVELUJEN TARJOAJAKSI.

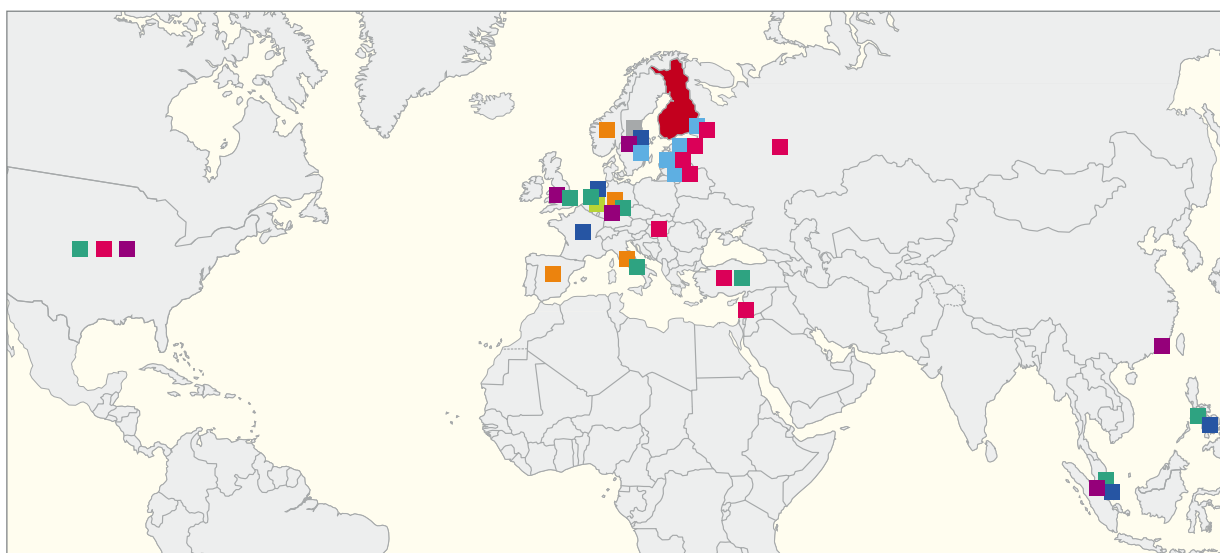
YHTIÖ TARJOAA MYÖS EDISTYKSELLISIÄ DATAVIESTINNÄN RATKAISUJA YRITYKSILLE SEKÄ KIIINTEÄN VERKON PUHELUPALVELUJA SUOMESSA JA LÄHIALUEILLA.

MATKAPUHELINLIITTYMÄTIIHEYS MAITAIN 31.12.2000

Lähde: EMC World Cellular Database

SONERAN MARKKINA-ALUEET

- GSM
- Kiinteä verkko
- Sonera SmartTrust
- Sonera Juxto
- UMTS
- Sonera Zed
- Sonera Info Communications
- Sonera Plaza

Liiketoiminnot lyhyesti vuonna 2000

Kotimaan matkaviestintä

Sonera on johtava matkaviestinoperaattori Suomen edelläkävijämarkkinoilla. Soneran matkaviestinliittymien määrä oli vuoden lopussa yli 2,3 miljoonaa ja markkinaosuus GSM-liittymistä yli 60 %. Lisäarvopalveluiden osuus matkaviestinnän liikevaihdosta nousi 11 %:iin, keskimäärin Soneran GSM-asiakas lähetti 25 tekstiviestiä kuukaudessa. Palvelukehitys jatkui vilkkaana ja Sonera lanseerasi muun muassa ensimmäiset paikannusteknologiaa hyödyntävät palvelunsa.

Kansainvälinen matkaviestintä

Soneralla on kuudessa maassa GSM-palveluita tarjoavia osakkuusyhtiöitä, joiden asiakasmäärä kasvoi voimakkaasti ja oli vuoden lopussa yli 13 miljoonaa. Sonera päätti myydä osuutensa yhdysvaltalaisista matkaviestinoperaattoreista ja siirtää painopisteen matkaviestinnän kolmannen sukupolven markkinoille Eurooppaan. Uusien yhteisyritystensä kautta Sonera hankki UMTS-toimiluvan Saksaan, Espanjaan, Italiaan ja Norjaan. Yhteensä nämä markkina-alueet kattavat yli 180 miljoonaa ihmistä Euroopassa.

Uudet palvelut

Sonera SmartTrust Oy on johtava kokonaisratkaisujen toimittaja sähköisen kaupankäynnin ja asioinnin tietoturvaan ja hallintaan. SmartTrust laajensi merkittävästi osaamistaan ja tuotevalikoimaansa yhdistymällä Across Wirelessin ja iD2 Technologiesin kanssa.

Sonera Zed Oy tarjoaa langattomiin päätelaitteisiin palvelukokonaisuutta, joka yhdistää matkaviestinnän ja internetin parhaat ominaisuudet. Yhtiön julkistamat operaattorisopimukset tuovat zedin palvelut lähes 90 miljoonan asiakkaan ulottuville.

Sonera Plaza Oy on Suomen johtava internet-palveluntarjoaja, jolla oli vuoden päättyessä noin 239 000 liittymäasiakasta ja lähes 1,5 miljoonaa erikävijää kuukaudessa. Yhtiön tavoitteena on kehittyä johtavaksi internetasiointikeskukseksi, jossa yhdistyvät sähköinen kaupankäynti, verkkopankki- ja finanssipalvelut sekä media ja viihde.

Sonera Info Communications Oy tarjoaa erityisesti digitaalisia hakemistopalveluja kuluttajille ja yrityksille. Toimintaa laajennettiin useisiin Euroopan maihin, Israeliin ja Yhdysvaltoihin. Yhtiön tavoitteena on kehittyä yhdeksi maailman johtavista matkapuhelinasiakkaisiin keskittyvistä hakemistopalvelualan toimijoista.

Sonera Juxto Oy tähtää kansainvälisesti merkittäväksi langattomien sovellus- ja hallintapalvelujen tarjoajaksi. Yritystoston myötä ASP-palveluita alettiin tarjota yrityksille myös Ruotsissa vuoden 2001 alusta.

Telecom

Sonera Entrum Oy on maan suurin puhelinyhtiö, joka tarjoaa palveluita yli 500 000 kuluttajalle Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä kasvavassa määrin alueellisille yritys- ja yhteisöasiakkaille. Yhtiö lanseerasi ADSL-laajakaistapalvelun myös kuluttajille.

Sonera Solutions Oy tarjoaa televiestintäratkaisuja suuriasiakkaille. Yhtiö panosti yritysten ja julkishallinnon kokonaisvaltaisiin mobiili- ja internet-palveluihin.

Sonera Carrier Networks Oy tuottaa ja ylläpitää verkkopalveluja ja operaattoriratkaisuja. Kaupalliseen käyttöön otetun, Pietarista Moskovasta ulottuvan valokaapelin kapasiteetti myytiin täyteen ja kapasiteetin laajennus käynnistettiin.

TeleRing Oy ja DataInfo Oy ovat erikoistuneet matkaviestinnän sekä tieto- ja teletekniikan laitekauppaan ja kehittävät laitteiden ulkoistamispalveluita.

Primatel Oy tarjoaa modernin tiedonsiirron rakentamis- ja ylläpitopalveluita. Soneran ulkopuolisten asiakkaiden osuus liikevaihdosta kasvoi neljännekseen.

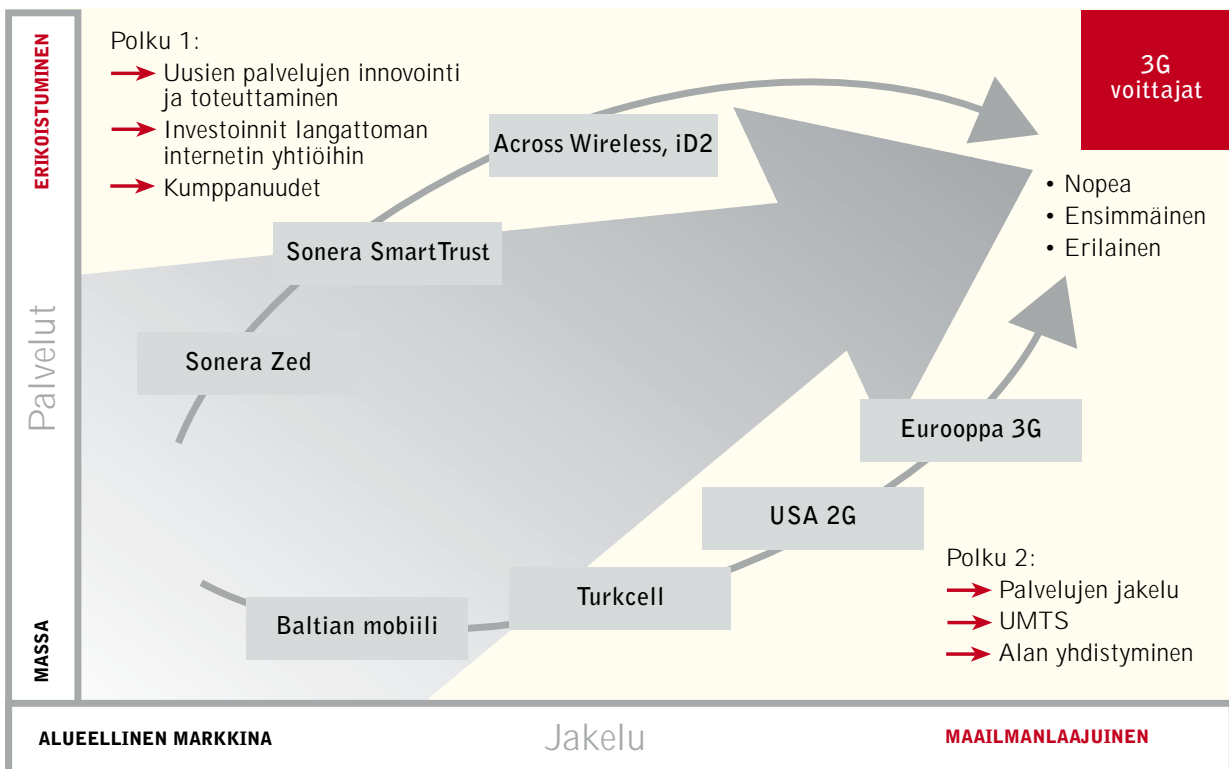
Baltian kiinteä verkko

Sonera on merkittävänä osakkaana ja yhteistyökumppanina kiinteän verkon teleyrityksissä Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. Yhtiöillä on yhteensä yli 2,4 miljoonaa liittymää.

KASVUN TEKIJÖINÄ UUDET PALVELUT JA LAAJENEVA JAKELU

SONERAN VISIO ON KEHITTÄÄ MAAILMANLAAJUISEKSI VIESTINTÄOPERAATTORIKSI SEKÄ ASIOINTI- JA SISÄLTÖPALVELUJEN TARJOAJAKSI. SONERAN MISSIO ON YHDISTÄÄ ENNAKKO-LUULOTTOMASTI MATKAVIESTINNÄN JA INTERNETIN PALVELUT.

KAHDEN POLUN STRATEGIA

Soneran tavoitteena on kehittyä kansainväliseksi viestintä-operaattoriksi sekä asiointi- ja sisältöpalvelujen tarjoajaksi. Voimakkaan kasvutavoitteen toteuttamiseksi Sonera on valinnut kahden rinnakkaisen, toisiaan täydentävän polun strategian: uusien kansainvälisten palveluliiketoimintojen kehittämisen ja markkina-alueen merkittävän laajentamisen.

Molemmat strategiapolut pohjautuvat Soneran ydinosaamiseen: innovatiiviseen palvelukehitykseen ja verkkojen tehokkaaseen operointiin. Jatkuvan innovoinnin lisäksi palvelujen kehittäminen perustuu yritysostoihin langattoman internetin alalla sekä kumppanuuksiin esimerkiksi sisältötuotannossa. Markkina-alueen eli palveluiden jakelun laajentamisen mahdollistavat UMTS-toimiluvat ja toimialan yhdentymiskehitys. Strategiansa mukaisesti Sonera käynnisti vuonna 2000 uusien palvelujen, kuten mobiiliportaali zedin ja sähköisen hakemistoliiketoiminnan voimakkaan kansainvälistämisen ja hankki vahvan aseman seuraavan sukupolven UMTS-matkaviestinverkoissa valitsemillaan markkina-alueilla.

Palvelut mahdollistavat erottumisen

Palveluliiketoiminnan kehityspanostusten lähtökohtana ovat erittäin merkittävät lyhyen ja pitkän aikavälin kasvumahdollisuudet, kun matkaviestinverkkojen kapasiteetti laajenee ja matkapuhelimet kehittyvät puheen ja tekstiviestien välittämistä monipuolisemmiksi päätelaitteiksi. Samalla uudet palvelut ja niiden käytön mahdollistavat teknologiaratkaisut tarjoavat operaattorille tilaisuuden erottua kilpailijoistaan.

Sonera on tunnettu edelläkävijänä, joka on tuonut monet mobiilipalvelut asiakkaidensa käyttöön ensimmäisenä maailmassa. Aiemmasta poiketen Sonera on alkanut määrätietoisesti kehittää ja tarjota uusia palveluita myös toisille operaattoreille ja palveluntarjoajille. Esimerkiksi zedin ja SmartTrustin kaltaisten liiketoimintojen keskeiset kohde-
markkinat ovat Euroopassa sekä osin Aasiassa ja Yhdysvalloissa.

Verkko-osaaminen tuo kilpailuetua

Sonera on vahvasti sitoutunut palveluliiketoimintojen kehittämiseen ja uskoo maailmanlaajuisten palvelumarkkinoiden avautuvan lähivuosina. Uudet palveluliiketoiminnot eivät kuitenkaan sulje pois Soneran perinteisempää roolia verkko- ja palveluoperaattorina. Yhtiö pitää tärkeänä osallistua myös seuraavan sukupolven matkaviestinverkkojen hallintaan, joka samalla avaa merkittäviä ansaintamahdollisuuksia. UMTS-markkinoilta Sonera hakee uusia liikevaihdon lähteitä esimerkiksi palveluoperaattoreiden ja sisällöntuottajien rajapinnasta. Tällä saralla Soneran vahvuuksia ovat muun muassa operatiivinen tehokkuus ja kokemukset asiakaskunnan segmentoinnista.

SONERAN STRATEGISET TAVOITTEET

- ➔ Kasvatetaan nykyisiä 2G-operaatioita
- ➔ Käynnistetään 3G-operaatiot Euroopassa
- ➔ Käynnistetään palveluliiketoiminnot valituilla markkinoilla Euroopassa, Aasiassa ja Yhdysvalloissa
- ➔ Osallistutaan toimialajärjestelyihin suuruuden ekonomian varmistamiseksi

Kehittyvien matkaviestinverkkojen operointi tukee myös palveluliiketoimintojen toteuttamista. Sonera kehittää esimerkiksi verkon- ja palvelunhallintaohjelmistoja, joita operaattorit tarvitsevat tarjotessaan palvelujaan asiakkaille. Soneralle on strategisesti tärkeää olla mukana määrittelemässä uusia verkkoratkaisuja ja rakentamassa tulevaisuuden palvelualustoja, koska nämä kyvykkyudet edistävät myös Soneran palveluhankkeiden markkinoille saattamista.

Päämarkkina-alueena Eurooppa

Sonera saavutti vuonna 2000 UMTS-toimilupatavoitteen ja painopiste on siirtynyt liiketoiminnan käynnistämiseen toimilupayhtiöissä. Soneran UMTS-yhteisyrityksistä kolme toimii Euroopan johtavilla markkinoilla Saksassa, Italiassa ja Espanjassa ja neljäs lähialueella Norjassa. Lisäksi Sonera omistaa UMTS-toimiluvan kotimarkkinallaan Suomessa.

Televiestintäyritysten liittoutumis- ja yhdentymiskehitys perustuu toimialan keskittymiseen ja globalisoitumiseen. Taustalla on pyrkimys suurtuotannon etuihin ja toisaalta esimerkiksi kansainvälisten yritysasiakkaiden tarpeet, jotka ohjaavat kohti laajempia toimintamalleja. Sonera on ilmoittanut selvittävänsä aktiivisesti vaihtoehtoja osallistua strategiaan liittoutumiin ja kumppanuuksiin strategiansa mukaisesti.

Kaj-Erik Relander

TAVOITTEENAMME ON OLLA VAHVA MATKAVIESTINOPERAATTORI EUROOPASSA JA TEHOKAS KIINTEÄN VERKON OPERAATTORI ITÄMEREN ALUEELLA. PALVELULIIKE-TOIMINTAAN PANOSTAMME VALIKOIDUSTI GLOBAALEILLA MARKKINOILLA.

Vuoden 2000 tuloksessa heijastuu Soneran strateginen tavoite laajentaa liiketoimintaansa kansainvälisillä markkinoilla. Tulosta kasvattivat merkittävät myynti- ja muut voitot. Kertaluonteisista eristä puhdistettua tulosta alensivat strategiamme mukaiset panostukset uusien palveluliiketoimintojen kehittämiseen. Ilman lisäpanostusten ja myyntivoittojen vaikutusta tarkasteltuna konsernin käyttökateprosentti oli edellisvuotista korkeampi. Kotimaan matkaviestintä jatkoi vahvaa ja kannattavaa kasvuaan ja kiinteän verkon liiketoimintojen kannattavuus parani edellisvuodesta.

Talouden kasvun arvioidaan hidastuvan merkittävästi useilla markkina-alueilla kuluvan vuoden aikana. Tämä sekä edelleen lisääntyvä kilpailu asettavat yhtiölle merkittäviä haasteita kasvutavoitteiden saavuttamisessa. Tästä huolimatta Sonera voi strategiaansa pohjautuen ennustaa liikevaihdon kasvun nopeutumista viime vuodesta.

Matkaviestinnän painopiste kohti kolmatta sukupolvea
Vuoden 2000 aikana toteutimme strategiamme mukaisen laajentumisen kolmannen sukupolven matkaviestinmark-

kinoille. Osuudet UMTS-toimiluvista mahdollistavat Soneralle merkittävän aseman Länsi-Euroopassa yhdessä kumppaneiden kanssa. Hyödynnämme osaamistamme ja kokemustamme Suomen edistyneeltä markkinalta keskittyessämme nyt rakentamaan liiketoimintoja Saksaan, Italiaan, Espanjaan ja Norjaan yhteistyössä vahvojen partneriemme kanssa.

Suuntaamme pääomaa uudelleen toisen sukupolven matkaviestinnästä kolmannen sukupolven toteuttamiseen. UMTS-hankkeiden rahoittamiseksi ilmoitimme myyvämme osuutemme Yhdysvaltain GSM-yhtiöissä. Sonera arvioi VoiceStream- ja Powertel-kauppojen toteutuvan suunnitellusti kuluvan vuoden toisella vuosineljänneksellä. Myös muita ydinstrategiaan kuulumattomia omistuksia realisoidaan lähivuosien aikana. Tämä mahdollistaa Soneran siirtymisen seuraavan sukupolven UMTS-liiketoimintaan lisäämättä yhtiön pitkäaikaista velkaa.

UMTS-toimilupamenettelyt ovat nostaneet alalle tulon kynnyksen korkeaksi. Huutokaupoissa maksettu veronkaltaisen lisenssimaksu kannustaa toimialaa tehostamaan toi-

mintaansa ja nopeuttamaan palvelujen markkinoille tuomista, koska toimitukset on muutettava operatiivista kassavirtaa tuottavaksi liiketoiminnaksi. Näkemyksemme mukaan UMTS-panostuksille ei ole vaihtoehtoa, jos yritys haluaa luoda vahvan aseman laajenevilla ja uusia ansaintalähteitä synnyttävillä markkinoilla. Esimerkiksi toimitus Saksassa takaa Soneralle liiketoiminnan harjoittamisen Euroopan suurimman ostovoiman markkinoilla.

Palveluliiketoiminta etenee suunnitellusti

Soneran palveluliiketoiminnalla on takanaan ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Sähköisen kaupankäynnin ja asioinnin tietoturva- ja hallintaratkaisuja tarjoavan Sonera SmartTrustin osaamista ja tuotevalikoimaa laajennettiin merkittävästi kahdella yritysostolla ja mobiiliportaali Sonera Zed rakensi organisaation ja datakeskukset kolmelle mantereelle.

Nämä tytäryhtiömme ovat nyt valmiita laajan kaupallistamisen vaiheeseen. Solmittujen operaattorisopimusten kautta zedin palvelut ovat lähimmän puolen vuoden aikana lähes 90 miljoonan matkapuhelimen käyttäjän ulottuvilla. Arvioimme Sonera Zedin liikevaihdon viisinkertaistuvan tänä vuonna viime vuoden noin 10 milj. euron proforma-luvusta. Myös SmartTrustin tuotteiden kysyntä kasvaa vahvasti, sillä ne toimivat jo nykyisissä järjestelmissä ja matkapuhelimissa. Yhtiöllä on asiakkainaan 60 operaattoria ja 160 yritystä. Sonera SmartTrustin liikevaihdon arvioimme kaksinkertaistuvan tänä vuonna viime vuoden 25 milj. euron proforma-luvusta.

Langattoman internetin pitkän ajan kasvunäkymät ovat säilyneet hyvinä. Palveluyhtiöidemme listautumisaikatauluihin vaikuttaakin ennen muuta markkinatilanne. Sonera suunnittelee yhtiöiden listaamista vuosina 2001-2002, markkinatilanteen mukaisesti.

Tuloksentelekyky ja kumppanuudet korostuvat

Matkaviestintäalan murros tarjoaa yrityksille merkittäviä kasvumahdollisuuksia. Voimakkaasta kasvutavoitteestaan huolimatta Sonera pyrkii varmistamaan hyvän tuloksentelekykynsä myös muuttuvassa toimintaympäristössä. Palveluliiketoimintojen kasvumahdollisuuksia hyödynämme sitä mukaa kun kansainväliset markkinat avautuvat ja riskien hallinnassa painotamme selkeitä markkinakohtaisia tavoitteita. Laajentaessamme liiketoimintaa uusille markkinoille uskomme hyötyvämmä osaamisestamme sekä palvelun tarjoajana että verkko-operaattorina. Markkinoinnin ja tuotekehityksen resurssien riittävyyden varmistamme vahvoilla kumppanuuksilla.

Sonera aikoo menestyä toimialan murroksessa palveluliiketoimintojaan edelleen kehittämällä ja valikoituja

UMTS-sijoituksiaan hyödyntämällä. Käynnissä olevalle murrokselle ovat tyypillisiä toimialajärjestelyt, joihin Sonera pyrkii osallistumaan strategiansa mukaisesti. Toimialajärjestelyjä vauhdittavat muun muassa tehokkuuden lisäystarpeet, yhtäläisesti eri maissa toimivien palvelujen lisääntyneet tarve sekä yli valtiollisten rajojen ulottuvat palvelujen hinnoittelujärjestelmät. Soneran strategia pohjautuu siihen, että yrityksen tulee voida ilman poliittisia paineita ja markkinaehtoisesti kehittää liiketoimintaansa ja osallistua toimialajärjestelyihin.

Haluan kiittää lämpimästi kaikkia osakkeenomistajiamme kuten myös asiakkaitamme ja koko henkilöstöämme viime vuodesta. Erityisen kiitoksen haluan osoittaa vuodenvaihteessa eläkkeelle jääneelle edeltäjälleni Aulis Salinille, jonka johdolla Sonera on valmistautunut menestymään muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kaj-Erik Relander

Mahdollisuuksien maailma avautuu

MATKAVIESTINTÄ ON LAAJENEMASSA PUHEEN VÄLITTÄMISESTÄ UUSIIN PALVELUIHIN, JOTKA MAHDOLLISTAVAT ASIOINNIN JA VIIHTYMISEN AJASTA JA PAIKASTA RIIPPUMATTA. TIEDON JA VIIHTEEN DIGITALISOITUMINEN MURTAA MYÖS MARKKINA-ALUEIDEN PERINTEISIÄ RAJOJA JA AVAA SONERALLE MAAILMANLAAJUISIA MAHDOLLISUUKSIA.

LANGATTOMAN INTERNETIN PALVELUT TEKEE MAHDOLLISIKSI KAPASITEETILTAAN JA TIEDONSIIRTONOPEDELTAAN KEHITTYVÄ VERKKOTEKNOLOGIA, JOKA TARJOAA MYÖS OPERAATTORILLE UUSIA ROOLEJA. TULEVAISUUDEN PALVELUJEN JA VERKKORATKAISUJEN LUOMINEN JA KAUPALLISTAMINEN EDELLYTTÄVÄT UUDEN OPPIMISTA JA KÄYTÄNTÖÖN SOVELTAMISTA. EDELLÄKÄVIJÄN ON OLTAVA VALMIS JATKUVAAN MUUTOKSEEN.

TOIMIALOJEN MURROS SYNNYTTÄÄ UUSIA LIIKETOIMINTOJA JA MARKKINOITA

Suomessa matkaviestintäliittymien määrä on jo ylittänyt kiinteiden puhelinliittymien määrän. Maamme matkaviestintäliittymätiheys onkin maailman suurimpia: noin 70 prosentilla suomalaisista on vähintään yksi matkaviestintäliittymä. Kehitys on samansuuntaista muuallakin maailmassa. Matkaviestimen arvioidaan olevan yleisemmin käytetty viestintäväline tulevaisuudessa ja vuonna 2003 niitä arvioidaan olevan lukumääräisesti enemmän kuin televisioita. (Lähteet: Dataquest, EMC).

Vielä nykyisellään matkaviestintä käytetään pääsääntöisesti puhumiseen ja suosituin lisäarvopalvelu on ihmisten toisilleen lähettämät perustekstiviestit. Lisäarvopalveluiden suosio kuitenkin kasvaa jatkuvasti, ja tulevaisuudessa valtaosa kuukausittaisesta käytöstä muodostuu muusta kuin puheesta.

Samalla itse palvelut kehittyvät. Esimerkkejä uudentyyppisistä palveluista on olemassa jo nyt: matkapuhelimella voi maksaa niin virvoitusjuoma-automaatilla kuin auton pysäköintimaksunkin. Sen kautta voi myös seurata uutisia, säätietoja ja pörssikursseja, käyttää keltaisten sivujen palveluja ja esimerkiksi kirjasto voi ilmoittaa varatun kirjan saapumisesta tekstiviestillä. Erilaisilla soittoäänillä ja logoilla käyttäjät pystyvät myös personoimaan matkapuhelintaan haluamallaan tavalla.

Yksi päätelaite kaikkiin palveluihin

Uusien palveluiden kehityksen taustalla on konvergenssin eli perinteisten toimialarajojen hämärtyminen. Matkaviestintä ei tarkoita enää pelkkää puhetta, internet ainoastaan surfausta tai tietotekniikkaohjelmia ja järjestelmien ylläpitoa. Informaatioteknologia ja televiestintä ovat sulautumassa yhteen, ja kokonaisuuteen liittyvät yhä kiinteämmin myös media- ja sisältöpalvelut.

Konvergenssin eteneminen edellyttää matkaviestintäverkkojen kapasiteetin ja nopeuden lisääntymistä, jotta niiden kautta voidaan välittää yhtäaikaaisesti ja kaksisuuntaisesti niin liikkuvaa kuvaa, ääntä, dataa kuin multimediaakin. Myös matkaviestinnän päätelaitteet kehittyvät niin, että yksi ja sama laite pystyy käsittelemään erityyppistä ja -muotoista informaatiota. Suuntaus on nähtävissä jo

nykyisissä päätelaitteissa: matkapuhelimet ja tietokoneet alkavat muistuttaa toisiaan niin olemukseltaan kuin käyttöominaisuuksiltaan.

Tulevaisuuden matkaviestin toimii lompakkona, yleisavaimena, pelikonsolina ja kodin laitteiden kaukosäätimänä, ja se voi sisältää vaikkapa videokameran ja skannerin. Se tietää sijaintinsa ja tunnistaa kaikki lähellä olevat palvelut. Lisäksi matkaviestin on toiminnassa joka hetki ja ohjailtavissa äänellä.

Matkaviestimestä tulee henkilökohtainen elämänhallinnan väline, jonka avulla ihmiset hoitavat päivittäisiä työ- ja vapaa-ajan asioitaan ja tarpeitaan ajasta ja paikasta riippumatta. Sillä maksetaan laskuja, suoritetaan ostoksia sekä hoidetaan lippu- ja matkavarauksia. Matkaviestimellä on myös sosiaalinen rooli: se voi korvata videokonferenssit kokouksissa, sen välityksellä voi chattaila kavereiden kanssa ja esimerkiksi perheen yhteinen ilmoitustaulu voi siirtyä jääkaapin ovesta jokaisen perheenjäsenen omaan matkaviestimeen.

Toimintaympäristö laajenee

Arviot langattomien palvelujen markkinoista ovat suuria. Yksinomaan dataa koskevan markkinan on arvioitu kasvavan viime vuoden noin miljardista Yhdysvaltain dollarista jopa 50 miljardiin dollariin vuoteen 2003 mennessä. Samaan aikaan mobiilikaupankäynnillä on arvioitu olevan noin 500 miljoonaa käyttäjää. (Lähteet: Dataquest, EMC, ARC Group).

Myös asiakaspotentiaali kasvaa samassa suhteessa. Kilpailun avautuminen ja informaation jatkuva digitalisoituminen vähentävät maantieteellisten etäisyyksien ja kansallisten rajojen merkitystä markkina-alueiden määrittäjinä, kun asiakkaat voivat vapaasti valita käyttämänsä palvelut.

Tällaisessa maailmassa televiestintäoperaattoreiden, kuten muidenkin konvergenssin toimijoiden, on muutettava perinteisiä liiketoimintamallejaan. Pelkkä puheen välittäminen tai verkon vuokraaminen ei yksinään enää riitä kasvun perustaksi - ja uudet kasvutekijät saattavat sijaita perinteisen toimintakentän ulkopuolella.

Operaattorit voivat hakea itselleen uusia rooleja esimerkiksi teknologiayrityksinä tai sisällöntuottajina. Jokaisella roolilla on omat asiakkaansa, omat kilpailijansa ja omat riskinsä. Aseman hakeminen mahdollisimman monesta uudesta roolista mahdollistaakin paitsi liiketoiminnan riskien hajauttamisen myös osaamisen jatkuvan kehittämisen ja testaamisen.

Paikan saavuttaminen tulevaisuuden voittajien joukossa on kovaa kilpailua, sillä suuret ansaintamahdollisuudet ja kasvavat asiakasmarkkinat houkuttelevat alalle jatkuvasti uusia toimijoita. Tässä kilpailussa pärjätäkseen toimijoiden on pystyttävä myös differoitumaan.

Tavoitteena lisätä asiakassuhteen pysyvyyttä

Soneran näkemyksen mukaan avain uusiin asiakkuuksiin ja kasvavaan, menestyvään liiketoimintaan ovat parhaat palvelut, ja näiden kehittämiseen yhtiö panostaa voimakkaasti.

Tavoitteena on tarjota palveluja, jotka aidosti auttavat asiakkaita elämän mitä erilaisimmissa tilanteissa, ja joiden synnyttämästä lisäarvosta he ovat valmiita maksamaan. Kyse on myös luotettavuudesta, sillä asiakkaat uskovat henkilökohtaisia tietojansa palveluntarjoajan käyttöön. Esimerkiksi mobiilikaupankäynnissä tietoturvallisuus ja käyttäjän tunnistaminen ovat perusedellytys koko markkinan syntymiselle. Vastavuoroisesti palveluntarjoajan on pystyttävä suojelemaan asiakasta häiriöpostilta tai tietojen väärinkäytöltä.

Jatkuva innovaatioprosessi menestymisen takeena

Sonerassa uusia liiketoimintamahdollisuuksia kartoitetaan jatkuvasti. Niiden tunnistamiseksi yhtiössä toimii prosessi, joka luotaa uusia ideoita yhtiön sisä- ja ulkopuolelta. Ensivaiheen arvioinnin jälkeen osaa ideoista kokeillaan ja testataan, ja tämän karsinnan jälkeen osa etenee liiketoimintahankkeen tasolle. Vain muutama päätyy käynnistettäväksi liiketoiminnaksi.

Reagointinopeus ja joustavuus ovat usein perusedellytyksiä uusien liiketoimintojen menestymiselle. Tämän vuoksi osa liiketoiminnoista yhtiötetään erillisiksi yhtiöiksi. Uusien liiketoimintojen nopeaan orgaaniseen kasvu ei kuitenkaan yksin riitä maailmanvalloituksiin. Tämän takia osa strategiaa ovat yritysostot ja liittoutumiset partnereiden kanssa, jotka tuovat uusia asiakaskontakteja, täydentävää osaamista, teknologiaa ja muita resursseja. Mahdollista on myös liiketoimintojen suora myynti.

Liiketoimintojen menestymisen kannalta on ratkaisevaa, että avainhenkilöstö on motivoitunutta. Yksi tapa henkilöstön kannustamiseen on ottaa heidät mukaan yrityksen omistukseen. Tärkeää on myös, että osaaminen säilyy korkealla tasolla ja kehittyä markkinoilla. Kysymykseen voi tulla liiketoiminnan pörssilistauttaminen, joka houkuttelee myös uutta osaamista. Sekä listauttamisen kautta että suoralla myynnillä Sonera saa lisäresursseja uusien menestyksekkäiden liiketoimintaideoiden kehittämiseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

VANHA MALLI	PERINTEISET TELEYHTIÖT						
Uusi malli	Verkkoperaattori <ul style="list-style-type: none"> Perinteiset operaattorit 	Palveluoperaattori <ul style="list-style-type: none"> Talkline Mobile.com Virgin 	Mahdollistavan teknologian/alustojen tarjoaja <ul style="list-style-type: none"> SONERA SMARTTRUST Infospace Visa/Nokia Openwave Master Card/Euro Card 	Sovellusten/sisällöntuottaja <ul style="list-style-type: none"> SONERA ZED SONERA INFO COMMUNICATIONS SONERA JUXTO CNN, WSJ eBay, Amazon 	Systemien integroija <ul style="list-style-type: none"> EDS IBM Cap Gemini TietoEnator Computer Associates 	Sisällön/palveluiden yhdistäjä <ul style="list-style-type: none"> SONERA ZED SONERA PLAZA i-Mode Infospace AOL Omnitel 2000 Yahoo! Vizzavi 	Brandattujen loppukäyttäjäpalvelujen tarjoaja <ul style="list-style-type: none"> SONERA ZED Verkko- ja palveluoperaattorit Sisältöpalveluiden yhdistäjät Sovellusten tarjoajat Laite-/kuluttaja-elektroniiikan valmistajat

• UUSIA LIIKETOIMINTAMAHDOSSUUKSIA • UUSIA TULOVIRTOJA • UUSIA KILPAILIJOITA

UMTS JA LÄHIVERKKORATKAISUT MAHDOLLISTAVAT LANGATTOMAN INTERNETIN

Matkaviestinnän käyttäjämäärien nopea kasvu ja kehittyvät palvelut ovat kuormittaneet olemassa olevat matkaviestintäverkot lähes ääri rajoille: digitaalisen sisällön tulva uhkaa tukkia verkot. Monissa Euroopan maissa GSM-verkkojen palvelutason nostaminen kuluttajien tarpeita vastaavaksi edellyttäisi suuria investointeja jo nyt. Pidemmän päälle sekään ei ratkaise ongelmaa. Verkkojen laajennus nopeuttaa kyllä tiedonsiirtoa, mutta kehittyneimmänkään GSM-verkon kapasiteetti ei riitä kaikille uusille liikenne-muodoille.

Kapasiteettia ja radiotaajuuksia kaivataan siis lisää. Kolmannen sukupolven matkaviestintäverkko UMTS on suora vastaus kuluttajien tarpeisiin.

Langattoman internetin trendit

UMTS-verkkoa voisi pelkistetysti nimittää yhdeksi tavaksi kytkeytyä langattomaan internetiin. Tapoja on muitakin, ja yleisimmin ne tyypitellään kahteen koulukuntaan.

Televiestintäoperaattorit näkevät langattoman internetin yleensä puhelinverkon laajenuksena. Tämän ajatustavan mukaisesti toimivuusalueeltaan laajojen matkaviestintäverkkojen kapasiteetti ja tiedonsiirtonopeus kasvavat asteittain. Kehitys kuvataankin usein pienten teknologisten vallankumousten portaikkona, jossa GSM:ää seuraa GPRS ja GPRS:n jälkeen tulee UMTS.

Verkon omistajalla on vahva asema, sillä internet tuodaan osaksi matkaviestintäverkkoa erilaisten sisällön- ja palveluntarjoajien kautta. Nämä yhteistyösuhteet avaavat operaattorille uusia liikevaihdon lähteitä; aiemmin tuotot ovat perustuneet lähes yksinomaan palveluja käyttävän asiakkaan laskutukseen. Operaattori ryhtyy itsekin palveluntarjoajaksi. Ajattelussa korostuvatkin palvelun laatu, verkon laajuus ja korkea mobiliteetin taso.

Suuntausta kutsutaan eurooppalaiseksi lähestymistavaksi ja UMTS:ää on pidetty lähinnä eurooppalaisena ratkaisuna. Vuoden 2000 aikana UMTS kuitenkin vahvisti asemaansa maailmanlaajuisena standardina, muun muassa yhdysvaltalainen operaattori AT&T Wireless on ilmoitta-

nut rakentavansa GSM-verkon, jota voidaan pitää askeleena kohti UMTS:ia.

Toinen, data- ja internetkeskeinen suuntaus kulkee puolestaan amerikkalaisen lähestymistavan nimellä. Siinä avainasemassa ovat niin sanotut älykkäät päätelaitteet ja internetin palvelut. Langattomat päätelaitteet, kuten tietokoneet, kytkeytyvät IP-protokollan kautta internetiin ilman UMTS:n kaltaista keskusverkkoa. Tunnetuimpia teknologioita ovat langaton lähiverkko eli W-LAN ja laitteiden johtoja korvaava miniverkkoratkaisu Bluetooth. Tällaisessa maailmassa kukaan ei kontrolloi sen enempää palveluja kuin itse internetiäkään: standardit ovat avoimia ja palvelut syntyvät sinne missä niitä tarvitaan.

Eri teknologiat täydentävät toisiaan

Usein nämä lähestymistavat nähdään toistensa kilpailijoina ja vastakkaisina trendeinä, joista vain toinen voi selviytyä voittajana. Kyseessä ei välttämättä ole toisensa pois sulkevat ratkaisut, sillä niillä on myös yhtymäkohtansa: eri verkot täydentävät toisiaan ja loppukäyttäjälle on yhdenmukaista, mitä teknologiaa hyödyntäen hän palveluja käyttää.

Kuluttajan kannalta noin 10 metrin toimintasäteen Bluetooth-ratkaisu voi olla kätevin tapa tiedon, esimerkiksi sähköpostiosoitteen, siirtämiseen matkapuhelimesta tietokoneelle. Langaton lähiverkko voi siirtää sähköpostin liitetiedostoineen nopeimmin ostoskeskuksen, ravintolan tai muun rajatun alueen sisällä. Jos sähköpostin saaja on toisella puolella kaupunkia, voi paras tiedonsiirtoratkaisu olla laajan peittoalueen omaava matkaviestintäverkko ja kansainvälisen verkkovierailun kautta sähköposti kulkee myös muihin maihin.

Tässäkin mielessä aseman hankkiminen useamman kuin yhden teknologian parissa luo paremmat lähtökohdat menestyä tulevaisuudessa.

Mspace tulevaisuuden palveluiden testilaboratoriona

Teknologian kehitys kulkee aina palvelujen kehittymisen edellä. Lisäksi käyttäjien kulutustottumukset eivät muutu

yhdessä yössä ja uuden palvelun käyttöönottoaminen saattaa viedä vuosia. Kaupalliset haasteet ovatkin usein teknologisia suurempia.

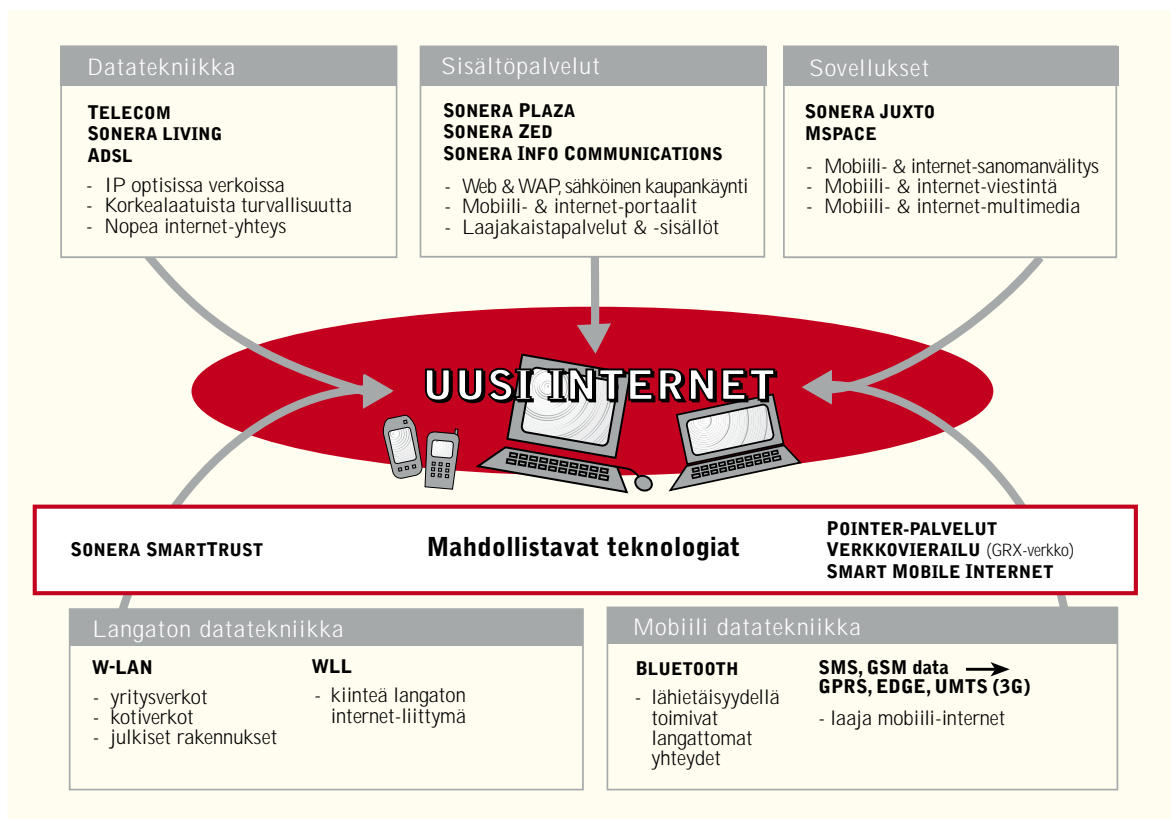
Näkemykset tulevaisuuden palveluista ovat pääsääntöisesti visioita ja arvioita. Selvää on, että nykyiset palvelut ovat tarjolla tulevaisuudessakin, mutta entistä helppokäyttöisempinä ja monipuolisempina. Kukaan ei sen sijaan tiedä tarkasti, mitä uusia palveluja tulevaisuus tuo tullessaan. Eikä myöskään sitä, miten kuluttajat ottavat nämä uudet palvelut vastaan.

Kuluttajien tarpeiden ja odotusten kartoittamiseksi Sonera käynnisti keväällä 2000 Mspace -ohjelman, jossa

on mahdollisuus testata tulevaisuuden palveluja jo tänä päivänä. Ohjelmassa käytettävä laitteisto jäljittelee UMTS-teknologiaa soveltavia matkapuhelimia ja muita päätelaitteita.

Mspace-ideana on tuoda kuluttajat mukaan tuotteiden ja palvelujen kehitystyöhön jo varhaisessa vaiheessa. Näin saadaan tietoa paitsi ideoiden toimivuudesta myös käyttäjien toiveista. Ohjelma murtautuu ulos perinteisestä suljetun tuotekehityksen mallista myös siinä mielessä, että Mspace on avoin sisällön- ja palvelutuottajille. Mspace-tavoitteena onkin edistää koko toimialan kehitystä.

UUSI INTERNET

Langaton internet rakentuu sekä nykyisen kiinteän että matkaviestintäverkon päälle. Sovellusteknologioiden kehittyminen mahdollistaa uusien palvelujen rakentamisen.

UUDEN LUOMINEN EDELLYTTÄÄ UUDENLAISIA TAITOJA

Tietotaitointensivisessä liiketoiminnassa menestyminen riippuu ihmisistä, heidän osaamisestaan ja innostuksestaan. Menestymisen ratkaisee myös nopeus, ja etumatka on yrityksillä, joiden työntekijät ovat oppineet omaksumaan ja soveltamaan nopeasti uutta tietoa käytäntöön. Kansainvälisillä markkinoilla voittajiksi nousevat yritykset, jotka luovat edellytyksiä oppimiselle ja kehittymiselle.

Soneran tulevaisuuden haasteet ovat henkilöstön osaamisen kehittämisessä, kilpailukyvyn säilyttämisessä ja lisäämisessä kansainvälistyvillä markkinoilla ja asiantuntijaorganisaation johtamisessa. Myös jatkuvaan muutokseen sopeutuminen ja uusien liiketoiminta-alueiden kasvu ovat merkittäviä haasteita.

Motiivina henkilökohtainen kehittyminen

Edelläkävijän rooli edellyttää Soneralta perinteisen osaamisen kehittämisen sijaan uudenlaista lähestymistapaa. Soneran nykytoiminnoista monet on luotu viimeisen viiden vuoden aikana. Tulevaisuudessa muutos näyttää vielä voimistuvan, joten osaamisen kehittäminen ja innovatiivisuuden tukeminen ovat tärkeimpiä painopistealueita henkilöstön kehittämisessä. Uuden luomisen haasteet ovat paitsi teknisessä osaamisessa, myös kyvyssä nähdä mahdollisuuksia ja ottaa riskejä. Innovatiivisuuden tasoa kuvaa Soneran hakemien patenttien korkea lukumäärä. Esimerkiksi vuonna 2000 Sonera teki 66 patenttihakemusta, joka on kolmanneksi eniten Suomessa.

Sonera tarjoaa henkilöstölleen puitteet sekä teknisen huippuosaamisen että tulevaisuudessa tarvittavien ominaisuuksien kehittämiseen. Henkilötason suunnittelussa lähdetään liikkeelle jokaisen omista tavoitteista, mutta esimiehen rooli on tärkeä mietittäessä keinoja. Jokainen on kuitenkin viime kädessä itse vastuussa omasta kehitymisestään. Merkittävin osa osaamisen kehittämisestä tapahtuu eri liiketoimintayksiköissä, missä haasteelliset työtehtävät, koulutusohjelmat ja yrityksen sisäinen kierto luovat kehittymiselle edellytykset.

Sonerassa käytetään henkilöstön kehittämiseen runsaat 10 % palkkasummasta. Soneran kehittämisohjelmat käsittelevät liiketoimintaa, ihmisten johtamista ja henkilökohtaista kasvua. Sonera Business School, Telecommunication College ja DIP (Digital Innovation Professionals) -ohjelma muodostavat kehittämisen jatkuvan rungon. Sonera Business School valmentaa avainosaajia liiketoiminnan vastuutehtäviin. Se tukee myös yhtiön kansainvälistymistä sekä osaajien verkottumista yli organisaatio- ja maaraajojen.

Telecommunication College on uusien avainosaajien sisääntuloväylä, joka perehdyttää yrityksen liiketoimintaan ja tavoitteisiin sekä lisää keskeisten osaamisalueiden tietoa ja taitotasoa. DIP-ohjelma syvennyy sähköiseen ja matkaviestin pohjaiseen liiketoimintaan. Vuonna 2000 näissä ohjelmissa oli mukana yhteensä noin 400 soneralaista.

Henkilöstön määrä kasvoi

Sonera oli vuonna 2000 Tekniikka ja Talous -lehden kyselyn mukaan Suomen toiseksi halutuin työnantaja kaupallisen ja teknisen alan opiskelijoiden piirissä. Sonerassa viehättävät muun muassa edelläkävijän asema, innovatiivisuuden arvostaminen ja joustava yrityskulttuuri.

Sonera pystyi pitämään palkkansa markkinatasolla huolimatta alalla vallitsevasta ammattitaitoisen työvoiman niukkuudesta. Avointa työpaikkaa kohden saatiin parhaimmillaan satoja hakemuksia ja lähes kaikki paikat täytettiin. Vuoden aikana konserniin tuli yhteensä 2 300 uutta vakituista työntekijää, joista 1 800 rekrytoimalla ja yritysostojen kautta lähes 500. Henkilöstön kokonaismäärä nousi yli 11 000:een. Henkilöstön vaihtuvuus pysyi kuudessa prosentissa, kun vastaava luku alalla on usein kaksinkertainen.

Haasteena asiantuntijaorganisaation johtaminen

Johtaminen on yksinkertaisimmillaan hyvää ihmisten välistä viestintää ja vuorovaikutusta yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Asiantuntijoista koostuvaa organisaatiota ei voida tuloksettaasti johtaa kovin hierarkkisel-

la tavalla. Sonerassa esimerkiksi tiimien sisällä asioita voivat johtaa eri asiantuntijat, vaikka kokonaisvastuu pysyykin johtajalla.

Ajankohtaisia hankkeita johtamisen kehittämisessä ovat muun muassa Licence to Lead -projekti ja Projektijohtamisen kehittämisohjelma. Licence to Lead tähtää esimiestyön merkityksen tiedostamiseen ja johtamistyökalujen kehittämiseen. Projektijohtamisen kehittäminen tähtää Soneran PROJO-toimintamallin vakiinnuttamiseen osaksi jokapäiväistä johtamiskäytäntöä.

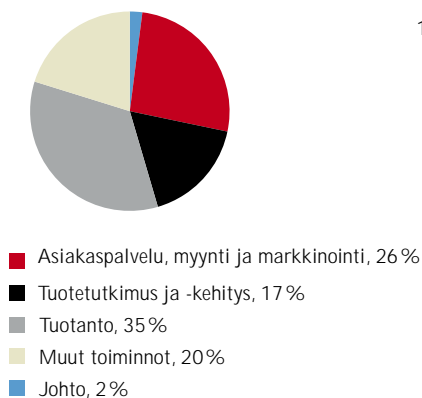
Sonerassa käynnistettiin työhyvinvoinnin kehittämisohjelma Steissi, jonka tavoitteena on vaikuttaa työmotivaatioon, muutosherkkyyteen ja uudistumiskykyyn. Ohjelmassa yhdistetään työn ja työyhteisön kehittäminen, voimavarojen hallinta sekä työympäristöön, ergonomiaan ja terveellisiin elämäntapoihin liittyvä toiminta innovatiivisesti. Työelämän kehitysrahastot ja EU tukevat Soneran ohjelmaa yhteensä lähes kolmella miljoonalla markalla ja Sonera on valmis jakamaan tämän kehitystyön tulokset muidenkin yritysten kanssa.

Optiot ja suoritepalkkaus

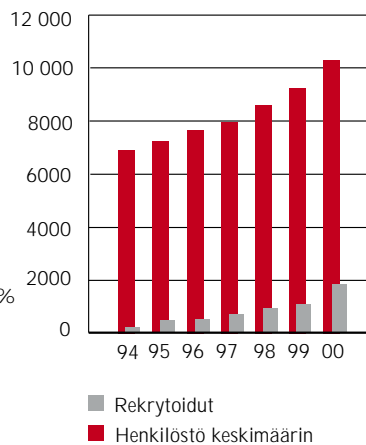
Sonera on ollut edelläkävijä henkilöarviointiin ja suoriutumiseen perustuvien palkkajärjestelmien käyttöönottajana. Osa soneralaisten palkasta perustuu yhtiön tulokseen ja kunkin henkilökohtaiseen suoritukseen. Henkilökohtaista palkkatasoa määritettäessä otetaan huomioon tehtävän vaativuus ja aikaansaannokset. Hyvä työpanos voi merkittävästi nostaa tehtävänkuvan mukaista palkkaa. Yksilö-, ryhmä- tai projektitavoitteisiin sidotuista huippusuorituksista voidaan maksaa kertapalkkioita. Koko henkilöstöä koskee tulospalkkio, joka voi enimmillään olla 6 % palkkasummasta. Johdon bonusjärjestelmällä, jonka piirissä on 170 henkilöä, on mahdollisuus saavuttaa enimmillään kahden kuukauden ylimääräinen palkka.

Sonerassa koko henkilöstö on optiojärjestelyn piirissä. Soneran optiojärjestelmä koostuu kahdesta optiolainasta, jotka on liikkeellelaskettu vuosina 1999 ja 2000. Soneran tytäryhtiöiden Sonera SmartTrustin, Sonera Zedin ja Sonera Plazan omat optio-ohjelmat käynnistyivät joulukuussa 2000.

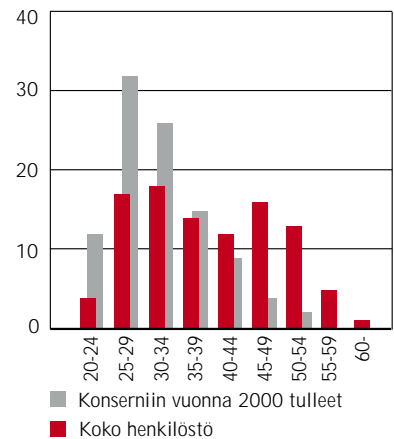
HENKILÖSTÖ
TEHTÄVÄRYHMITÄIN

HENKILÖSTÖN KOKONAISMÄÄRÄ
JA REKRYTOINNIT

HENKILÖSTÖN JA KONSERNIIN
VUONNA 2000 TULLEIDEN IKÄJAKAUMA
%

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

Liiketoiminnot etenevät kurssissa

SONERA ON MATKAVIESTINNÄN MARKKINAJOHTAJA SUOMESSA JA EUROOPASTA YHTIÖ ON HANKKINUT VAHVAN JALANSIJAN YHDESSÄ KUMPPANIENSA KANSSA. OMASTA OPERAATTORI-TOIMINNASTAAN RIIPPUMATTOMIIN UUSIIN PALVELUIHIN SONERA PANOSTAA VALIKOIDUILLA MARKKINOILLA MAAILMANLAAJUISESTI. KIINTEÄN VERKON TELECOM-LIIKETOIMINNOT TÄHTÄÄVÄT KANNATTAVAAN KASVUUN SUOMESSA JA LÄHIALUEILLA.

SONERA ON YHTIÖITTÄNYT UUDET PALVELUT EDISTÄÄKSEEN NIIDEN NOPEAA KASVUA JA KIINTEÄN VERKON LIIKETOIMINNOT TEHOKKUUDEN VARMISTAMISEKSI.

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

MARKKINAJOHTAJANA SONERA EDISTÄÄ PALVELUKEHITYSTÄ

Matkaviestinnän kotimaan liiketoiminta jatkoi kannattavaa kasvuaan vuonna 2000. Hyvän taloudellisen kehityksen taustalla olivat matkaviestinliittymien määrän kasvu sekä lisääntynyt ja monipuolistunut matkapuhelimen käyttö. Sonera on menestynyt matkaviestinpalveluissa hyvin ja säilyttänyt johtavan markkina-asemansa Suomen kiristyneestä kilpailutilanteesta huolimatta.

Suomen matkapuhelinliittymätiheys oli vuoden 2000 lopussa jo yli 70 %. Soneran markkinaosuus GSM-liittymistä oli vuoden 2000 lopussa yli 60 %. Soneran osuus valtakunnallisesta GSM-liittymien nettokasvusta oli kertomusvuonna korkea, tammi-syyskuussa noin 67 %. Soneran pääkilpailija on Radiolinja, jonka verkossa myös Telia tarjoaa GSM-palveluja valtakunnallisesti. Sonera vuokraa verkkoaan kahdelle palveluoperaattorille, RSL COM Finlandille ja Jippii Groupille, jotka tarjoavat asiakkailleen palveluja omilla liittymillään. Markkinoiden uusi toimija, paikallisten puhelin-yhtiöiden omistama DNA Finland aloitti liittymiensä myynnin helmikuun 2001 alussa.

Soneran GSM-liittymien määrä kasvoi vuoden aikana 18 % (21) ja oli vuoden lopussa 2 281 916 (1 938 644). Lisäksi Soneralla oli vuoden päättyessä 55 863 NMT 450 -liittymää. NMT 900 -matkapuhelinverkon ylläpito lopetettiin 31.12.2000. Ennalta maksettujen, ns. prepaid-liittymien osuus Soneran matkaviestinliittymistä on pieni, vuoden lopussa luku oli 2,2 % (1,4).

Soneran GSM-liittymien vaihtuvuus laski ja oli 12,4 % (14,6). Ns. asiakasvaihtuvuus (lukuun ei lasketa tapauksia, joissa liittymän omistaja vaihtuu, mutta käyttäjä pysyy samana) oli vain 9,7 % (12,1). Molemmat ovat kansainvälisessä vertailussa poikkeuksellisen alhaisia lukuja.

Lisäarvopalvelujen käyttö kasvaa

Soneran matkaviestinliittymän keskimääräinen kuukausituotto nousi 40,4 euroon (38,8). Liittymän keskimääräinen puhelukäyttö kuukaudessa kasvoi 130 soitetusta minuutista 139 minuuttiin, ja puheen lisäksi myös tekstiviestien sekä erilaisten sisältö- ja lisäarvopalvelujen käyttö kasvoi voimakkaasti. Lisäarvopalvelujen käyttö lisääntyi 36 % edellisvuodesta. Niiden osuus kotimaan matkaviestinnän

liikevaihdosta oli 114 milj. euroa (84) eli noin 11 % (noin 8). Tekstiviestejä lähetettiin vuoden 2000 aikana 618 milj. kpl (439) eli liittymää kohti keskimäärin 25 tekstiviestiä kuukaudessa (21). Kuukausittain perustekstiviestejä lähetti keskimäärin noin 68 % (61) Soneran GSM-asiakkaista. Sisältöpalveluja käytti kuukausittain keskimäärin yli 32 % (25) GSM-asiakkaista.

Uusia palveluita asiointiin ja liiketoimintaan

Lokakuussa markkinoille tuotu Sonera m-mail mahdollistaa sähköpostiviestien lähettämisen ja vastaanottamisen matkapuhelimella. Palvelu on Soneran GSM-asiakkaiden käytössä uudistetuilla internetsivuilla www.sonera.net. Sivujen avulla asiakas voi käyttää ja hallinnoida GSM-liittymäänsä internetin kautta sekä tilata siihen uusia palveluja.

Sonera toi Suomen markkinoille ensimmäisen paikantamisteknologiaa hyödyntävän sovelluksen, Pointer Opas-palvelun. Se tarjoaa tiedot paikkakunnan palveluista, tapahtumista ja nähtävyyksistä käyttäjänsä GSM-puhelimeen. Sonera Pointer -palveluissa matkapuhelimen sijainti pystytään paikantamaan tukiaseman eli solun tarkkuudella. Paikannustarkkuus sopii monenlaisiin sovelluksiin, joissa voidaan yhdistää asiakkaan luvalla paikkatieto hänen haluamiinsa palveluihin.

Sonera toi markkinoille myös ratkaisun matkapuhelimella maksamiseen. Palvelussa asiakas soittaa matkapuhelimella palvelunumeroon, jonka jälkeen tuote tai palvelu on välittömästi asiakkaan käytössä. Sonera Mobile Payn palvelut kattavat jo maksamisen sadoilla juoma-automaateilla, autonpesussa ja henkilöstöruokaloissa.

Sonera ja Tammercom Finland Oy kehittivät yhteistyössä GSM-tekniikkaa hyödyntävän kiinteistön hallintakokonaisuuden, Sonera Talonmiehen. Järjestelmä mahdollistaa kiinteistön etäohjaamisen, kuten saunan päällekytkemisen matkapuhelimen avulla. Lisäksi järjestelmä varoittaa ajoissa esimerkiksi vesivahingosta tekstiviestillä suoraan käyttäjän matkapuhelimeen.

Yritysten käyttöön Sonera lanseerasi mBusiness-tuoteperheen, joka tarjoaa kokonaisvaltaisia ja yksilöllisiä mobiiliratkaisuja yritysten toiminnan tehostamiseen, kustan-

nustehokkuuteen ja uuden liiketoiminnan kehittämiseen. mBusiness-ratkaisujen avulla yritys voi siirtyä jopa täysin langattomiin ratkaisuihin liiketoiminnassaan.

Sonera otti kertomusvuoden aikana käyttöön myös uusia kaksitaajuusverkon (GSM 900/1800) Duo-lähialueita. GSM Duo -lähialueita on 70 ympäri Suomea ja ne kattavat lähes kaikki suurimmat taajamat. Kaksitaajuuspuhelimella Duo-liittymästä soitetut puhelut ovat normaaleja GSM-puheluita edullisempia.

Asiakkuutta vahvistettiin uusilla yhteistyösopimuksilla
Sonera pyrkii parantamaan asiakasuskollisuutta asiakkaille etua tuottavilla palvelu- ja yhteistyömuodoilla.

Kertomusvuonna Sonera aloitti yhteistyön K-Plus Oy:n kanssa. Soneran GSM-kuluttaja-asiakkaat ovat kesäkuusta 2000 alkaen saaneet Plus-pisteitä kotimaan matkapuheluista ja matkapuhelimesta matkapuhelimeen lähetetyistä tekstiviesteistä.

Sonera ja Auria-markkinointinimen käyttöön ottanut Turun Puhelin Oy käynnistivät kertomusvuoden aikana yhteistyön, jonka tarkoituksena on edistää Soneran matkaviestinpalveluiden käyttöä ja myyntiä Turun alueella.

Sonera palkittiin kertomusvuoden aikana parhaana matkapuhelinoperaattorina (World Communications Awards). Myös yhtiön WAP-palvelut palkittiin maailman parhaina WAP Congress 2000 -tilaisuudessa.

Kohti kolmannen sukupolven palveluja

Sonera toi joulukuussa 2000 koemarkkinointiin pakettikytkentäiseen tiedonsiirtoon perustuvan GPRS-palvelun. GPRS helpottaa ennen kaikkea datasiirtoa vaativien matkapuhelinpalvelujen käyttöä: yhteys internetiin ja intranettiin avautuu nopeammin. Lisäksi sähköpostin, WAP-pal-

velujen ja yrityksen sisäisten sähköisten palvelujen käyttäminen on entistä joustavampaa, koska yhtäaikaiset puhe- ja tiedonsiirtoyhteydet ovat mahdollisia.

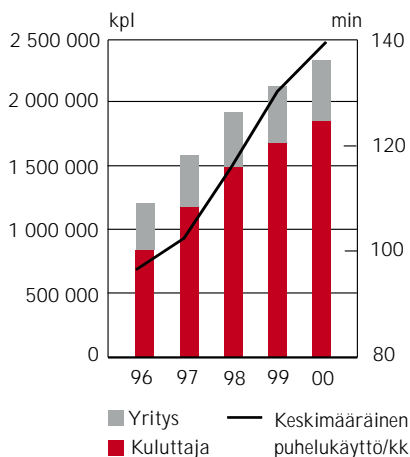
Soneran kertomusvuonna lanseeraama GRX (GPRS Roaming Exchange) on keskitetty IP-reititysverkko, jonka tarkoituksena on yhdistää GPRS-verkkoja. GSM Association on hyväksynyt Soneran kehittämän ratkaisun kansainvälisen GPRS-roamingin standardiksi.

Sonera aloitti kertomusvuonna kolmannen sukupolven matkaviestinverkkonsa rakentamisen valtioneuvoston vuonna 1999 myöntämän toimiluvan mukaisesti. Sonera etenee verkon rakentamisessa evoluutiopohjalta, olemassaolevia GSM- ja GPRS-verkkoja hyödyntäen. Soneran UMTS-verkko toimii suurimmissa kaupungeissa 1.1.2002. Soneran Suomen UMTS-investointien arvioidaan olevan noin 500 miljoonaa euroa seuraavien 10 vuoden aikana, sisältäen verkkoinvestoinnit, palvelualustat ja tietojärjestelmät.

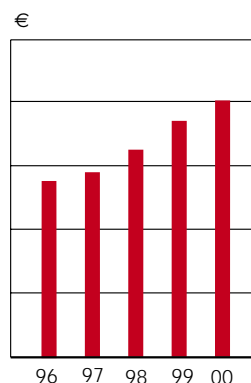
MATKAVIESTINTÄ

M€	2000	1999	Muutos, %
Kokonaisliikevaihto	1 138	988	15
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 108	966	15
Käyttökate	535	468	14
Käyttökate, % liikevaihdosta	47,0	47,4	
Poistot	-129	-123	5
Liikevoitto	406	345	18
Käyttöomaisuusinvestoinnit	124	148	-16
Henkilöstö keskimäärin	1 626	1 280	27

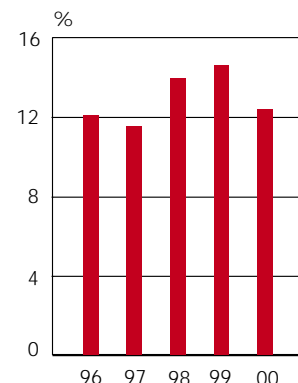
LIITTYMÄMÄÄRÄ JA KESKIMÄÄRÄINEN KUUKAUSIKÄYTTÖ

LIITTYMÄN KESKIMÄÄRÄINEN KUUKAUSITUOTTO

GSM-LIITTYMIEN VAIHTUVUUS

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

GSM-YHTEISYRITYKSET KASVUSSA, UMTS-HANKKEET KÄYNTIIN

Soneran matkaviestinosakkuusyhtiöiden liikevaihto kasvoi vuoden aikana 36 % ja oli yhteensä 3 207 milj. euroa (2 358). Yhteisyritysten tilaajamäärän kasvu jatkui voimakkaana, niiden asiakasmäärä oli joulukuun 2000 lopussa noin 18,5 miljoonaa (8,2).

Turkcellin asiakasmäärä yli 10 miljoonaa

Turkcellin asiakasmäärä kasvoi 84 % ja oli vuoden lopussa 10,1 miljoonaa (5,5). Voimakkaimmin lisääntyivät prepaid-liittymät, joiden osuus oli vuoden lopussa 44 %. Tammi-syyskuussa liikevaihto kasvoi 48 % USD 1,6 miljardiin verrattuna vastaavaan ajanjaksoon 1999 ja nettotulos oli USD 232 miljoonaa (285). Turkcellin tulokseen vaikutti Turkissa joulukuun 1999 alussa käyttöön otettu matkapuhelinvero, jonka voimassaoloa jatkettiin vuoden 2002 loppuun saakka. Veron suuruus on 25 % kuukausittaisen puhelinlaskun arvonlisäverottomasta loppusummasta.

Turkcell toi vuoden aikana useita uusia palveluja markkinoille, muun muassa mobiilipaikannuspalvelun.

Turkin teleministeriö myönsi toukokuussa 2000 kaksi uutta GSM-toimilupaa 1800 MHz:n taajuusalueelle ja uusien operaattoreiden oletetaan aloittavan toimintansa vuoden 2001 alkupuolella. Turkcellin kilpailuetuna kiristyvässä kilpailussa ovat sen monipuoliset palvelut, vahva jakeluverkosto, korkealaatuinen GSM-verkko sekä vahva ja tunnettu brandi.

Turkcellin osakkeenomistajat toteuttivat kesä-heinäkuussa Turkcellin yksityistämismyynnin, jonka jälkeen yhtiö listautui Istanbulin ja New Yorkin pörssiin. Soneran osakemyynnistä saama myyntivoitto oli noin 680 milj. euroa. Osakemyynnin jälkeen Soneran osuus Turkcellista on 37,3 %. Lisätietoja Turkcellin internetsivuilta www.turkcell.com.tr

Myös muiden osakkuusyhtiöiden kehitys oli kertomusvuonna suotuisaa. Unkarilainen Pannon GSM säilytti markkinaosuutensa huolimatta kolmannen operaattorin tulosta markkinoille. Myös kaikki Baltian yhtiöt ovat maidensa markkinajohtajia. Venäläinen North-West GSM hallitsee Luoteis-Venäjän markkinoita yli 60 % markkinaosuudella.

Soneran osakkuusyhtiö Sonic Duo (35 %) sai toukuussa GSM-toimiluvan Suur-Moskovan alueelle, jolla asuu

noin 15 miljoonaa ihmistä. Verkon rakentaminen on aloitettu ja palvelut on tarkoitus käynnistää kesällä 2001.

Yhdysvaltain 2G-osuudet myytiin

Sonera hyväksyi kertomusvuonna Deutsche Telekomien tekemät ostotarjoukset VoiceStreamista (Sonera 7,9 % Aerialin ja VoiceStream Wirelesin fuusion jälkeen) sekä Powertelista (Sonera 11,8 % lisäinvestoinnin jälkeen), jotka ovat yhdysvaltalaisia GSM-operaattoreita.

VoiceStream-kaupan toteutuminen edellyttää Yhdysvaltain viranomaisten hyväksyntää. Hyväksyminen saataaneen vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla.

Sonera tulee saamaan maksuna VoiceStream-osakkeistaan noin 60 miljoonaa Deutsche Telekomien osaketta ja käteistä sekä Powertel-osakkeistaan yhteensä noin 19,5 miljoonaa Deutsche Telekomien osaketta. Mikäli Deutsche Telekomien yhdistyminen VoiceStreamin tai Powertelin kanssa ei toteutuisi, VoiceStream ostaa Powertelin osakkeet.

Sonera käyttää Powertelista ja VoiceStreamista saatatavat kauppasummat kolmannen sukupolven matkapuhelin-osakkuusyhtiöiden rahoittamiseen Euroopassa.

Sonera sai neljä UMTS-toimilupaa

Vuonna 2000 useat Euroopan maat myönsivät kolmannen sukupolven matkaviestinverkkotoimilupia (UMTS). Valintamenettelyt perustuivat joko huutokauppaan tai hakemusmenettelyyn.

Sonera sai yhteisyritystensä kautta toimiluvan Saksaan, Espanjaan, Italiaan ja Norjaan (ks. oheinen taulukko). Näiden yritysten toimilupa-alueet kattavat yhteensä yli 180 miljoonaa ihmistä Euroopassa. Toimiluvista Saksa ja Italia saatiin huutokaupan tuloksena, muut olivat hakuprosesseja. Ruotsissa ja Portugalissa Sonera oli mukana konsortioissa, jotka eivät saaneet toimilupaa. Ruotsissa kolme lisenssinhakijaa, yhtenä Soneran osakkuusyhtiö, on valittanut paikallisen viranomaisen UMTS-lisenssipäätöksestä. Englannissa konsortio, jossa Sonera oli mukana, vetäytyi huutokaupasta.

Xfera Móviles S.A., jonka pääomistajat Soneran lisäksi ovat ranskalaisen Vivendin ja espanjalaisen ACS:n kanssa,

on aloittanut toimintansa. Yhtiöllä on toimitilat Madridissa, ja sen palveluksessa on 300 työntekijää. Verkon rakentaminen on aloitettu ja yhtiö valmistautuu avaamaan lisenssiehtojen mukaisesti UMTS-palvelunsa elokuun alussa 2001, mikäli se on teknisesti mahdollista. Viranomaiset ovat esittäneet, että UMTS-operaattoreille määrätään uusi vuotuinen taajuusmaksu.

Group 3G:n toinen omistaja on espanjalainen Telefónica. Yhtiö valitsi helmikuussa 2001 päätoimipaikakseen Münchenin. Paikallisen henkilöstön rekrytointi on aloitet-

tu. UMTS-palvelut tuodaan markkinoille vuoden 2002 aikana. Yhtiö tutkii vaihtoehtoja aikaisempaan palvelunaloittamiseen.

Italiaan perustetun Ipse 2000 -yhtiön pääosakas on Telefónica 45,6 %:n osuudella. Broadband Mobile ASA:n Sonera omistaa puoliksi norjalaisen teleoperaattorin Enitelin kanssa. Soneran norjalainen partneri Enitel toimii jo GSM-palveluoperaattorina. Sekä Ipse että Broadband Mobile -yhtiöiden liiketoiminta käynnistettiin kertomusvuoden aikana.

ULKOMAISTEN YHTEISYRITYSTEN MARKKINAKEHITYS

Osakkuusyhtiöt	Soneran omistusosuus, %	Liittymien määrä 31.12.2000	Liittymien vuosikasvu, %	Markkinaosuus, %	Maan liittymätiheys 12/2000, %
Turkcell, Turkki	37,3	10 069 000	84	68	24
Fintur-yhtiöt		706 000			
Pannon GSM, Unkari	23,0	1 221 000	83	41	30
Eesti Mobiiltelefon, Viro	24,5	327 000	34	60	39
Latvijas Mobilais, Latvia	24,5	267 000	33	77	17
Omnitel, Liettua	27,5	309 000	58	60	11
North-West GSM, Venäjä	23,5	253 000	90	70	2
Yhteensä		13 152 000			
Muut sijoitukset					
Libancell, Libanon	14,0	360 000	18	47	22
Powertel, Yhdysvallat	8,9	908 000	66	n/a	39
VoiceStream, Yhdysvallat	7,9	4 180 000	394	n/a	39
Yhteensä		18 600 000			

Lähde: EMC World Cellular Database, paitsi Pannon GSM:ssä HIF.

SONERAN UMTS-OSAKKUUDET

Yhtiö	Maa	Soneran omistusosuus, %	Yhtiön lisenssin hinta milj. euroa	Lisenssin voim.aika vuotta	Taajuuskaista	Maan väestömäärä, milj.	Maan matkapuh. liittymätiheys 2000 lopussa, %
Marabu GmbH	Saksa	42,80	8 470	20	2*10 MHz+5MHz	83	58
Ipse 2000 S.p.A.	Italia	12,55	3 260	15	2*10 MHz+5MHz	58	72
Xfera Móviles S.A.	Espanja	14,25	130	20	2*15 MHz+5MHz	40	61
Broadband Mobile ASA	Norja	50,00	25	12	2*15 MHz+5MHz	4,5	71

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

PALVELULIIKETOIMINTOIHIN PANOSTETAAN VAHVASTI

SONERA SMARTTRUST

Langattoman internetin turvaratkaisujen markkinat kasvoivat vuonna 2000 operaattorien ja palveluntarjoajien tuodessa uusia palveluja markkinoille. Lisätäkseen kuluttajien luottamusta verkkoasioinnin turvallisuuteen, EU, Yhdysvallat, Japani ja Hongkong hyväksyivät lain, joka antaa digitaaliseen allekirjoitukselle lainvoiman. Edistääkseen avointen standardien luomista SmartTrust osallistui muun muassa PKI Forumiin ja WAP Forumiin.

Huhtikuussa 2000 Sonera Oyj osti Across Wirelessin, johtavan langattomien sovellusten ja päätelaitteiden hallintaohjelmistojen tarjoajan. Yrityskaupalla SmartTrust vahvisti asemaansa johtavana matkaviestinoperaattoreille tarkoitettujen langattomien palvelujen turva- ja hallintaohjelmistojen globaalina tarjoajana. Kesäkuussa Sonera osti iD2 Technologies -yhtiön, johtavan langattoman kaupankäynnin älykorttipohjaisten turvaratkaisujen toimittajan. Kaupalla SmartTrust edisti asemaansa johtavana integroitujen ratkaisujen tarjoajana turvalliseen sähköiseen asiointiin. SmartTrustilla on nyt ainutlaatuinen osaamis pohja ja tuotevalikoima kattavan alustan rakentamiseksi langattomien palvelujen ja päätelaitteiden hallinnoimiseen sekä sähköisten varmenteiden ja allekirjoitusten jakamiseen, hallinnoimiseen ja käyttämiseen yhdentyvillä sähköisten palvelujen markkinoilla. Yhteensä 160 palveluntarjoajaa ja 60 operaattoria on hyödyntänyt SmartTrustin tuotteita sähköisten palvelujensa hallinnoimisessa ja turvaamisessa.

SmartTrust toi markkinoille uudet versiot langattomien palvelujen ja päätelaitteiden tarjoamisen ja hallinnan mahdollistavasta Delivery Platform -tuotteesta ja Certificate Manager -ohjelmistosta, jonka avulla yritykset voivat hallinnoida sähköisiä varmenteitaan monikanavaympäristössä. Uusien toiminnallisuuksien lisäksi tuotteiden skaa-

lautuvuutta ja suorituskykyä on parannettu merkittävästi. Vuoden aikana toteutettiin teknisesti myös ensimmäinen täydellinen julkisen avaimen menetelmään perustuva langaton turvaratkaisu. Lisäksi yritys lanseerasi uuden SmartTrust TopUp -ratkaisun, jonka avulla ennalta maksettujen matkapuhelinliittymien käyttäjät voivat ladata matkaviestimiinsä lisää käyttöaikaa turvallisesti suoraan puhelimestaan. World Communications Awards 2000 -tilaisuudessa SmartTrust palkittiin Technology Foresight Award -palkinnolla innovatiivisesta työstään langattoman turvallisuuden alalla.

Vuoden 2000 aikana SmartTrust vahvisti asemaansa Euroopassa ja eteni Aasiassa ja Etelä-Afrikassa. Amerikassa SmartTrust jatkoi olemassa olevien asiakassuhteidensa lujittamista. Useat operaattorit valitsivat joko SmartTrust Delivery Platform -alustan (esim. Digi Telecom, Virgin Mobile Australia, MTN) tai SmartTrust-turvaratkaisun (esim. New World Mobility) lisäarvopalveluidensa tuottamiseen. SmartTrust Delivery Platform kasvatti merkittävästi suosiotaan myös yritysasiakkaiden joukossa. Yhtenä esimerkkinä SmartTrustin langattoman turvaratkaisun valinneista yrityksistä on Pankkiiriliike Evli Oyj, joka hyödyntää ratkaisua varainhoitoportaali-asiakkaidensa tunnistamiseksi kaikilla palvelukanavilla. SmartTrust toimitti turvallisen sähköisen liiketoiminnan infrastruktuurin monille yrityksille ja varmenneviranomaisille.

SONERA SMARTTRUST

M€	2000
Kokonaisliikevaihto	18
Myynti konsernin ulkopuolelle	16
Käyttökate	-65
Poistot	-1
Liiketappio	-66
Tilaukanta 31.12.	11
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2
Henkilöstö keskimäärin	410

Liikevaihtoon ja tulokseen sisältyvät tilikauden aikana hankitut yhtiöt hankintakuukaudesta lähtien. Koko vuodelta laskettu nykylaajuuden mukainen Sonera SmartTrustin proforma-liikevaihto oli 25 milj. euroa (1999: 14 milj. euroa).

SmartTrust solmi vuoden aikana monia yhteistyösopimuksia valmiiden bisnesratkaisujen tuomiseksi markkinoille. SmartTrust julkisti muun muassa sopimuksen MasterCard Internationalin kanssa MasterCardin ja Europay Internationalin maksutuotteiden turvaamiseksi SmartTrust-tekniologian avulla. Lisäksi SmartTrust allekirjoitti Nokian kanssa langattoman kaupankäynnin turvaratkaisuja koskevan jälleenyntisopimuksen.

SmartTrust solmi useita kumppanuuksia varmistaakseen oman tekniikkansa yhteensopivuuden sekä nykyisten että tulevaisuuden teknologioiden kanssa. Sen lisäksi yritysostot toivat tullessaan useita arvokkaita yhteistyösuhteita SIM-korttien valmistajiin ja muihin teknologiatoimittajiin (esim. Bull, Microsoft).

SONERA ZED

Vuoden 2000 loppuun mennessä Sonera Zedin langattomia lisäarvopalveluja oli saatavilla Suomessa, Alankomaissa, Filippiineillä ja Singaporessa. Näillä markkinoilla zedin yhteenlaskettu potentiaalinen asiakasmäärä on noin yhdeksän miljoonaa. Saksassa, Italiassa, Turkissa ja Yhdysvalloissa solmittujen uusien jakelusopimusten myötä zedin potentiaalinen asiakasmäärä nousi helmikuussa 2001 lähes 90 miljoonaan.

Liikevaihtoa syntyi vuoden 2000 aikana lähinnä matkapuhelinkäyttäjien tekstiviestipalveluista, joiden tuotoista osa meni operaattoreille. Lisäksi tuloja saatiin WAP-palveluista ja mainonnasta. Seuraavan vuoden aikana zed odottaa kasvattavansa yhdysliikenteestä syntyvää liikevaihtoaan oman WAP-yhdyskäytävänsä avulla niillä markkinoilla, joilla kilpailutilanne sen sallii. Langattomasta kaupankäynnistä ja mediamyynnistä saatavien tulojen odotetaan myös kasvavan. Zedin vahvuutena on kyky toimittaa sisältöä käyttäjälle helpokäyttöisellä tavalla. Uuden teknologian yleistyessä vahvan zed-brandin kehittämisellä ja edistämällä on olennainen merkitys zedin aseman vakiinnuttamiselle luotettavana palveluntarjoajana.

SONERA ZED

M€	2000
Liikevaihto	7
Käyttökate	-102
Poistot	-5
Liiketappio	-107
Käyttöomaisuusinvestoinnit	69
Henkilöstö keskimäärin	174

Liikevaihto koostuu pääosin Suomessa Soneran Matkaviestinnän asiakkaille tarjotuista palveluista huhti-joulukuun ajalta. Aiemmin vastaavat palvelut sisältyivät Matkaviestinnän liikevaihtoon. Sonera Zedin proforma-liikevaihto koko vuodelta oli 9 milj. euroa.

Tekstiviestipalvelut edelleen suosituimpia

Kilpailu mobiiliportaali-markkinoilla kiristyi vuoden 2000 aikana varsinkin paikallisesti. Useimpien kilpailijoiden keskittyessä WAP-pohjaisten palvelujen tuomiseen paikallisille markkinoille, zed jatkoi voimakasta panostamistaan helpokäyttöisiin ja asiakasmääriä kasvattaneisiin tekstiviestipalveluihin. Zedin kokemusten perusteella erityisesti markkinoilla, joilla kiinteän verkon internetliittymien tiheys on korkea, kuten Suomessa, useimmat asiakkaat suosivat edelleen tekstiviestipohjaisia tuote- ja palveluratkaisuja niiden tapahtumaperusteisen ja selkeän toimintatavan vuoksi. Zed uskoo tekstiviestipohjaisten palvelujen suosion säilyvän edelleen vahvana koko seuraavan vuoden ja keskittyy tuotteiden ja palvelujen tarjoamiseen "fun, friends and facts"-filosofiansa pohjalta. Toisin sanoen, zed haluaa tarjota viihdettä, yhteisöllisiä palveluja sekä hyötypalveluja.

Zedin alueelliset datakeskukset Suomessa, Saksassa, Alankomaissa, Singaporessa ja Yhdysvaltain New Jerseyssä palvelevat niitä neljää markkina-alueella, joilla zedin palvelut ovat jo tällä hetkellä saatavilla, sekä seuraavan vuoden aikana mukaan tuleville uusille markkina-alueille.

Uusia palveluja markkinoille

Vuonna 2000 zed yhteistyössä Soneran Mobile Operations -yksikön kanssa säilytti asemansa Suomen suosituimpana matkaviestinportaalina. Zedin ensimmäinen itsenäinen markkinointikampanja käynnistyi lokakuussa 2000. Kampanjan aikana markkinoille tuotuja uusia tuotteita ja palveluja olivat mm. Tarot-kortit, terveystestit ja interaktiivinen Fisupeli.

Alankomaissa suosituimpia olivat liikennetiedote- ja horoskooppipalvelut. Näistä tekstiviestipohjaisista palveluista noin puolet oli ns. pull-palveluja, jotka toimitetaan asiakkaan tilauksesta, ja puolet ns. push-palveluja, jotka zed toimittaa asiakkaan tekemien asetusten ja personoinnin perusteella.

Zedin palvelujen kehityksessä avainasemassa ovat viihdyttämisen ja yhteisöllisyyteen liittyvät tuotteet ja palvelut. Suomen kaltaisilla markkinoilla tietyt tuotteet tulevat hyötymään paikannusteknologian käyttöönotosta. Tämä parantaa olemassa olevia tuotteita ja mahdollistaa kokonaan uusien tuotteiden luomisen. Jatkossa sisältö on yhä selvemmin markkinakohtaista, ja perussovelluksia tulee olemaan useita, sillä zedillä on yli 200 sisällöntuottajakumppania maailmanlaajuisesti.

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

SONERA INFO COMMUNICATIONS

Sonera Info Communications tarjoaa hakemistopalveluita päätelaitteesta, ajasta ja paikasta riippumattomasti. Yhtiön käytössä on yksityishenkilöiden, yritysten ja yhteisöjen yhteystietoja noin 20 eri maasta. Sonera Info Communicationsin ydinvahvuuksia ovat pitkä kokemus ja osaaminen sähköisten tietokantojen käytössä sekä edistyksestä matkaviestimillä toimivien hakemistopalvelujen kehittäjänä.

Hakemistopalveluliiketoiminta yhtiöitettiin 1.12.2000 alkaen. Yhtiön kertomusvuoden proforma-liikevaihto oli noin 62 milj. euroa ja toiminta oli voitollista. Sonera Info Communicationsin palveluksessa oli vuoden lopulla noin 900 henkilöä, joista pääosa Suomessa ja muualla Euroopassa.

Hakemistopalvelut on yksi Suomen suosituimmista matkapuhelimien lisäarvopalveluista, ja Sonera Info Communications on maan johtava sähköisten hakemistopalveluiden ja numeropalveluiden tarjoaja. Tunnetuimpiin palveluihin kuuluvat sähköinen yhteystietohakemisto Sonera Finder, kotimaan numeropalvelut sekä puhelinluettelot. Lisäksi yhtiö tuottaa Zed Finder -palvelua, maailman ensimmäistä WAP- ja GSM-puhelimella toimivaa hakemistopalvelua.

Kotimaan numeropalveluissa puheluiden edelleenyhdistäminen kysytyyn numeroon lisääntyi huomattavasti. Numeropalveluihin tulleiden puheluiden määrän kasvu hidastui, mikä johtui sähköisten hakemistopalveluiden kysynnän voimakkaasta kasvusta. Tämän vuoksi Sonera keskitti huhtikuussa numeropalvelukeskustensa toimintaa.

Toiminta kansainvälistyy voimakkaasti

Sonera Info Communications panosti kertomusvuoden aikana ulkomaisen liiketoiminnan kehittämiseen.

Tammikuussa perustettiin Italiaan Gilla-niminen hakemistopalveluyritys. Sonera Info Communications omistaa yhtiön puoleksi teleoperaattori Tiscalin kanssa. Toukokuussa Sonera perusti Iso-Britanniaan 118 Ltd:n yhdessä irlantilaisen hakemistopalveluyrityksen Conduitin kanssa. Samassa kuussa Sonera hankki enemmistöosuuden ranskalaisesta numeropalveluja tarjoavasta Intra Call Centerista. Kaikki uudet yhtiöt ryhtyvät tarjoamaan sekä kansallisia että kansainvälisiä hakemistopalveluja.

Lokakuussa Sonera ja israelilainen Phonetic Systems sopivat yhteistyöstä automaattisten numero- ja tietopalveluiden kehittämiseksi. Marraskuussa Sonera teki sopimuksen 25,5 % omistusosuuden hankkimisesta yhdysvalta-

laisesta hakemistopalveluja tarjoavasta Metro One Telecommunicationsista. Metro One Telecommunications on Yhdysvaltojen johtava matkapuhelimen käyttäjille hakemistopalveluja tarjoava yhtiö. Joulukuussa Sonera Info Communications ja espanjalainen teleoperaattori Euskaltel sopivat uuden, DÍgame Servicios de Directorio -nimisen hakemistopalveluyrityksen perustamisesta Biskajaan, Espanjaan. Sonera omistaa yhtiöstä 51 %.

SONERA PLAZA

Sonera Plaza Oy:n proforma-liikevaihto oli noin 46 milj. euroa vuonna 2000. Liiketoiminta oli voimakkaiden liiketoimintapanostusten vuoksi tappiollista. Yhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 399 henkilöä, joista 219 Suomessa ja 180 tytäryhtiö Sonera Plaza Nederland B.V:n palveluksessa Hollannissa.

Internetliittymien markkinajohtaja

Sonera Plaza on kuluttajaliittymien markkinajohtaja Suomessa lähes 40 %:n markkinaosuudella. Internettilaajien määrä vuoden lopussa oli noin 239 000 (216 000). Kuluttajille suunnatut ADSL-internetpalvelut tuotiin markkinoille toukokuussa.

Vuoden 2000 alussa Plaza esitteli Sonera Internet PC -palvelupaketin, joka sisältää tietokoneen ja internetliittymän kolmen vuoden vuokrasopimuksella. Konsepti otettiin hyvin vastaan, ja tammikuussa 2001 Plaza toi markkinoille kannettavalla tietokoneella varustetun version palvelusta.

Sonera Plaza toimii myös [Hollannissa](#), jossa tarjotaan kiinteän puhelinverkon ja kaapeli-TV:n kautta internetyhteyksiä yli 20 000 kuluttaja- ja yritysasiakkaalle. Sonera Plazan Hollannin verkkomediolla oli vuoden lopussa yli 400 000 eri kävijää kuukaudessa.

Sonera Plazan internetpalvelut saivat kansainvälistä tunnustusta, kun yhtiölle myönnettiin lokakuussa 2000 palkinto parhaasta asiakaspalvelusta eurooppalaisten internetpalveluntarjoajien joukossa.

Miljoonan kävijän raja rikkoutui

Sonera Plaza (www.soneraplaza.fi) on Suomen käytetyin verkkomedia, jonka kävijämäärä kasvoi voimakkaasti kertomusvuoden aikana. Miljoonan eri kuukausikävijän raja rikkoutui marraskuussa 2000, ja tammikuussa 2001 eri kävijöiden määrä nousi 1,5 miljoonaan Sonera Plazan ostettua WOW-Verkkobrandit Oy:ltä sen kuluttajapalvelut

Ihmemaan haun, Sinkut ja Virtahevon. Muita uusia sivukonaisuuksia olivat Hyvinvointi, Työ ja Ura, matkailuaiheinen Matkalaukku sekä hahmo-chat Chatville.

Myös sivulatauksilla mitattuna Sonera Plaza nousi loppuvuonna Suomen ykköseksi; joulukuussa sivulatauksia oli yli 13 miljoonaa. Kävijämäärän nousu vahvisti Sonera Plazan asemaa Suomen suurimpana yksittäisenä verkko-mainosmediana.

Sähköisen kaupankäynnin toimintamallia muutettiin vahvaan partnerointiin ja kumppaneiden tunnetuihin brandeihin perustuvaksi. Uuden konseptin mukainen Kauppanava avattiin joulumarkkinoille.

Internetasiointikeskusta rakennetaan kumppaneiden kanssa

Sonera ja SOK käynnistivät kesäkuussa sähköisen kaupankäynnin yhteistyön. Sonera Plaza Oy tuli 50 %:n osuudella osakkaaksi S-ryhmän sähköiseen liiketoimintaan erikoistuneeseen S-Kanava Oy -tytäryhtiöön.

Sonera Plazan päivittäisasiointiin liittyvät finanssipalvelut toteuttaa Osuuspankkiryhmän kanssa perustettu yhteisyritys, Sonera Plaza Finanssipalvelut Oy (Sonera Plaza Oy 80 %, OP-Kotipankki Oy 20 %). Yhtiö osti syksyllä MoneyExtra Plc -konserniin kuuluneen FinFinance Helsinki Oy:n, jonka pitkälle kehitetty rahastoripalvelu nopeuttaa rahastopalveluiden tuomista Sonera Plazalle.

SONERA JUXTO

Sonera panosti kertomusvuonna sovelluspalvelu- eli ASP-liiketoimintaan muodostamalla Sonera Juxto-liiketoimintaryhmän. Liiketoimintaryhmä kehittää erityisesti sovelluspalvelujen käyttömahdollisuuksia langattomilla päätelaitteilla. Sen henkilöstömäärä vuoden 2000 lopussa oli 660. Suomen ASP-liiketoiminnasta vastaava Sonera Juxto Oy aloitti toimintansa 1.6.2000. Yhtiön proforma-myynti ulkoisille asiakkaille oli kertomusvuonna noin 25 milj. euroa. Toiminta oli merkittävien investointien vuoksi tappiollista.

ASP (Application Service Provision) -liiketoiminnassa yritysasiakas vuokraa sovellusten ja palvelujen käyttöoikeuden, päivityksen, ylläpidon ja rakentamisen pakettina sovelluspalvelun tarjoajalta. Lisäksi Sonera Juxto tarjoaa infrastruktuurin hallintapalveluja kattaen työasemat, matkapuhelimet ja muut langattomat viestimet, lähiverkot, etäverkot, palvelimet, tietojenkäsittelyalustat ja osittain myös asiakassovellukset. Sonera Juxto vuokraa asiakkailleen muun muassa Lotuksen ja Microsoftin sovelluksia internetin kautta sekä tarjoaa mySAP.com -sovellusten hallintapalveluja.

Kertomusvuoden aikana yksi Sonera Juxton merkittävistä asiakkaista Suomessa oli traktoreita valmistava ja

markkinoiva Valtra Oy Ab, jolle Sonera Juxto rakensi sähköisen kauppapaikan. Palvelusta Valtran asiakkaat voivat ostaa muun muassa huoltotarvikkeita ja lisävarusteita. Palvelua voi käyttää sekä kiinteän yhteyden että WAP-puhelimen avulla. WAP-liittymän avulla asiakas voi myös kysellä vaihtokonetietoja.

Joulukuussa Sonera osti ruotsalaisen sovelluspalveluyhtiön Frontec Support and Operations AB:n koko osakekannan emoyhtiö Frontec AB:lta. Organisaatiosta muodostettiin Sonera Juxto AB, joka aloitti toimintansa 1.1.2001. Yhtiö tarjoaa Soneran ASP-palveluja Ruotsissa. Lisäksi Sonera Juxto AB ja Frontec AB sopivat myynti- ja markkinointiyhteistyön aloittamisesta.

ASP-palvelujen kysynnän arvioidaan kasvavan keskimäärin 90 %:n vuosivauhdilla, mikä tarkoittaa noin 85 miljardin euron kokonaismarkkinoita vuonna 2005 (Analysis Research Limited 11/2000). Sonera erottuu ASP-alan kilpailijoista erityisesti langattoman viestinnän, tietoturvan ja palvelujen hallinnan osaamisellaan.

MUU MEDIAVIESTINTÄ JA UUDET PALVELUT

M€	2000	1999	Muutos, %
Kokonaisliikevaihto	229	175	31
Myynti konsernin ulkopuolelle	184	140	31
Käyttökate	-136	-47	189
Poistot	-26	-13	100
Liiketappio	-162	-60	170
Käyttöomaisuusinvestoinnit	33	15	120
Henkilöstö keskimäärin	2 226	1 346	65

Taulukon lukuihin sisältyvät Sonera Info Communications, Sonera Plaza, Sonera Juxto sekä sellaiset uusiin liiketoimintoihin tähtäävät kehityshankkeet, joita ei ole yhtiöitetty. Vuoden 1999 lukuihin sisältyvät myös Sonera SmartTrustin ja Sonera Zedin toiminnot silloisessa laajuudessaan.

- ➔ Kotimaan matkaviestintä
- ➔ Kansainvälinen matkaviestintä
- ➔ Uudet palvelut
- ➔ Telecom

TELECOM KEHITTYY KANNATTAVASTI

Soneran Telecom-liiketoiminta-alue vastaa kiinteän verkon toiminnasta Suomessa ja lähialueilla tarjoten verkon kautta asiakkaille korkeatasoisia puhe- ja datapalveluja. Telecomin tavoitteena on kehittyä yhdeksi Euroopan parhaimmista ja tehokkaimmista kiinteän verkon operaattoreista.

Telecomin liiketoiminnot on eriytetty tytäryhtiöihin. Vuosi 2000 oli yhtiöiden ensimmäinen kokonainen liiketoimintavuosi. Yhtiöittämisen välitön vaikutus ilmeni kustannustehokkuuden parantumisena.

KIINTEÄN VERKON PUHELU- JA DATAPALVELUT

Soneran kiinteän verkon puhelupalveluiden liikevaihto pie-
neni hieman edellisvuodesta ja oli 356 milj. euroa (370).
Kotimaan puhelupalvelujen liikevaihto oli 247 milj. euroa
(250). Soneran osuus soitetuista kaukopuheluminuuteista
aleni noin 37 %:iin (38). Vähentyneiden kaukopuhelumi-
nuuttien ja alhaisemman paikallisverkkomaksun vaikutus-
ta kompensoivat kasvaneet paikallisverkkominuutit sekä
kauko- ja paikallispuheluiden hinnankorotukset.

Ulkomaanpuheluiden hintatason lasku alensi ulkomaan-
puheluiden liikevaihtoa 9 %:lla 109 milj. euroon (120).
Soneran osuus soitetuista ulkomaanpuheluminuuteista oli
noin 51 % (53). Soneran kiinteän verkon liittymien lasken-
nallinen kokonaismäärä oli vuoden lopussa 741 834
(770 433), osuus kaikista maamme liittymistä on noin
27 % (28).

Soneran datapalveluiden liikevaihto pysyi edellisvuod-
en tasolla ja oli 165 milj. euroa (168). Vuokrajohtojen
liikevaihto kasvoi 52 milj. euroon (32) lähinnä kansainvä-
lisen kapasiteetin voimakkaan kysynnän johdosta.

Paikallisyhteyksiin GSM-teknologiaa

Väestön väheneminen [Sonera Entrum Oy](#):n perinteisillä
liiketoiminta-alueilla Itä- ja Pohjois-Suomessa ja puhelu-
liikenteen siirtyminen yhä enemmän matkaviestimiin
aiheuttavat yhtiön liiketoiminnan painopisteen siirtymisen.
Entrum on keskittänyt voimavarojaan yritys- ja yhteisöasi-
akkaisiin Soneran perinteisten vahvojen alueiden lisäksi
Etelä- ja Länsi-Suomen kasvukeskuksissa. Jatkossa osaa-
mista ja toimintoja keskitetään myös uusille maantieteelli-
sille alueille sekä uusien palvelujen kehittämiseen.

Toukokuun lopussa Entrum osti Imatralla ja Lappeen-
rannassa toimivan Saimaan Tietotekno Oy:n osakekannan
ja kaupan myötä Soneran palvelukseen siirtyi noin 30
ihmistä. Kesällä perustettiin myös Soneran 51 %:sesti
omistama yhteisyritys Sonera Living Oy yhdessä YIT-
yhtymä Oyj:n kanssa. Sonera Living kehittää ja rakentaa
laajakaistayhteyksiä uudensuomalaisiin mediakoteihin sekä
kiinteistöjen ylläpitoa, käytettävyyttä ja arvoa parantavia
ratkaisuja.

Syyskuussa käynnistettiin Pohjois-Karjalassa kokei-
lu, jossa noin sadan kuluttaja-asiakkaan kiinteän verkon
puhelin-yhteydet korvattiin GSM-teknikalla. Kuluttajien
kannalta puheyhteyden laatu säilyy tai joissain tapauksissa
paranee; puhelujen hinta ja varsinainen puhelinlaite pysy-
vät muuttumattomina. Operaattorin näkökulmasta yhtey-
den ylläpitokustannukset jäävät murto-osaan varsinkin pe-
rinteisen kaapeliyhteyden korjaamiseen verrattuna. Kokeilu
kestää vuoden.

Merkittävimpiä tuotejulkistuksia olivat eTools, kulut-
tajien ADSL sekä VoIP. eTools on kehitysalusta, jonka avulla
yhteisöt voivat nopeasti ja kustannustehokkaasti rakentaa
omia verkkopalvelujaan. Sonera eTools palvelualustan yksi
sovellus on eKunta, joka kehitettiin yhdessä Kauhajoen
kunnan kanssa. ADSL laajakaistapalvelun avulla käyttäjä
saa jatkuvan internetyhteyden kiinteään kuukausihintaan
ilman erillisiä käyttökuluja tai puhelumaksua. Kertomus-
vuonna kuluttaja-asiakkaille myytiin 575 ADSL-liittymää.
Viimeisen vuosineljänneksen aikana yritysasiakkaiden
ADSL-liittymäkanta yli kaksinkertaistui. Sonera aloitti en-
simmäisenä operaattorina Suomessa kuluttajien laajakaista-
taliittymissä tarjottavien internetprotokollan mukaisten eli
Voice Over IP -puhelujen koeliikenteen lokakuussa.

ADSL-verkko valtakunnalliseksi

[Sonera Solutions Oy](#):n sovelluspalvelujen myynti lisääntyi
yritysten ja yhteisöjen jatkaessa palvelujensa ulkoistamista.
Etenkin kiinnostus yritystason mobiili- ja internetratkai-
suja kohtaan lisääntyi merkittävästi. Myös datatoiminta kas-
voi tasaisesti asiakkaiden kasvattaessa sekä verkkojensa
kokoa että niiden käyttöastetta, kasvu kohdistui erityisesti
TCP/IP-protokollalla toimiviin datayhteyksiin.

Soneran ADSL-verkko laajeni vuoden kuluessa valtakunnalliseksi, joka lisäsi yritysten ADSL-liittymien määrää varsinkin loppuvuoden aikana. ADSL:stä odotetaan nopeiden etätö- ja kotiliittymien perusliityntätapaa.

Solutions osallistuu Soneran seuraavan sukupolven IP-runkoverkon rakentamiseen. Yhtiön vastuulle kuuluvat verkon päälle rakennettavien sovellusverkkojen suunnittelu, rakentaminen ja toimittaminen. Tuotekehityksessä panostettiin erityisesti seuraavan sukupolven DataNet-verkon kehitykseen, jota tarjotaan asiakkaille vuonna 2001.

Syyskuussa julkistettiin Sonera Cid -palvelukonsepti, jonka avulla henkilö on tavoitettavissa yhden numeron kautta matka- tai lankapuhelimen ja muiden päätelaitteiden välityksellä. Palvelu on yhteensopiva eri teknologioiden, verkkoratkaisujen ja päätelaitteiden kanssa. Lisäksi siihen voidaan liittää joustavasti ja luotettavasti lisää uusia palveluja.

Jatkossa Solutions kehittää palvelutarjontaansa entistä kokonaisvaltaisemmaksi. Tavoitteena on, että teleratkaisut palvelevat asiakkaita mahdollisimman hyvin ja helppokäyttöisesti. Esimerkiksi internetyhteensopivat dataratkaisut yleistyvät ja puheentunnistus liitetään yhä useammin muihin yhteisön käyttämiin puhepalveluihin. Jatkossa Solutions odottaa kasvua myös langattomien lähiverkkojen palveluista.

Yhteys Moskovasta New Yorkiin kaupalliseen käyttöön
Sonera Carrier Networks Oy:n vuoden merkittävin investointi oli helmikuussa kaupalliseen käyttöön otettu Pietarista Moskovaan ulottuva valokaapeli. Investointi teki mahdolliseksi Ivan-palvelun, joka on Carrier Networksin ylläpitämä yhteys Moskovasta New Yorkiin. Yhden operaattorin yhteys merkitsee asiakkaille paitsi helppokäyttöisyyttä myös sitä, että Carrier Networks voi taata yhteyden laadun ja käytettävyyden pysyvän jatkuvasti korkealla tasolla. Ivan-yhteyden kapasiteetti myytiin nopeasti täyteen, joten yhtiössä käynnistettiin Ivanin laajennusinvestoinnit. Lisäkapasiteetti saadaan käyttöön vuoden 2001 aikana.

Erityisesti yhtiön kansainvälinen liiketoiminta kasvoi voimakkaasti ja merkittäviä uusia asiakkaita saatiin muun muassa Iso-Britanniassa, Saksassa ja Ruotsissa. Toukokuussa Carrier Networks sai Iso-Britannian viranomaisilta lisen-sin toimia paikallisena teleoperaattorina, ja yrityksen oma keskus käynnistyi Lontoossa syksyn alussa. Britti-asiakkaiden lisäksi keskuksen yhteyksiä käyttävät Soneran yhtiöt ja yksiköt, erityisesti Sonera Plaza ja Sonera Zed.

Keskeisissä Suomen sisäisissä teleyhteyksissä ja Sonera Ivanin Moskovasta Hampuriin ulottuvalla osuudella otettiin käyttöön tiedonsiirto kapasiteetin moninkertaistavaa WDM-tekniikkaa. Vuoden 2001 aikana tekniikan käyttö verkossa laajenee uusille yhteysväleille ja olemassa olevien järjestelmien kapasiteettia kasvatetaan edelleen.

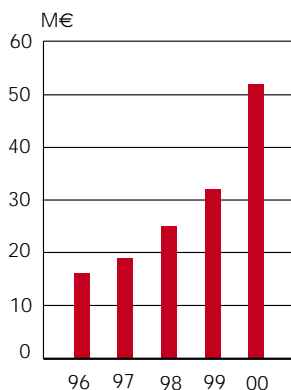
Vuoden aikana otettiin käyttöön myös Voice over Packet -tekniikkaa hyödyntävät ATM-pohjaiset keskkukset Tampereella ja Hämeenlinnassa. Osa Tampereen ja Helsingin välisestä puheliikenteestä on välittynyt uuden teknologian avulla entistä kustannustehokkaammin. Kokemukset pakettivälityksestä puheensierrossa ovat olleet rohkaisevia ja vuoden 2001 aikana ATM-pohjaiset koekeskukset korvataan kokonaan IP-pohjaisilla järjestelmillä.

KIINTEÄN VERKON TILAAJALIITTYMÄT VUODEN LOPUSSA

	2000	1999	Muutos %
Tavalliset liittymät	541 612	592 337	-9
ISDN-liittymät	45 931	36 413	26
2 Mbps -liittymät	3 612	3 509	3
Laskennallinen yhteismäärä	741 834	770 433	-4

Yhteismäärässä ISDN-liittymä on laskettu kahdeksi laskennalliseksi liittymäksi ja 2 Mbps-liittymä 30 laskennalliseksi liittymäksi

VUOKRAJOHTOJEN LIIKEVAIHTO

KIINTEÄN VERKON PUHELU- JA DATAPALVELUT

M€	2000	1999	Muutos, %
Kokonaisliikevaihto	812	737	10
Myynti konsernin ulkopuolelle	573	570	1
Käyttökate	252	200	26
Käyttökate, % liikevaihdosta	31,0	27,1	
Poistot	-116	-102	14
Liikevoitto	136	98	39
Käyttöomaisuusinvestoinnit	145	116	25
Henkilöstö keskimäärin	2 555	2 442	5

- Kotimaan matkaviestintä
- Kansainvälinen matkaviestintä
- Uudet palvelut
- Telecom

LAITEMYyntI JA MUU LIIKETOIMINTA

Laitemyyntin liikevaihto nousi erittäin hyvän joulumyyntin ansiosta 10 % ja oli 125 milj. euroa (114). Rakentamisen ja kunnossapidon myynti konsernin ulkopuolisille asiakkaille nousi 42 % ja oli 34 milj. euroa (24). Muun liiketoiminnan liikevaihto laski 10 milj. euroon edellisvuoden 35 milj. eurosta eräiden tietotekniikka- ja palvelujen siirryttyä Isoworks Oy:öön lokakuussa 1999.

Laitekauppa kehittyi kohti ulkoistamis- ja ylläpitopalveluja

TeleRing markkinoi matkaviestimiä ja tietotekniikkaa kuluttajille ja yrityksille. Ketjuun kuuluu 23 omaa ja 55 franchising-periaatteella toimivaa myymälää. Kertomusvuonna TeleRing kehitti erityisesti suurten yritysasiakkaidensa palvelua tarjoamalla heille palvelupaketteja, jotka laajimmillaan merkitsevät asiakkaiden koko matkaviestinkan omistamisen ja ylläpidon ulkoistamista. Marraskuussa ketjun tieto-taitoa myytiin latvialaiselle Lattelekomille, joka ryhtyy operoimaan itsenäisesti TeleRing-myyvälöitä Latviassa. Vuoden aikana uudistettiin myös TeleRing-kauppioiden ketjusopimukset.

DataInfo Oy on tieto- ja teletekniikan tuotteita ja palveluita tarjoavan ketjun konseptia ja palveluita kehittävä yritys, joka vastaa muun muassa brandista, mainonnasta ja markkinoinnista, kumppaninhallinnasta sekä palvelujen tuoteistamisesta. Palveluyhtiön lisäksi ketjuun kuuluu 44 itsenäistä DataInfo-liikettä. Jatkossa DataInfo Oy kehittää ketjun liiketoimintamallia, jonka perustana on pk-yrityksille sekä julkishallinnolle tarkoitettu tieto- ja teletekniikan ulkoistus- ja ylläpitopalvelu.

Vuoden 2000 aikana TeleRing- ja DataInfo-ketjujen sekä muiden Sonera Telecomin valtuuttamien vähittäismyyjien toiminnan ohjaus kuului Sonera Solutions Oy:lle. Niiden avuksi perustettiin sekä Channel Solutions -yksikkö että Help Desk -toiminnot, jotka auttavat vähittäismyyjiä käytännön työssä ja kehittämään omaa toimintaansa. Vuoden 2001 alusta lähinnä matkapuhelimia myyvä TeleRing Oy siirtyi kotimaan matkaviestinnän ohjaukseen.

Primatelille merkittäviä uusia asiakkaita

Modernin tiedonsiirron rakentamis- ja ylläpitopalveluja sekä järjestelmiä tuottavan **Primatel Oy:n** Sonera-konserniin kuulumattomien asiakkaiden osuus kasvoi kertomusvuonna ja oli noin neljännes liikevaihdolla mitattuna. Näi-

hin kuuluvat muun muassa Tele 1 Europe in Finland Oy:n kanssa tehty ylläpitösopimus sekä kumppanuussopimukset Tielaitoksen ja Ilmailulaitoksen kanssa.

Marraskuussa yritys toi markkinoille Primatel Personal Safety -ratkaisun, joka tekee mahdolliseksi muistihäiriöisen henkilön asumisen turvallisessa kotiympäristössä pidempään ja samalla parantaa kotihoidon tasoa. Joulukuussa laskettiin merikaapeli Tukholman ja Maarianhaminan välille.

Vuoden 2001 aikana Primatel jatkaa Sonera Entrumin, Sonera Solutionsin ja Sonera Carrier Networksin kanssa kertomusvuonna käynnistettyä kumppanuushanketta, jonka avulla lisätään yhtiöiden välisten prosessien sujuvuutta. Lisäksi Primatel pyrkii tuotebrandinsa mukaisten ratkaisujen avulla erilaistumaan laajempien ratkaisujen toimittajaksi. Kotimaan toimintojensa ohella yritys panostaa voimakkaasti myös kansainvälistymiseen yhteistyökumppaneiden kanssa.

Isoworks Oy on ICL Invia Oy:n ja Soneran puoleksi omistama yhteisyritys, joka huolehtii tieto- ja teletekniikkajärjestelmien asennuksista ja ylläpidosta sekä käyttäjien lähituesta. Vuoden aikana yhtiöön rakennettiin ISO 9001 -standardin mukainen toimintojärjestelmä, joka auditoidaan keuhällä 2001. Jatkossa Isoworks kehittää edelleen yrityksen logistisia ratkaisuja, erityisesti varastointia.

Yritys- ja yhteisöasiakkaille rahoituspalveluja tarjoavan Sonera Credit Oy:n rahoituskanta kasvoi noin 40 prosenttia ja oli vuoden lopussa 97,6 miljoonaa euroa. Yhtiön toiminta painottuu tulevaisuudessa asiakkaiden

LAITEMYyntI JA MUU LIIKETOIMINTA

M€	2000	1999	Muutos,%
Kokonaisliikevaihto	345	471	-27
Myynti konsernin ulkopuolelle	169	173	-2
Käyttökate	48	47	2
Käyttökate, % liikevaihdosta	13,9	10,0	
Poistot	-22	-43	-49
Liikevoitto	26	4	550
Käyttöomaisuusinvestoinnit	57	59	-3
Henkilöstö keskimäärin	3 314	4 202	-21

rahoituspalveluista laajempaan hankintaprosessin hallintaan. Tähän muutokseen liittyen yritys vaihtoi nimekseen [Sonera Gateway Oy](#) vuoden 2001 alusta.

KIINTEÄN VERKON OSAKKUUSYHTIÖT

Soneran merkittävät kiinteän verkon osakkuusyhtiöt Virossa, Latviassa ja Liettuassa ovat siirtymässä osittaisen yksinoikeuden kaudesta kohti täyden kilpailun aikaa. Yhtiöt pyrkivät kasvamaan omilla markkina-alueillaan, joilla siirtymätalousvaihe ja tietoyhteiskuntakehitys tarjoavat runsaasti kasvumahdollisuuksia.

Internetpohjaiset viestintäratkaisut yleistyvät Baltiassa

Sonera omistaa 24,5 % Eesti Telekomista, joka on holding-yhtiö. Sen matkapuhelintoiminnasta vastaa Eesti Mobiiltelefon ja kiinteän verkon toiminnasta Eesti Telefon. Molemmat yritykset ovat Eesti Telekomin kokonaan omistamia tytäryhtiöitä.

Virossa kiinteän verkon teletoiminta vapautui kilpailulle 1.1.2001. Kertomusvuonna Eesti Telefonin toimintaa leimasikin valmistautuminen uuteen tilanteeseen. Yhtiö sopi Viron hallituksen kanssa Eesti Telefonia koskevan erityissääntelyn päättymisestä 1.1.2004 alkaen. Eesti Telefonin joustavuutta lisättiin muun muassa ulkoistamalla asennus- ja huoltotehtävät omaan yhtiönsä. Myös palvelujen hintojen kustannusvastaavuutta parannettiin. Kilpailun vaatima palvelukehitys ja kustannustehokkuus ovat etusijalla myös vuonna 2001.

Internetin käyttö lisääntyi voimakkaasti Virossa. Eesti Telefonin markkinajohtajuus internetin dial-up-liikenteessä nousi vuoden aikana noin 51 %:iin edellisvuoden 40 %:sta. Tuote- ja palvelujulkistukset keskittyivät internetiä hyödyntäviin palveluihin.

Latvialaisoperaattori Lattelekomista Sonera omistaa 44,1 % tanskalaisen holdingyhtiön Tilts Communications A/S:n kautta. Lattelekomilla on yksinoikeus tarjota kiinteän verkon peruspalveluita. Latvian valtio on sitoutunut World Trade Organizationille poistamaan Lattelekomin monopolin vuoden 2003 alussa, mutta Latvian ja Tiltsin välisen sopimuksen mukaan yksinoikeus olisi voimassa vuoden 2013 loppuun asti. Koska Tilts ja Latvian valtio eivät päässeet yhteisymmärrykseen yksinoikeuden lyhentämisestä suoritettavasta korvauksesta, Tilts vei asian välitystuomioistuimeen. Asian käsittely on kesken.

Vuonna 2000 latvialaisoperaattori nykyaikaisti voimakkaasti verkkoaan ja tämä työ jatkuu edelleen. Lattelekom julkisti muun muassa ADSL-tyyppisen laajakaistapalvelun sekä muita internetpalveluja. Yhtiörakenteeseen haettiin joustavuutta yhtiöittämällä yritysten päätelaitteiden myynti sekä aloittamalla muutamien muiden toimintojen yhtiöittäminen. Yhtiön kehityspanokset tuotantolaitteisiin, -järjestelmiin ja palveluihin jatkuvat vuonna 2001.

Lietuvos Telekomas listautui kesäkuussa 2000 Liettuan ja Lontoon pörssiin. Listautumismyynnissä yksi pääosakkaista, Liettuan valtio, vähensi omistuksensa 35 %:sta noin 10 %:iin. Soneran omistus yhtiöstä on 30 %. Valtio kehittää teletoiminnan säätelyä, mutta sen toteutus on vielä kesken. Lietuvos Telekomasilla on kiinteän verkon monopoli Liettuassa vuoden 2003 alkuun saakka.

Uusien internetpohjaisten palvelujen kysyntä on heräämässä myös Liettuassa. Lietuvos Telekomas otti kertomusvuoden aikana käyttöön NMT-tekniikkaan pohjautuvan puhelpalveluratkaisun harvaan asutuilla seuduilla, joilla NMT-yhteys täydentää perinteistä kiinteää verkkoa. Yhtiö jatkoi valmistautumista täyteen kilpailuun muuan muassa kehittämällä hinnoitteluaan sekä myymällä omistusosuutensa matkaviestinoperaattori Bitessä.

BALTIAN OSAKKUUSYHTIÖT

Yhtiön nimi ja maa	Liikevaihto 1999, M€	Liikevaihto 2000, M€	Kasvu, %	Soneran omistusosuus, %	Liittymämäärä	Maan liittymätiheys vuoden 2000 lopussa, %
Eesti Telefon, Viro	154	172	12	24,5	517 000	36
Lattelekom, Latvia	207	248	20	44,1	735 000	31
Lietuvos Telekomas, Liettua	231	281	22	30,0	1 188 000	32

Taulukossa esitetyt luvut perustuvat osakkuusyhtiöiltä Soneran konsernitilinpäätöstä varten saatuihin tietoihin, ja ne saattavat siten poiketa osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksissä esitetyistä luvuista.

32	HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
42	TULOSLASKELMA
43	KASSAVIRTALASKELMA
44	TASE
46	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
66	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS
73	RAHOITUS JA RAHOITUSRISKIT
75	TALOUDELLINEN KEHITYS
76	TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN
77	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET
78	OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT
83	TILINTARKASTUSKERTOMUS JA HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Suomen kansantalouden kasvu jatkui vuoden 2000 aikana edelleen vahvana. Televiestintäalalla varsinkin matka- ja media- viestinnän palvelujen käyttö lisääntyi edelleen.

Suomen matkapuhelinliittymätiheys nousi vuoden 2000 lopussa jo yli 70 %:n. Soneran markkinaosuus GSM-liittymistä oli vuoden lopussa yli 60 %. Tekstiviestien ja muiden lisäarvo- palveluiden käyttö kasvoi edelleen merkittävästi puheviestintää nopeammin.

Vuoden 2000 aikana Sonera osallistui useisiin ns. kolmannen sukupolven matkaviestintätoimilupien hakukilpailuihin Länsi-Euroopassa. Suomessa vuonna 1999 saamansa lisenssin lisäksi Soneralla on omistusoosuudet lisenssiyhtiöistä Saksassa, Italiassa, Espanjassa ja Norjassa. Rahoittaakseen liiketoimintansa laajentamista Euroopassa Sonera päätti vuoden 2000 aikana myydä osuutensa USA:n matkaviestinoperaattoriyhtiöistä.

Sonera SmartTrustin tarjoamaan sähköisen kaupankäynnin ja asioinnin tietoturvaan ja hallinnointiin hankittiin yritysostoin merkittävästi lisää osaamista ja tuotevalikoimaa. Sonera jatkoi vuoden aikana matkaviestinnän ja internetin ominaisuuksia yhdistävien uusien palveluiden kaupallistamista panostamalla voimakkaasti Sonera Zedin kansainvälistämiseen.

Sonera on internet-yhteydentarjoajana Suomen markkina- johtaja. Kuluttajasegmentissä Soneran markkinaosuus on noin 38 % ja suurten yritysten markkinasegmentissä noin 47 %. Sonera aikoo jatkaa määrätietoisesti Suomen suosituimman portaalien Sonera Plazan kehittämistä lisäämällä palvelutarjontaa ja palvelujen käytettävyyttä erilaisilla päätelaitteilla.

Sonera arvioi markkinaosuutensa paikallisliittymistä olevan noin 27 %, kaukopuhelumarkkinoista vuoden 2000 liikenteen perusteella noin 37 % ja ulkomaanpuhelumarkkinoista noin 51 %. Suomen dataviestintämarkkinoista Sonera arvioi hallitsevansa noin puolta. Kansainvälisessä kapasiteettimyynnissä Sonera ryhtyi vuoden 2000 aikana hyödyntämään rakentamaan- sa Pietarin ja Moskovan välistä valokaapelia.

Euroopan UMTS-toimilupahaut leimasivat vuotta

Sonera sai Suomessa jo vuonna 1999 ns. kolmannen sukupolven matkaviestintäverkko- toimiluvan. Sonera on valinnut UMTS-verkkonsa rakentamisen yhteistyökumppaneiksi Noki- an ja Ericssonin.

Maaliskuussa 2000 Soneran vähemmistöomistus Xfera Móviles S.A. sai UMTS-toimiluvan Espanjassa. Sonera aikoo investoida Xferaan vuosina 2000-2004 omana pääomana yhteensä 350 milj. euroa. Soneran omistusosuus Xferassa on 14,25 %. Toimilupa on voimassa 20 vuotta.

Elokuussa Soneran (42,8 %) ja espanjalaisen Telefónica Móviles S.A:n (57,2 %) muodostama konsortio Group 3G sai huutokaupan tuloksena UMTS-toimiluvan Saksassa. Soneran osuus toimilupamaksusta oli noin 3,6 miljardia euroa. Konsortiossa oli alunperin mukana 30 %:n osuudella myös brittiläinen operaattori Orange, joka kuitenkin joutui vetäytymään konsortio- stosta, kun France Telecom osti Orangen. Toimilupamaksun

yhteydessä osakkaat perustivat Orla GmbH -nimisen holding- yhtiön, joka omistaa 100 % toimilupayhtiöstä Marabu Vermögensverwaltung GmbH:sta. Konsortio voi halutessaan ottaa mukaan myös muita omistajia, mikäli niiden katsotaan strate- gisesti hyödyntävän tai täydentävän omistuspohjaa. Saksan toimilupa on voimassa 20 vuotta.

Lokakuussa Ipse 2000 -konsortio sai UMTS-toimiluvan Italian huutokaupassa 2 433 milj. euron tarjouksellaan. Lisäksi konsortio käytti sille myönnetyn oikeuden lisätaajuuden os- toon 827 milj. eurolla varmistakseen kapasiteetin riittävyyden ja vähentääkseen verkon rakentamisesta aiheutuvia kustannuk- sia. Toimiluvasta maksettiin 2 066 milj. euroa joulukuussa. Lop- puosa toimiluvasta sekä lisätaajuus maksetaan tasalyhennyksin seuraavan 10 vuoden aikana. Toimilupamaksun yhteydessä jou- lukuussa konsortion osakkaat perustivat toimilupayhtiön Ipse 2000 S.p.A, jonka osakkeista Sonera merkitsi 12,55 %. Yhtiön suurin osakas on Telefónica Móviles 45,6 %:n osuudella. Toi- milupa on voimassa 15 vuotta. Soneran osuus Italian toimitu- vasta ja lisätaajuudesta on 409 milj. euroa.

Saksan ja Italian UMTS-konsortiosopimuksissa on Sone- ran ja Telefónica:n väliset osto- ja myyntioptiot. Sen mukaan molemmat osapuolet voivat käyttää osto-option Saksassa eli ostaa toisen osapuolen konsortio-osuuden, mikäli jommankum- man osapuolen määräysvalta siirtyy esimerkiksi fuusion seu- rauksena Soneran, Telefónica:n tai konsortion kilpailijalle, tai mikäli viranomaiset niin edellyttävät. Telefónicaalla on vastaa- vanehtoinen osto-optio myös Italiassa. Osto-optio on aina en- sisijainen. Myyntioptio eli mahdollisuus velvoittaa toinen osa- puoli ostamaan oma konsortio-osuus on ainoastaan Soneralla. Saksassa sen käyttö edellyttää jommankumman osapuolen mää- räysvallan muutoksen lisäksi viranomaisten vaatimusta. Itali- assa myyntioptio on käytettävissä vain, jos määräysvallan muutos tapahtuu Sonerassa ja viranomaiset niin edellyttävät. Osto-optio toteutetaan aina käypään markkinahintaan. Saksas- sa myyntioptiota käytettäessä hinta on lisenssiosuuden hankin- tahinta ensimmäisen vuoden aikana lisenssin myöntämisestä, sen jälkeen sovelletaan käypää markkinahintaa. Italiassa myyn- tioptio toteutetaan aina käypään markkinahintaan.

Marraskuussa Soneran (50 %) ja norjalaisen teleoperaatto- ri Enitel ASA:n (50 %) yhteisyrittäjä Broadband Mobile ASA sai UMTS-toimiluvan Norjasta. Toimiluvasta, joka on voimassa 12 vuotta, perittiin 200 miljoonan Norjan kruunun suuruinen lupamaksu.

Joulukuussa suoritetussa Ruotsin UMTS-toimilupien jaos- sa Soneran (45 %), Telefónica Móvilesin (20 %) ja ruotsalaisen sijoitusyhtiö Industri Kapitalin (35 %) yhteisyrittäjä Reach Out Mobilelle ei myönnetty toimilupaa. Sonera aikoo tutkia vaihto- ehtoiset tavat toimia Ruotsin markkinoilla, esimerkiksi palve- luoperaattorikonseptin pohjalta.

Kolmannen sukupolven matkaviestinmarkkinoilla Sonera on päättänyt keskittyä panostamaan Suomen ja Itämeren ympäristön lisäksi jo saamiinsa toimilupiin Saksassa, Italiassa ja Espanjassa.

Sonera maksoi UMTS-toimiluvista vuoden 2000 aikana yhteensä noin 4,0 miljardia euroa. Sonera rahoitti osuutensa toimilupamaksuista lyhytaikaisella lainanotolla. Sonera aikoo rahoittaa lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksun myymällä omistuksiaan muissa yhtiöissä sekä osittain Saksan toimilupa-yhtiön omalla projektirahoituksella. Turkcellin listautumisan yhteydessä heinäkuussa Sonera myi noin kymmenesosan omistamistaan Turkcellin osakkeista ja sai myyntihintana runsaat 0,7 miljardia euroa. Lisäksi Sonera sopi vuoden 2000 aikana, että se myy omistuksensa yhdysvaltalaisista GSM-operaattoreista VoiceStream Wireless Corporationista ja Powertel, Inc:stä saksalaiselle Deutsche Telekom AG:lle. Näistä myynneistä Sonera arvioi Deutsche Telekomien pörssi-kurssin 9.2.2001 perusteella saavansa runsaat 3 miljardia euroa. Sonera arvioi VoiceStreamin ja Powertelin osakkeiden myynnin Deutsche Telekomille saatavan päätökseen vuoden 2001 ensimmäisen puoliskon lopussa, jolloin Sonera saa VoiceStreamin myyntiin liittyvän käteisosuuden noin 0,5 miljardia euroa. Loppuosan myyntihinnasta Sonera saa Deutsche Telekomien osakkeina.

Soneran tavoite on, että UMTS-toimiluvan saaneet yhteisyritykset hakevat omaa projektirahoitusta rahoitusmarkkinoilta ja laitetoimittajilta sekä toimilupamaksujen että verkkoinvestointiensä rahoittamiseksi.

Liikevaihto kasvoi matkaviestinnässä ja kiihtyi uusissa palveluissa

Konsernin liikevaihto oli 2 057 milj. euroa (1 849) eli nousua edellisvuodesta oli 11 %. Liikevaihtoa kasvattivat varsinkin Matkaviestintä sekä Mediaviestintä ja uudet palvelut.

Matkaviestinnän liikevaihto kasvoi 15 % edellisvuodesta ja oli 1 138 milj. euroa (988). Matkaviestinnän ulkoisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 54 % (52). Lisäarvopalveluiden liikevaihto kasvoi 36 % ja oli 114 milj. euroa (84). Lisäarvopalveluiden osuus kotimaan matkaviestinnän liikevaihdosta oli noin 11 % (noin 8). Soneran GSM-liittymästä lähetettiin vuoden aikana keskimäärin 25 tekstiviestiä kuukaudessa (21). Soneran matkaviestintäliittymän keskimääräinen puhelukäyttö kuukaudessa nousi 139 minuuttiin (130) ja keskimääräinen kuukausituotto 40,4 euroon (38,8).

Soneran GSM-liittymien määrä kasvoi vuoden aikana 18 % (21) ja oli katsauskauden päättyessä 2 281 916 (1 938 644). Kasvu oli erityisen vahvaa viimeisellä vuosineljänneksellä. NMT-liittymien määrä oli vuoden lopussa 55 863 (197 597). Vuoden 1999 vertailulukuun sisältyy 109 335 NMT 900 -liittymää, jotka ovat poistuneet verkosta, kun Sonera lakkautti NMT 900 -verkon palvelut 31.12.2000. Kaikkien matkaviestintäliittymien yhteismäärä Soneran verkossa oli vuoden 2000 lopussa 2 364 562 (2 138 241). Lukuun sisältyy yhteensä noin 27 000 Jippii Group Oyj:n (entinen Saunalahti Oyj) ja RSL Com Finland Oy:n palveluoperaattoriliittymää.

Kiristyneestä kilpailusta huolimatta Soneran GSM-liittymien vaihtuvuus laski ja oli 12,4 % (14,6). Ns. asiakasvaihtuvuus oli vain 9,7 % (12,1). Asiakasvaihtuvuuteen ei lasketa tapauksia, joissa liittymän omistaja vaihtuu, mutta käyttäjä pysyy samana.

Mediaviestinnän ja uusien palvelujen liikevaihto kasvoi 45 % ja oli 254 milj. euroa (175). Sonera SmartTrustin liikevaihto kasvoi vuoden aikana 18 milj. euroon. Merkittävin osa liikevaihdosta syntyi vuoden alkupuoliskolla hankituista liiketoiminnosta Ruotsissa sekä näiden liiketoimintojen yhdistämisestä SmartTrust-tuotteiksi. Koko vuodelta laskettu nykyalaajuuden mukainen Sonera SmartTrustin proforma-liikevaihto kasvoi 79 % ja oli 25 milj. euroa (14). Sonera Zedin liikevaihto oli 7 milj. euroa, joka koostui lähes kokonaan Suomessa Soneran Matkaviestinnän asiakkaille tarjotuista palveluista huhti-joulukuun ajalta. Aiemmin vastaavat palvelut sisältyivät Matkaviestinnän liikevaihtoon. Sonera Zedin proforma-liikevaihto koko vuodelta oli 9,3 milj. euroa.

Sonera Plazan proforma-liikevaihto koko vuodelta oli noin 46 milj. euroa. Soneran internet-liittymien määrä lisääntyi vuoden aikana noin 11 % ja oli vuoden lopussa noin 239 000 (216 000). Sonera Info Communicationsin proforma-liikevaihto koko vuodelta oli noin 62 milj. euroa ja Sonera Juxton noin 25 milj. euroa. Sonera Plazan, Sonera Info Communicationsin ja Sonera Juxton proforma-liikevaihtoihin ei ole sisällytetty myyntiä muille konserniyhtiöille. Muiden Mediaviestintään ja uusiin palveluihin sisältyvien liiketoimintojen ja kehityshankkeiden yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 51 milj. euroa.

Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelujen liikevaihto kasvoi 10 % ja oli 812 milj. euroa (737). Merkittävin osa kasvusta

LIIKEVAIHTO

M€	Kokonaisliikevaihto			Konsernin ulkoinen liikevaihto		
	2000	1999	Muutos, %	2000	1999	Muutos, %
Matkaviestintä	1 138	988	15	1 108	966	15
Sonera SmartTrust	18	n/a	n/a	16	n/a	n/a
Sonera Zed	7	n/a	n/a	7	n/a	n/a
Muu Mediaviestintä ja uudet palvelut	229	175	31	184	140	31
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	812	737	10	573	570	1
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	345	471	-27	169	173	-2
Konsernin sisäinen myynti	-492	-522	-6	-	-	-
Konserni	2 057	1 849	11	2 057	1 849	11

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

syntyi myynnistä muille konserniyhtiöille ja ulkoinen liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Kotimaanpuheluiden liikevaihto pieneni 1 % ja oli 247 milj. euroa (250). Alentuneiden kaukopuheluminuuttien määrän ja alhaisemman paikallisverkkomaksun vaikutusta kompensoivat kasvaaneet paikallisverkkominuutit sekä kauko- ja paikallispuheluiden hinnankorotukset kesällä 1999 ja 2000. Ulkomaanpuheluiden hintatason laskun myötä ulkomaanpuheluiden liikevaihto aleni 9 % ja oli 109 milj. euroa (120).

Datapalvelujen ja vuokrajohtojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 9 % ja oli 217 milj. euroa (200). Pietarin ja Moskovan välisen valokaapelin kaupallinen käyttöönotto saatiin helmikuussa 2000 ja kaapelin kapasiteetin myynti on sujunut hyvin sekä kasvanut etenkin toisen vuosipuoliskon aikana.

Laitemyynnin ja muun liiketoiminnan liikevaihto laski 27 % lähinnä rakennemuutosten takia ja oli 345 milj. euroa (471). Konsernin ulkoinen liikevaihto laski 2 % ja oli 169 milj. euroa (173). Laitemyynnin liikevaihto nousi erittäin hyvän joulumyynnin ansiosta 10 % ja oli 125 milj. euroa (114). Rakentamisen ja kunnossapidon myynti konsernin ulkopuolisille asiakkaille nousi 42 % ja oli 34 milj. euroa (24). Muun liiketoiminnan liikevaihto laski 10 milj. euroon edellisvuoden 35 milj. eurosta eräiden tietotekniikkahuoltopalveluiden siirtyttyä osakkuusyhtiöön lokakuussa 1999.

Konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 79 milj. euroa (53). Vienti Suomesta oli 20 milj. euroa (29).

Liiketoiminnan tulosta paransivat merkittävät myyntivoitot

Konsernin käyttökate oli 2 047 milj. euroa (668), johon sisältyi merkittäviä myynti- ja muita voittoja. Merkittävimmät erät olivat ei-kassavirtavaikutteinen voitto 835 milj. euroa Aerialin ja VoiceStreamin fuusiosta sekä myyntivoitto 680 milj. euroa Turkcellin osakemyynnistä. Kaikista myyntivoitoista ja -tappioista sekä vastaavista kertaluonteisista eristä puhdistettu vertailukelpoinen käyttökate oli 501 milj. euroa (647) ja vertailukelpoinen käyttökateprosentti oli 24 % (35). Vertailukelpoinen käyttökateprosentti laski uusiin liiketoimintoihin tehtyjen panostusten takia. Ilman lisäpanostusten vaikutusta tarkasteltuna konsernin käyttökateprosentti oli edellisvuotista korkeampi.

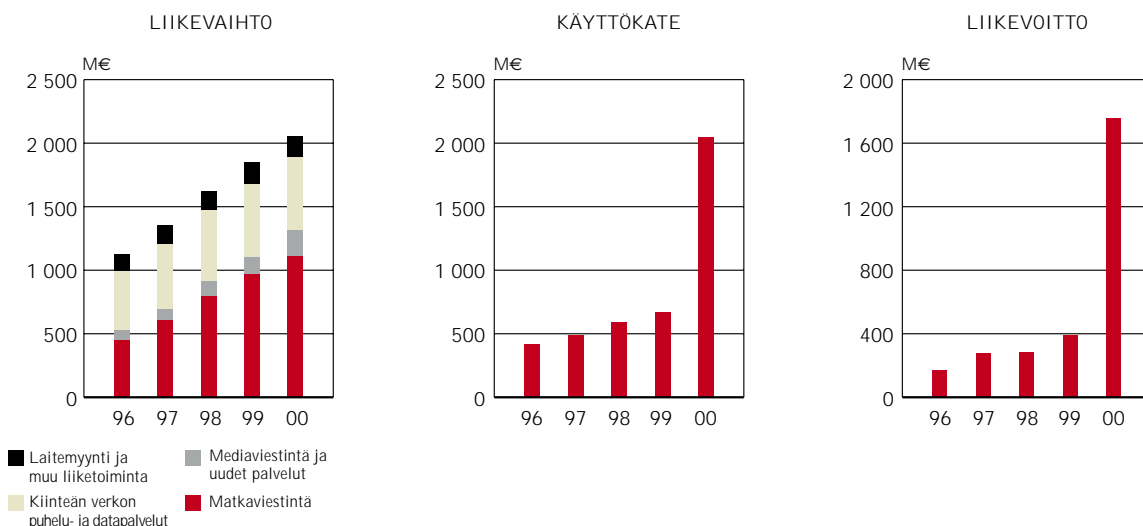
Liiketoiminnan kulut nousivat yhteensä 30 % edelliseen vuoteen verrattuna eli liikevaihdon nousua nopeammin uusiin liiketoimintoihin tehtyjen kehitys- ja markkinointipanostusten takia. Palvelu- ja tavaraostojen kulut nousivat 17 %, henkilöstökulut 31 % ja muut liiketoiminnan kulut 54 % edellisvuotista. Vuoden 2000 osavuositarkastuksista poiketen henkilöstökuluihin ei sisälly optio-ohjelmiin liittyvän sosiaaliturvamaksun arvioperusteista jaksotusta. Tarkennetun käytännön mukaan Sonera kirjaa mahdolliset sosiaaliturvamaksut kuluksi vasta niiden syntymisajankohtana. Jaksotuksella ei olisi ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2000 tulokseen.

Konsernin liikevoitto oli 1 748 milj. euroa (387). Tilikaudelle kirjatut poistot olivat 299 milj. euroa (281).

Matkaviestinnän käyttökate nousi 535 milj. euroon (468) ja liikevoitto 406 milj. euroon (345). Soneran matkaviestintäliiketoimintaan kuuluu varsinaisen kotimaan matkaviestinnän lisäksi myös kansainvälinen matkaviestintäliiketoiminta, kuten UMTS-hankkeet. Kansainvälisen liiketoiminnan aiheuttamat kulut olivat noin 12 milj. euroa edellisvuotista enemmän. Soneran kotimaan matkaviestinnän käyttökateprosentti oli edellisen vuoden tasolla eli yli 47 %.

Mediaviestinnän ja uusien palvelujen käyttökate oli -303 milj. euroa (-47) ja liiketappio 335 milj. euroa (liiketappio 60). Kannattavuutta heikensivät merkittävät tuotekehitykseen, markkinointiin ja uusien liiketoimintojen aloittamiseen kohdistetut panostukset. Käyttökateprosentilla mitattavien panostusten lisääntymisestä Sonera Zedin osuus oli yli 40 % ja Sonera SmartTrustin osuus runsaat 25 %. Liiketoiminta-alueen käyttökateeseen sisältyi vuonna 2000 myös osakkeiden myyntitappioita ja muita kulukirjauksia noin 13 milj. euroa. Sonera Plazan, Sonera Juxton ja useiden muiden kehityshankkeiden tulos oli tappiollinen. Sonera Info Communicationsin tulos oli voitollinen.

Kiinteän verkon puhelu- ja datapalveluiden käyttökate oli 252 milj. euroa (200) ja liikevoitto 136 milj. euroa (98). Kannattavuus parani muun muassa osakkuusyhtiö HanseNetin myynnistä kirjatun 22 milj. euron myyntivoiton, toiminnan tehostamistoimenpiteiden sekä alentuneiden operaattorikorvausten takia.

Laitemyynnin ja muun liiketoiminnan käyttökate oli 48 milj. euroa (47) ja liikevoitto 26 milj. euroa (4). Kannattavuutta paransi Transmastin myynnistä kirjattu 12 milj. euron suuruinen kertaluonteinen myyntivoitto.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista kasvoi edelleen

Soneran osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista kasvoi noin 10 % ja oli 121 milj. euroa (110).

Soneran osakkuusyhtiöiden (omistus 20-50 %) liikevaihto ei sisälly konsernin liikevaihtoon. Kaikkien osakkuusyhtiöiden arvioitu yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 22 % edellisvuotista ja oli suuruudeltaan 4 981 milj. euroa (4 077).

Matkaviestinnän ja kiinteän verkon osakkuusyhtiöiden arvioitu yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 34 % ja oli 3 991 milj. euroa (2 970).

Matkaviestinnässä toimivien osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettu asiakasmäärä nousi vuoden lopussa arviolta noin 13,1 miljoonaan (7,3). Sellaisten matkaviestinnän vähemmistöomistusten, jotka eivät ole Soneran osakkuusyhtiöitä, yhteenlaskettu asiakasmäärä oli vuoden lopussa arviolta noin 5,4 miljoonaa (0,9). Kiinteän verkon palveluja tarjoavien osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettu liittymämäärä vuoden lopussa oli noin 2,4 miljoonaa (2,4).

Sonera muutti vuoden 2000 alusta lähtien laskentakäytäntöään Turkcellin kohdalla siten, että Soneran kunkin neljännek-

sen tulokseen sisältyy Turkcellista edellisen vuosineljänneksen tulos. Laskentakäytännön muutoksen syynä oli kesä-heinäkuussa 2000 toteutettu Turkcellin yksityistämismyynni ja listautuminen, jonka jälkeen Sonera raportoi ainoastaan Turkcellin kaikille osakkeenomistajilleen julkistamaa tietoa. Yksityistämismyynnin jälkeen Soneran omistusosuus Turkcellista on 37,3 %.

Turkin hallitus teki joulukuussa 2000 päätöksen jatkaa vuoden 1999 joulukuussa käyttöön otettua matkapuhelinveroa, jonka suuruus on 25 % kuukausittaisen puhelinlaskun arvonlisäverottomasta loppusummasta. Veroa jatketaan vuoden 2002 loppuun.

Turkcell kirjasi kolmannella vuosineljänneksellä alioikeuden päätöksen perusteella kertyneet riidanalaiset yhdysliikennemaksut 54 milj. dollaria Turk Telekomille, mistä aiheutui noin 22 milj. euron heikennys Soneran osuuteen Turkcellin tuloksesta. Turkcell on valittanut päätöksestä Turkin korkeimpaan oikeuteen.

Turkin valtiovarainministeriö ilmoitti vaatimuksenaan marraskuussa, että Turkcellin vuosittain maksaman 15 % toimilupamaksun määrittämistapaan tulisi sisällyttää myös lisäarvo- palveluiden liikevaihto. Ministeriö ei ole ilmoittanut vaateensa suuruutta. Turkcell aikoo vastustaa vaatimusta, koska se ei yhtiön mukaan perustu alkuperäisiin toimilupaehtoihin. Lisäksi Turkin veroviranomainen on aiemmin vaatinut, että Turkcellin

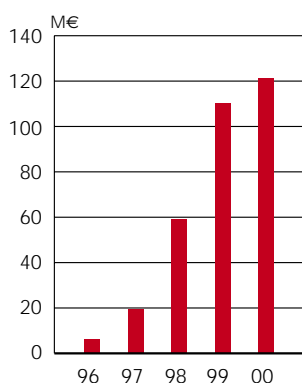
KÄYTTÖKATE

M€	2000	1999	Muutos
Matkaviestintä	535	468	+67
Sonera SmartTrust	-65	n/a	-65
Sonera Zed	-102	n/a	-102
Muu Mediaviestintä ja uudet palvelut	-136	-47	-89
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	252	200	+52
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	48	47	+1
Voitto Aerial/VoiceStream -fuusiosta	835	-	+835
Voitto Turkcellin osakemyynnistä	680	-	+680
Konserni	2 047	668	+1 379

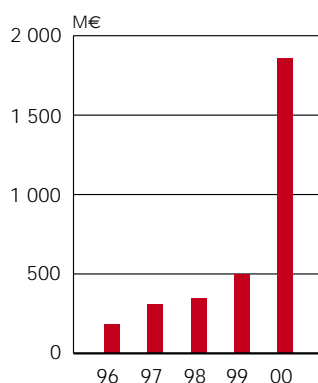
LIIKEVOITTO

M€	2000	1999	Muutos
Matkaviestintä	406	345	+61
Sonera SmartTrust	-66	n/a	-66
Sonera Zed	-107	n/a	-107
Muu Mediaviestintä ja uudet palvelut	-162	-60	-102
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	136	98	+38
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	26	4	+22
Voitto Aerial/VoiceStream -fuusiosta	835	-	+835
Voitto Turkcellin osakemyynnistä	680	-	+680
Konserni	1 748	387	+1 361

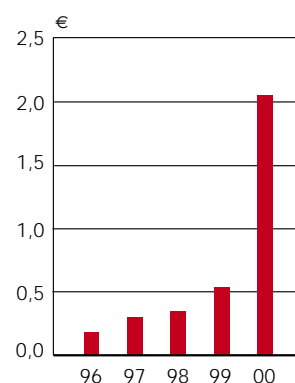
OSUUS OSAKKUUSYHTIÖIDEN TULOKSESTA

VOITTO ENNEN SATUNNAIS- ERIÄ JA VEROJA

TULOS/OSAKE

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

tulisi maksaa arvonlisäveroa toimilupamaksuistaan. Istanbulin vero-oikeus hylkäsi Turkcellin muutoshakemuksen joulukuussa. Turkcell aikoo valittaa päätöksestä korkeampaan oikeusasteeseen.

Soneran omistusosuudet Saksan (42,8 %) ja Norjan (50 %) UMTS-toimiluvista sisältyvät Soneran tulokseen osakkuusyhtiöinä. Molempien yhtiöiden osalta Sonera noudattaa laskentakäytäntöä, jonka mukaan toimilupien hankintamenon poistot alkavat vasta, kun niiden rakentama verkko valmistuu ja toiminta varsinaisesti alkaa. Vastaavasti yhtiöille syntyvät rakennusaikaiset korkokulut aktivoidaan osaksi verkon hankintamenoa. Omistusosuuksiaan Italian (12,55 %) ja Espanjan (14,25 %) UMTS-toimiluvista Sonera ei käsittele osakkuusyhtiöinä, eikä näiden toimilupayhtiöiden tulos näin ollen vaikuta suoraan Soneran konsernitulokseen.

Yhdysvaltain liittovaltion televiestintäviranomaisen (FCC) myönsi 30.3.2000 lopullisen luvan Aerialin ja VoiceStreamin fuusiolle. Sonera omistaa 4.5.2000 tapahtuneen fuusion ja aiemmin helmikuussa tekemänsä 500 miljoonan dollarin lisäjoituksen jälkeen noin 7,9 % (täysin laimennettuna) uudesta yhtiöstä, jota ei yhdistellä osakkuusyhtiönä Soneran konsernitulokseen. Aiemmin Aerialia käsiteltiin osakkuusyhtiönä.

Soneran venäläiselle osakkuusyhtiölle (35 %) Sonic Duo ZAO:lle on myönnetty GSM-toimilupa suur-Moskovan alueelle, jolla asuu 15 miljoonaa asukasta ja jonka matkaviestinliittymätiheys on noin 11 %.

OSUUS OSAKKUUSYHTIÖIDEN TULOKSESTA

M€	2000	1999	Muutos
Turkcell İletisim Hizmetleri A.S. ⁽¹⁾	130	154	-24
Fintur Holdings B.V.	-13	-	-13
Aerial Communications, Inc.	-12	-34	+22
Orla GmbH ja Broadband Mobile ASA	-2	-	-2
Muut matkaviestintäoperaattorit	42	36	+6
Kiinteän verkon operaattorit	38	27	+11
Palveluoperaattorit	-1	-11	+10
Muut osakkuusyhtiöt	5	16	-11
Liikearvon poistot	-66	-78	+12
Yhteensä	121	110	+11

⁽¹⁾ Vuoden 2000 tuloksena on käytetty tulosta kahdentoista kuukauden jaksolta lokakuu 1999 – syyskuu 2000. Vuoden 1999 vertailulukuja ei ole oikaistu.

Kesäkuussa Soneran liettualainen osakkuusyhtiö AB Lietuvos Telekomas (30 %) listautui Liettuan ja Lontoon pörssiin. Listautumismyynnissä yksi pääosakkaista, Liettuan valtio, vähensi omistuksensa 35 %:sta noin 10 %:iin. Lietuvos Telekomasin markkina-arvo 29.12.2000 oli 460 milj. euroa.

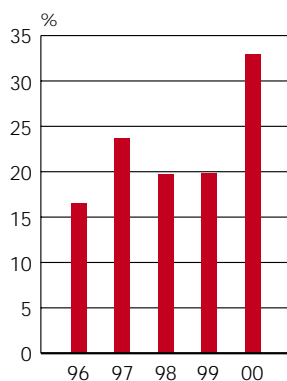
Elokuussa Soneran 90-prosenttisesti omistama tanskalainen tytäryhtiö Tilts Communications A/S käynnisti välimiesmenettelyn Latvian Tasavaltaa vastaan Pariisin kansainvälisessä kaupakamarissa. Välimiesmenettelyn syynä on vuonna 1993 Latvian Tasavallan ja ja Tiltsin välillä allekirjoitettu sopimus, jonka mukaisesti Latvian kiinteän verkon operaattorilla Lattelekom SIA:lla, josta Tilts omistaa 49 % ja Latvian valtio 51 %, olisi yksinoikeus tarjota kiinteän verkon peruspalveluita aina vuoden 2013 loppuun saakka. Latvian Tasavalta on kuitenkin sopimuksesta poiketen tehnyt sitoumuksen World Trade Organizationille Lattelekomin yksinoikeuksien poistamisesta 1.1.2003 mennessä. Asiaan ei odoteta ratkaisua ennen vuotta 2002.

TietoEnator Oyj:n kesällä tekemiin yrityskauppoihin liittyneiden suunnattujen osakeantien seurauksena Soneran omistusosuus TietoEnatorissa laski alle 20 %:n, minkä takia Sonera ei enää yhdistele TietoEnatoria osakkuusyhtiönä omaan konsernitilinpäätökseensä vuoden 2000 viimeisestä neljänneksestä lähtien. Sonera on myös aiemmin sopinut Suomen kilpailuviraston kanssa vähentävänsä omistusosuuttaan TietoEnatorissa. Soneran omistamien noin 15,6 miljoonan TietoEnatorin osakkeen markkina-arvo 29.12.2000 oli 473 milj. euroa.

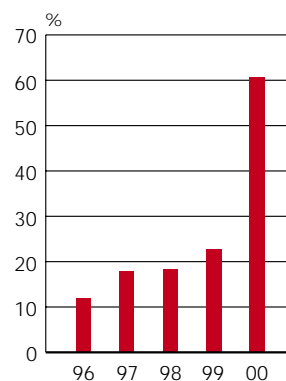
UMTS-toimilupiin osallistuminen vaikutti rahoitusasemaan

Konsernin liiketoiminnan tuottama kassavirta oli 227 milj. euroa (442). Liiketoiminnan kassavirtaa heikensi etenkin Aerial/VoiceStream-fuusiosta maksettu vero noin 216 milj. euroa. Korollinen nettovelka nousi pääosin uusien osakeinvestointien seurauksena ja oli vuoden lopussa 5 641 milj. euroa (1 181). Omavaraisuusaste vuoden lopussa oli 33 % (51) ja nettovelkaantumistasaste 174 % (65). Mikäli korollisesta nettovelasta vähennetään korolliset lainasaamiset noin 2,9 miljardia euroa, on näin laskettu nettovelkaantumistasaste 86 %. Varsinaisen yhtiökokouksen 22.3.2000 päättämä osingonjako 87 milj. euroa maksettiin osakkeenomistajille 3.4.2000.

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO

Nettorahoituskulut olivat 9 milj. euroa (-). Lukuun sisältyy 17 milj. euroa (18) osinkotuottoja sijoituksista venture capital -rahastoihin sekä 4 milj. euroa Libancell S.A.L:iltä (3). Netto-korkokulut olivat 53 milj. euroa (26). Sonera otti kolmannella vuosineljänneksellä käyttöön laskentakäytännön, jonka mukaisesti keskeneräisiin käyttöomaisuusinvestointeihin kohdistuvat korkomenot aktivoidaan taseeseen ja kirjataan kuluksi tulevina vuosina osana käyttöomaisuuden poistoja. Muutos ei käytännössä vaikuta edelliskausien vertailukelpoisuuteen mutta Sonera katsoo sen jatkossa antavan oikeamman kuvan merkittävien käyttöomaisuusinvestointien hankintamenosta. Muutok-

sen seurauksena aktivoidiin vuoden aikana konsernitulokseen sisältyviä korkomenoja yhteensä 20 milj. euroa.

Konsernin likvidit varat vuoden päättyessä olivat 156 milj. euroa (115) ja nostamattomat valmiusluotot yhteensä 465 milj. euroa (885).

Maaliskuussa Sonera laski liikkeeseen nimellisarvoltaan 1 miljardin euron joukkovelkakirjalainan. Lainalla korvattiin aikaisempia luottojärjestelyjä. Laina-aika on 5 vuotta ja se erääntyy maaliskuussa 2005. Laina sisältyy maaliskuussa 1999 sovitun Euro Medium Term Note -lainaohjelmaan, jonka enimmäismäärää korotettiin helmikuussa 1 miljardista 2 miljardiin euroon.

Sonera rahoitti osuutensa ulkomaisista UMTS-toimilupamaksuista lyhytaikaisella lainanotolla. Sonera aikoo rahoittaa lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksun eräiden sijoitustensa myynnillä sekä Saksan toimilupa-yhtiölle järjestettävällä ulko-polisella projektirahoituksella. Näiden toimenpiteiden seurauksena Sonera arvioi, että sen pitkäaikaiset lainat eivät lisäänty Saksan toimilupahankinnan takia.

Marraskuussa Standard & Poor's laski Soneran pitkäaikaisen lainojen luottokelpoisuuden tasolta "A+" tasolle "A", piti lyhytaikaisten lainojen luottokelpoisuusluokituksen tasolla "A-1" ja muutti luokitusnäkyvän vakaasta negatiiviseksi. Moody's ilmoitti aiemmin lokakuussa pitävänsä Soneran luottokelpoisuusluokitukset ennallaan ("A2"/"Prime-1"), mutta muuttavansa luokitusnäkyvän vakaasta negatiiviseksi.

Konsernin rahoitusta ja rahoitusriskien hallintaa on esitetty tarkemmin sivuilla 73-74.

Maksetut verot lisääntyivät edellisvuotisesta

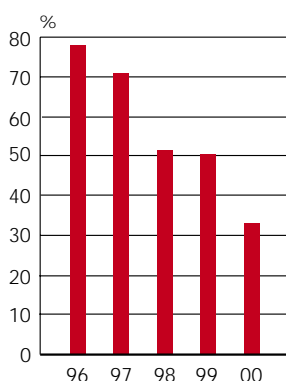
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja oli 1 860 milj. euroa (497). Kaikista myyntivoitoista ja -tappioista sekä vastaavista kerta-luonteisista eristä puhdistettu vertailukelpoinen tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 314 milj. euroa (476).

Vuodelle kirjatut tuloverot olivat 318 milj. euroa (126) ja tilikauden aikana rahana maksettujen verojen määrä oli 313 milj. euroa (140). Konsernin efektiivinen verokanta 17 % (25) jäi kuitenkin edellisvuotisesta alhaisemmaksi lähinnä Turkcellin myyntivoiton takia, josta Sonera kirjasi verovaikutusta noin 17 milj. euroa.

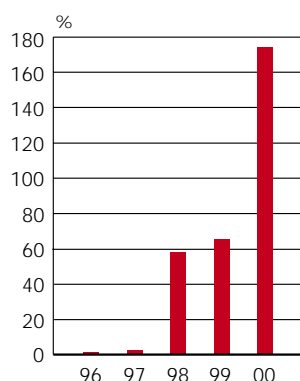
RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

M€	2000	1999	Muutos
Oma pääoma	3 233	1 801	+1 432
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset lainat	1 842	1 124	+718
Lyhytaikaiset lainat	3 955	172	+3 783
- Likvidit varat	-156	-115	-41
Yhteensä	5 641	1 181	+4 460
Lainasaamiset	2 859	54	+2 805
Omavaraisuusaste, %	33,4	50,6	
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	173,6	65,1	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Osinkotuotot	21	21	-
Korkotuotot	82	14	+68
Korkokulut	-155	-40	-115
Aktivoituiden korkokulut	20	-	+20
Muut rahoitustuotot ja -kulut	23	5	+18
Kursssivoitot ja -tappiot	-	-	-
Yhteensä	-9	-	-9
Kassavirta			
Liiketoiminnan kassavirta	227	442	-215
Investointien kassavirta	-4 572	-771	-3 801
Rahoituksen kassavirta	4 394	309	+4 085
Kursssierot	1	1	-
Kassavarojen muutos	50	-19	+69

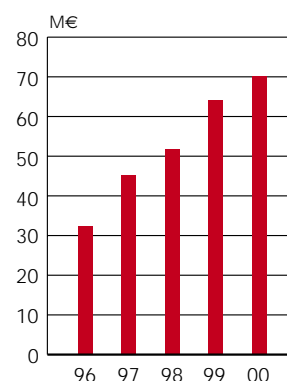
OMAVARAISSUUSASTE

NETTOVELKAANTUMISASTE

T&K-MENOT

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Aerialin ja VoiceStreamin fuusiosta kirjattiin kertaluonteinen voitto 835 milj. euroa, joka määräytyi fuusiossa vastikkeena saatujen VoiceStreamin osakkeiden markkina-arvosta fuusiopäivänä 4.5.2000. Fuusiosta kirjattavalla voitolla ei ollut Soneralle kassavirtavaikutusta. Sonera sai huhtikuussa keskusverolautakunnalta ennakkoratkaisun, jonka mukaan Aerialin ja VoiceStreamin fuusio on Suomessa Soneran kannalta veronalainen tapahtuma. Sonera valitti ratkaisusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja katsoi, että myös yhdysvaltalainen fuusio tulisi Suomen verolainsäädännön mukaan käsitellä normaalina sulautumisena ilman verovaikutuksia fuusiohetkellä. Syyskuussa KHO ilmoitti hylänneensä Soneran valituksen äänin 4-1. Vuoden viimeisellä neljänneksellä maksetun veron suuruus oli noin 216 milj. euroa.

Osakekohtainen tulos ennen laskentakäytännön muutosten kumulatiivista vaikutusta oli 2,09 euroa (0,51) ja laskentakäytännön muutosten kumulatiivisella vaikutuksella korjattuna 2,05 euroa. Laskentakäytäntöä muutettiin vuoden aikana korkojen aktivoiminnin ja Turkcellin yhdistelykäytännön osalta. Myyntivoitoista ja -tappioista sekä vastaavista kertaluonteisista eristä puhdistettu vertailukelpoinen nettotulos/osake oli 0,31 euroa (0,49).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 32,9 % (19,7) ja oman pääoman tuotto 60,9 % (22,8).

Käyttöomaisuusinvestoinnit kasvoivat

Konsernin investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 430 milj. euroa (338).

Matkaviestinnän investoinnit pienenevät edellisvuoteen verrattuna lähinnä verkon laajentamistarpeen vähenemisen takia. GPRS-valmiuden aikaansaamiseksi tehdyt investoinnit eivät merkittävästi lisänneet investointimenoja. Myöskään UMTS-kapasiteetin rakentamiseen Suomessa liittyvät investoinnit eivät tämän hetken arvion mukaan nosta tulevana vuosina Matkaviestinnän vuosittaisia investointimääriä olennaisesti yli vuoden 1999 tason.

Mediaviestinnän ja uusien palveluiden käyttöomaisuusinvestoinneista valtaosa kohdistui Sonera Zedin datakeskusten rakentamiseen sekä Sonera Plazaan. Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelujen käyttöomaisuusinvestoinnit nousivat edellis-

vuotisesta pääosin kansainväliseen liiketoimintaan tehtyjen investointien takia.

INVESTOINNIT KÄYTTÖOMAISUUTEEN

M€	2000	1999	Muutos
Matkaviestintä	124	148	-24
Mediaviestintä ja uudet palvelut	104	15	+89
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	145	116	+29
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	57	59	-2
Konserni	430	338	+92

Vuoden aikana tehtiin merkittäviä osakeinvestointeja sekä myyntipäätöksiä

Soneran tekemät sijoitukset osakkeisiin olivat yhteensä 2 117 milj. euroa (410). Tulot osakesijoitusten toteutuneista myynneistä vuoden aikana olivat yhteensä 785 milj. euroa (14).

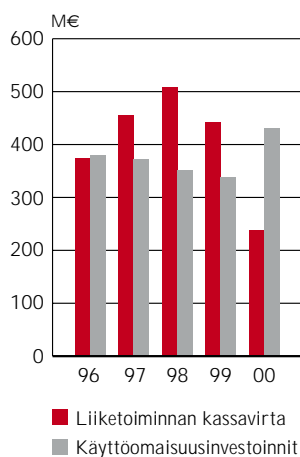
Helmikuussa 2000 Sonera maksoi syyskuussa 1999 sovitun 500 miljoonan dollarin investointinsa VoiceStreamin osakkeisiin ehtona olleen VoiceStreamin ja Omnipoint Corporationin yhdistymisen toteuduttua. Sonera hankki yhteensä 8 771 930 VoiceStreamin osaketta hintaan 57 dollaria per osake. Sijoituksen sekä Aerialin ja VoiceStreamin yhdistymisen jälkeen Sonera omistaa noin 19 miljoonaa VoiceStreamin osaketta, jotka antavat omistusosuudeksi yhtiöstä noin 7,9 % (täysin laimennettuna).

VoiceStreamin hallitus ilmoitti 24.7.2000 tehneensä yhdistymissopimuksen Deutsche Telekomien kanssa. Deutsche Telekom tarjosi kustakin VoiceStreamin osakkeesta 3,2 Deutsche Telekomien osaketta sekä käteisenä 30 dollaria. VoiceStreamin osakkeenomistajien enemmistö, mukaan lukien Sonera, hyväksyi tarjouksen. Yhdistymisen toteutuminen edellyttää vielä USA:n ja EU:n viranomaisten sekä VoiceStreamin osakkeenomistajien hyväksyntää, ja se arvioidaan saatavan päätökseen vuoden 2001 ensimmäisen puoliskon lopulla. Laskettuna Deutsche Telekomien osakkeen päätöskurssilla 28,77 dollaria New Yorkin pörssissä 9.2.2001 Soneran yhdistymisestä saaman vastikkeen arvo olisi noin 2,5 miljardia euroa, josta käteisenä 20 % ja loput Deutsche Telekomien osakkeina.

Toukokuussa Sonera sopi tekevänsä 200 miljoonan dollarin lisäosajoinnin Powerteliin. Kokonaismäärästä 125 miljoonaa dollaria Sonera sijoitti suoraan Powerteliin, jonka seurauksena Soneran omistusosuus Powertelissa nousi 8,9%:sta noin 11,8%:iin (täysin laimennettuna). Lisäksi Sonera hankki 30,1%:n osuuden Eliska Wireless Ventures I, Inc. -yhtiöstä 75 miljoonalla dollarilla. Nämä sopimukset oikeuttavat Soneran omistuksen nostamisen noin 13,5 %:iin Powertelin osakekannasta (täysin laimennettuna), mikä vastaa noin 7,4 miljoonaa osaketta. Järjestelyt saatiin päätökseen ja kauppahinnat maksettiin tammikuussa 2001. Sonera on aiemmin vuonna 1999 hankkinut Powertelin osakkeita 123 miljoonalla dollarilla.

Elokuussa Sonera päätti osaltaan hyväksyä Deutsche Telekomien Powertelia koskevan ostotarjouksen. Deutsche Telekom on sitoutunut maksamaan 2,6353 osakettaan kustakin Powertelin osakkeesta. Kaiken kaikkiaan Sonera tulee saamaan maksuna nykyisistä ja lisäosajoinnin kautta saatavista Powertel-osakkeistaan yhteensä noin 19,5 miljoonaa Deutsche Telekomien

LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA JA KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT

osaketta. Laskettuna Deutsche Telekomnin osakkeen päätöskursilla 28,77 dollaria New Yorkin pörssissä 9.2.2001 Soneran yhdistymisestä saaman vastikkeen arvo olisi noin 600 milj. euroa. Mikäli Deutsche Telekomnin yhdistyminen VoiceStreamin tai Powertelin kanssa ei toteutuisi, VoiceStream ostaa Powertelin osakkeet.

Tammikuussa Turkcell sekä sen pääomistajat Sonera ja Çukurova-ryhmittymä päättivät yhteisen Fintur Holdings B.V.-omistusyhtiön perustamisesta. Yhtiön tarkoituksena on omistaa ja kehittää Turkcellin osakkuuksia Turkin ulkopuolisissa GSM-operaattoreissa sekä eräitä Turkcellin ja Çukurova-ryhmittymän aiempia tytäryhtiöitä. Sonera hankki 35 %:n osuuden yhtiöstä sijoittamalla 127 miljoonaa dollaria (136 milj. euroa) toukokuussa.

Turkcellin osakkaat korottivat Turkcellin osakepääomaa toukokuussa ennen yhtiön osakemyyntiä. Soneran osuus osakepääoman korotuksesta oli 113 milj. euroa.

Turkcellin osakkeenomistajat toteuttivat kesä-heinäkuussa Turkcellin yksityistämismyynnin. Ennen osakemyyntiä Sonera hankki 0,6 %:n lisäosuuden Turkcellista, jonka jälkeen Sonera omisti 41,6 % yhtiöstä. Sonera myi noin kymmenesosan ennen osakemyyntiä omistamistaan Turkcellin osakkeista. Turkcellin osakkeet myytiin 10.7.2000 tapahtuneen hinnoittelun perusteella hintaan 44 000 Turkin liiraa per osake eli 17,60 dollaria per ADS (yksi ADS eli American Depositary Share vastaa 250 osaketta). Soneran osakemyynnistä saama kokonaismyyntitulo järjestelypalkkioiden jälkeen oli 704 milj. dollaria (735 milj. euroa) ja myyntivoitto 680 milj. euroa.

Osakemyynnin jälkeen Soneran osuus Turkcellista on 37,3 %. Sonera omistaa 13,3 % Turkcellista suoraan sekä 24,0 % välillisesti Turkcell Holding A.S.-omistusyhtiön kautta. Turkcell Holding (Sonera 47,09 % ja Çukurova-ryhmittymä 52,91 %) omistaa 51 % Turkcellin osakkeista.

Turkcell listautui osakemyynnin yhteydessä Istanbulin ja New Yorkin pörssiin. Noteeraus 29.12.2000 oli 7,00 dollaria per ADS, jonka mukainen Turkcellin markkina-arvo oli noin 7 miljardia dollaria.

Huhtikuussa Sonera hankki ruotsalaisen Across Holding AB:n koko osakekannan. Acrossin tarjoamat langattomat internet-pohjaiset palvelualustat mahdollistavat muun muassa sovellusten ja päätelaitteiden hallinnan matkaviestintäverkon kautta. Sonera maksoi hankinnan laskemalla liikkeelle 16 732 055 uutta osaketta. Kesäkuussa Sonera hankki niinkään ruotsalaisen iD2 Holding AB:n koko osakekannan. iD2 tarjoaa julkisen avaimen salausmenetelmään (PKI, Public Key Infrastructure) ja älykorttitekniikkaan perustuvia turvallisia tunnistusratkaisuja Internetiin. Kauppa maksettiin laskemalla liikkeeseen 4 802 431 uutta Sonera Oyj:n osaketta. Yritysostojen arvo mitattuna Soneran osakkeiden pörssikurssilla kaupantekoaajankohtina oli yhteensä 1 147 milj. euroa.

Sekä Acrossin että iD2:n osakkeiden omistus siirrettiin Sonera SmartTrust-alakonserniin ja yhtiöiden liiketoiminta yhdistettiin Soneran aikaisempaan SmartTrust-liiketoimintaan. Sonera kirjasi sekä Acrossin että iD2:n hankinnat ja niihin liittyvät osakepääoman korotukset Suomen kirjanpitolautakunnan tulkinnan 1591/1999 mukaisesti, jolloin hankinnoista ei

aiheudu konserniaktiivaa suomalaisen käytännön mukaisessa tilinpäätöksessä.

Toukokuussa Sonera kertoi perustavansa hakemistopalvelu-ryhtyksen Iso-Britanniaan yhdessä irlantilaisen Conduit Plc:n kanssa. Perustettava yritys ryhtyy tarjoamaan kansallisia ja kansainvälisiä hakemistopalveluja. Sonera osti myös 12,5 % Conduitin osakekannasta 20 milj. euron kauppahinnalla. Osuus laski 10 %:iin Conduitin listautumisannin yhteydessä kesäkuussa. Lisäksi Sonera osti osake-enemmistön ranskalaisesta Intra Call Center S.A.:sta. Marraskuussa Sonera ilmoitti ostavansa 25,5 % osuuden yhdysvaltalaisesta, hakemistopalveluja tarjoavasta Metro One Telecommunications Inc.:stä. Kauppa vietiin päätökseen ja kauppahinta 72 milj. euroa maksettiin helmikuussa 2001. Uusien sijoitusten myötä Sonera laajentaa hakemistoliiketoimintaansa Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Syyskuussa Sonera sijoitti 908 milj. euroa Orla GmbH:n osakepääomaan omistusosuutensa 42,8 % mukaisesti. Lisäksi Sonera lainasi 2 719 milj. euroa yhtiölle, joka maksoi osakkailta saamistaan varoilla Saksan UMTS-huutokaupassa saamansa toimiluvan. Joulukuussa Sonera maksoi omistusosuutensa (12,55 %) mukaisen osakepääoman korotuksen 270 milj. euroa Ipse 2000 S.p.A -yhtiön, joka maksoi osakkailta saamistaan varoilla Italian UMTS-huutokaupassa saamansa toimiluvan.

Sonera teki vuoden aikana lisäsijoituksia venture capital-rahastoihin yhteensä 16 milj. euroa. Lisäksi tehtiin osakepääoman sijoitus 43 milj. euroa Xfera Móviles S.A. -yhtiön, 11 milj. euron sijoitus PeopleSound.comiin, 17 milj. euron sijoitus Juniper Financial Corporationiin, 6 milj. euron sijoitus Frontec Support and Operations AB:n osakkeisiin sekä eräitä muita osakesijoituksia, yhteismäärältään 25 milj. euroa.

Tammikuussa 2000 Sonera myi omistamansa muiden suomalaisten puhelinyhtiöiden noteeratut osakkeet ja kirjasi myynnistä vajaan 4 milj. euron myyntivoiton.

Toukokuussa Sonera myi 50 %:n osuutensa saksalaisesta HanseNet Telefongesellschaft mbH & Co. KG -palveluoperaattorista yhteisyrityksen toiselle osakkaalle. Kaupasta kirjattiin myyntivoittoa 22 milj. euroa, joka sisältyy Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelujen käyttökatteeseen.

Syyskuussa Soneran rakentamis- ja kunnossapitoliiketoimintoja hoitava Primatel Oy myi Fortumille 40 % osuutensa mastorakenteita suunnittelevasta ja asentavasta sekä matkaviestintukiasemia toimittavasta Transmast Oy:stä. Soneran kaupasta kirjaama myyntivoitto oli 12 milj. euroa, joka sisältyy Laitemyynnin ja muun liiketoiminnan käyttökatteeseen.

Joulukuussa Sonera myi liikenne- ja viestintäministeriölle 60 % Suomen Erillisverkot Oy:n osakekannasta. Kaupasta kirjattiin 11 milj. euron myyntivoitto, joka sisältyy Matkaviestintään käyttökatteeseen.

Suurin osa liiketoiminnoista yhtiötettiin

Vuoden aikana jatkettiin uusien liiketoimintojen ja kiinteän verkon liiketoimintojen yhtiöittämistä.

Sonera yhtiöitti langattoman varmenneliiketoimintansa 1.1.2000 Sonera SmartTrust Oy:ksi ja langattoman portaaliliiketoimintansa 1.2.2000 Sonera Zed Oy:ksi.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Paikallisverkko liiketoimintansa Sonera yhtiöitti 1.1.2000 Sonera Entrum Oy:ksi ja runkoverkkoliiketoimintansa Sonera Carrier Networks Oy:ksi.

Sonera yhtiöitti sovelluspalvelu- eli ASP-liiketoimintansa (Application Service Provision) 1.6.2000 Sonera Juxto Oy:ksi. Yhtiö tähtää kansainvälisesti merkittäväksi langattomien sovellus- ja hallintapalvelujen tarjoajaksi.

Sonera yhtiöitti verkkoriippumattoman Sonera Plaza -liiketoimintansa 1.7.2000 Sonera Plaza Oy:ksi.

1.12.2000 Sonera yhtiöitti myös hakemistopalveluja tarjoavan liiketoimintansa, jonka nimeksi tuli Sonera Info Communications Oy.

Yhtiöittämissä jälkeä emoyhtiö Sonera Oyj:n liiketoiminta koostuu pääosin matkaviestinnästä sekä uusiin liiketoimintoihin tähtäävistä kehityshankkeista.

[Tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 20](#) on esitetty luettelo konsernin tytä- ja osakkuusyhtiöistä sekä vuoden aikana tapahtuneet muutokset.

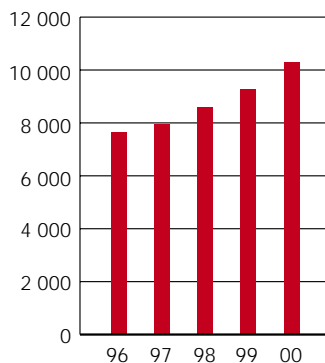
Valtion omistusosuus laski edelleen

Suomen valtio järjesti 7.3.2000 institutionaalisille sijoittajille suunnatun tarjousmyynnin, jossa valtio myi 22 miljoonaa Soneran osaketta 92 euron kappalehintaan. Myynnin seurauksena valtion omistusosuus Sonerassa laski 57,6 %:sta 54,5 %:iin. Huhti- ja kesäkuussa toteutettujen suunnattujen osakeantien seurauksena valtion omistus Sonerassa laski noin 52,9 %:iin. Valtio siirsi vuoden 1999 osakemyyntiin liittyvät noin miljoona bonusosaketta niihin oikeutetuille kotimaisille osakkeenomistajille 19.10.2000, jonka jälkeen valtion omistus Sonerassa on noin 52,8 %. Eduskunta antoi 21.6.2000 Suomen hallitukselle valtuuden luopua valtion omistuksesta Sonera Oyj:ssä tarvittaessa kokonaan.

Yhtiön hallituksella on valtuutus 14 440 000 oman osakkeen hankkimiseen sekä antivaltuutus enintään 18 465 514 uuden osakkeen liikkeelle laskemiseen. Valtuutukset ovat voimassa 22.3.2001 saakka. Vuoden 2000 aikana Sonera osti Helsingin pörsissä 550 000 omaa osakettaan, joiden kirjanpidollinen vastarvo on 236 500 euroa ja osuus kaikista osakkeista noin 0,07 %. Hankinnat tehtiin toukokuun aikana keskihintaan 51,36 euroa osakkeelta eli yhteishintaan 28 milj. euroa.

Tietoja Soneran osakkeista ja osakkeenomistajista, osakkeiden vaihto- ja hintakehityksestä sekä Soneran optio-ohjelmista on esitetty tarkemmin [sivuilla 78-82](#).

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

Tutkimus- ja kehitystoimintoihin panostettiin vahvasti

Markkinoiden kehittyessä ja kilpailun kiristytessä on strategisesti tärkeää kohdistaa voimavaroja tutkimukseen ja tuotekehitykseen, joiden pääpainopistealueina Sonerassa ovat maailmanlaajuiset palvelut ja niiden tarjoamiseen tähtäävät teknologiat.

Soneran tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan (T&K) menot tietojärjestelmien kehitystyö mukaan lukien olivat vuonna 2000 noin 70 milj. euroa (64). Soneran T&K-toiminnoissa työskenteli kertomusvuonna yli 600 alansa erityisosaajaa. Lisäksi monipuolinen ulkoisten kumppaneiden verkosto täydensi Soneran tutkimus- ja kehitysesursseja.

Soneran keskeisiä kehitysalueita ovat kolmannen sukupolven (UMTS) matkaviestintä-, asiakaspalvelu- ja laskutusratkaisut, langattoman internetin sovellusympäristöt, palvelualustat, sähköisen ja langattoman kaupankäynnin tietoturva, maailmanlaajuinen IP-pohjainen verkkovierailu sekä verkon- ja palvelunhallintaympäristöt. Sonera on myös tehnyt merkittäviä parannuksia verkkoteknologioihinsa mahdollistaakseen pakettikytkentäiseen verkkoon perustuvien sovellusten kaupallistamisen. Lisäksi Soneralla on kolmannen sukupolven verkkoa jäljittelevä tutkimuslaboratorio Mspace, joka mahdollistaa Soneran asiakkaille kehityksen kärjessä olevien palvelukonseptien koekäytön.

Sonera osallistuu aktiivisesti standardointiorganisaatioiden työskentelyyn ja vaikuttaa keskeisten uuden sukupolven matkaviestin- ja tietoturvastandardien syntymiseen maailmanlaajuisesti.

Euron käyttöönotto

Soneran laskuissa ja hinnastoissa on 1.1.1999 lähtien esitetty informatiivisena lisätietona myös euromääräistä tietoa. Täysin euromääräiseen laskutukseen ja varsinaiseen eurohinnoitteluun siirrytään vaiheittain 1.1.2002 mennessä.

Sonera on raportoinut vuoden 1999 alusta lukien taloudellisesti kehityksestään euroissa. Suurimmat konserniyhtiöt siirtyvät kirjanpidossaan euroon 1.1.2001.

Henkilöstön voimakas kasvu jatkui

Konsernin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 10 305 henkilöä (9 270) eli kasvua oli 11 %. Vuoden lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 11 271 (9 512). Kasvu painottui varsinkin mediaviestinnän ja uusien palvelujen alueelle. Ulkomaisten

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

	2000	1999	Muutos	Muutos, %
Matkaviestintä	1 626	1 280	+346	27
Mediaviestintä ja uudet palvelut	2 810	1 346	+1 464	109
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	2 555	2 442	+113	5
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	3 314	4 202	-888	-21
Konserni	10 305	9 270	+1 035	11

tytär-yhtiöiden henkilöstömäärä kasvoi voimakkaasti ja oli keskimäärin 995 (506).

Hallinto

Sonera Oyj:n johtamisesta vastaavat hallitus ja toimitusjohtaja, joita valvoo hallintoneuvosto. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet valitsee yhtiökokous. Tilikauden aikana hallituksen puheenjohtajana toimi Markku Talonen (16.6.2000 alkaen päätoimisesti) ja yhtiön toimitusjohtajana Aulis Salin, joka jäi tilikauden päättyessä eläkkeelle. Vuoden 2001 alusta lähtien konsernin toimitusjohtajana toimii Kaj-Erik Relander.

Sonera Oyj:n hallintoneuvoston, hallituksen ja johtoryhmän kokoonpanot sekä yhtiön hallinto- ja valvontajärjestelmä on esitetty sivuilla 84-88.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tammikuussa 2001 Sonera hankki 16,7 % Loimaan Seudun Puhelin Oy:n osakkeista noin 16 milj. euron kauppahinnalla. Joulukuussa sovitun kaupan ehtona oli, että Loimaan Seudun Puhelin hankkii ensin enemmistöosuuden Turun Puhelin Oy:stä.

Sonera Zed julkisti 31.1.2001 tehneensä sopimuksen Telecom Italia Mobilen (TIM) kanssa zed-palvelujen jakelusta TIM:n italialaisille matkaviestinasiakkaille. TIM on Euroopan suurin yksittäinen matkaviestinoperaattori ja sen asiakasmäärä on noin 20,7 miljoonaa. Lisäksi Sonera Zed julkisti 7.2.2001 tehneensä jakelusopimuksen Radiolinjan kanssa. Radiolinja on Suomen toiseksi suurin matkaviestinoperaattori, jolla on 1,2 miljoonaa asiakasta.

Sonera laski 6.2.2001 liikkeeseen 500 milj. euron vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan yhtiön Eero Medium Term Note -ohjelman puitteissa. Lainalla Sonera hajauttaa varainhankintaansa sekä jälleenrahoittaa olemassa olevia lyhytaikaisia luottojärjestelyjään. Laina-aika on 18 kuukautta.

Lähtitulevaisuuden näkymät

Kotimaassa matkaviestinliittymien keskimääräisen puhelukäytön odotetaan edelleen lisääntyvän myös alkaneena vuonna. Myös lisäarvopalveluiden käytön ennustetaan edelleen kasvavan. Kilpailun Suomen matkaviestintämarkkinoilla ennakoidaan kiristyvän entisestään sekä uusien palveluoperaattoreiden että kolmannen valtakunnallisen GSM-toimiluvan takia. Sonera uskoo kuitenkin myös alkaneena vuonna säilyttävänsä vahvan markkina-asemansa. Mediaviestinnän ja uusien palvelujen liikevaihdon kasvun odotetaan jatkuvan. Laajakaistatuotteiden ja kansainvälisen kapasiteettimyyntin arvioidaan nostavan Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelujen liikevaihtoa vuoteen 2000 verrattuna.

Koko konsernin liikevaihdon kasvun arvioidaan vuonna 2001 nopeutuvan vuoteen 2000 verrattuna.

Mediaviestinnän ja uusien palveluiden käyttökatetappion arvioidaan alkaneena vuonna pienenevän hieman vuodesta 2000. Vuonna 2002 liiketoiminta-alueen käyttökatetappion arvioidaan supistuvan merkittävästi ja kääntyvän voitolliseksi vuonna 2003. Myyntivoitoista ja -tappioista puhdistetun konsernin käyttökatteen arvioidaan euromääräisesti kasvavan vuoteen 2000 verrattuna. Vuoden 2001 tulokseen odotetaan sisältyvän merkittäviä myyntivoittoja mm. VoiceStreamin ja Powertelinin

myyntien toteutuessa arvion mukaan ensimmäisen vuosipuoliskon lopulla.

Soneran osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta heikkenee vuonna 2001 Saksan ja Norjan UMTS-osakkuusyhtiöistä kirjattavien liiketoiminnan aloittamiskulujen myötä. Muista osakkuusyhtiöistä kirjattavan tuloksen arvioidaan kompensoivan UMTS-osakkuusyhtiöistä kirjattavan tappion.

Rahoituskulut kasvavat alkaneena vuonna vuoteen 2000 verrattuna lisääntyneen lainamäärän takia. Lainamäärä pienenee VoiceStreamin ja Deutsche Telekomien yhdistymisen toteutuessa Soneran saamalla käteisosuudella. VoiceStreamin ja Powertelinin myynnistä saatavien Deutsche Telekomien osakkeiden myynti pienentää toteutuessaan lainamäärää edelleen.

Sonera ei aio tehdä merkittäviä lainamäärää lisääviä osakesijoituksia alkaneen vuoden aikana.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Vuosittaista osingonjakoehdotusta tehdessään yhtiön hallitus ottaa huomioon konsernin tuloskehityksen ohella myös investointi- ja kehittämistarpeet. Hallituksen tavoitteena on, että maksettavien osinkojen määrä vastaa noin neljännestä konsernin vuosittaisesta nettotuloksesta.

Tilinpäätöksen 31.12.2000 mukaan konsernin jakokelpoiset varat olivat 2 721,7 milj. euroa ja emoyhtiön vastaavasti 1 664,6 milj. euroa. Ottaen huomioon vuoden 2000 tulokseen sisältyvät merkittävät ei-kassavirtavaikutteiset erät sekä ulkomaisten UMTS-toimilupien ja uusiin liiketoimintoihin tehtävien lisäpanostusten rahoitustarpeet hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,09 euroa osakkeelta eli yhteensä 66,9 miljoonaa euroa, ja että loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään taseeseen. Jaettavaksi ehdotettu määrä vastaa noin 29 % konsernin vuoden 2000 vertailukelpoisesta nettotuloksesta 231 milj. euroa, jossa on oikaistu kaikki myyntivoitot ja -tappiot sekä vastaavat kertaluonteiset erät.

Helsingissä 12. helmikuuta 2001

Markku Talonen

Liisa Joronen	Kalevi Alestalo
Jussi Länsiö	Reijo Sulonen
Tapio Vaahtokivi	Kari Vilkmán

Kaj-Erik Relander
toimitusjohtaja

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
Liikevaihto	(18)	2 057	1 849
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	1 589	45
Liiketoiminnan kulut	(3)		
Laitteet, aineet ja tarvikkeet		-160	-142
Ulkopuoliset palvelut		-511	-431
Henkilöstökulut		-445	-340
Vuokrat		-65	-47
Liiketoiminnan muut kulut		-418	-266
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 599	-1 226
Poistot	(4)	-299	-281
Liikevoitto		1 748	387
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	(9)	121	110
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	-9	-
Voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä		1 860	497
Tuloverot	(6)	-318	-126
Vähemmistön osuus tuloksesta		-1	-1
Voitto ennen satunnaiseriä		1 541	370
Laskentakäytännön muutosten kumulatiivinen vaikutus voittovaroihin	(7)	-35	-
Nettotulos		1 506	370
Tulos/osake ennen satunnaiseriä (euroa)		2,09	0,51
Laskentakäytännön muutosten vaikutus (euroa)		-0,04	-
Nettotulos/osake (euroa)	(8)	2,05	0,51
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)		735 917	722 000

M€	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
Liiketoiminta		
Nettotulos	1 506	370
Poistot ja arvonalennukset	299	281
Voitto Aerial/VoiceStream-fuusiosta	-835	–
Turkcellin osakkeiden myyntivoitto	-680	–
Käyttöomaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot, netto	-35	-24
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-121	-110
Osakkuusyhtiöltä saadut osingot	30	14
Laskennalliset verot	41	18
Laskentakäytännön muutokset	35	–
Muut erät	-8	-28
Käyttöpääoman muutos, oikaistuna yritysostojen ja -myyntien vaikutuksella		
Vaihto-omaisuuden lisäys	-3	-14
Korottomien saamisten lisäys	-190	-108
Korottomien velkojen lisäys	188	43
Liiketoiminnan kassavirta	227	442
Investoinnit		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-430	-338
Tytäryhtiöhankinnat, vähennettynä hankittujen tytäryhtiöiden kassavaroilla	-20	-9
Investoinnit osakkuusyhtiöihin	-1 195	-266
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin	-902	-135
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1	7
Tytäryhtiömyynnit, vähennettynä myytyjen tytäryhtiöiden kassavaroilla	9	2
Osakkuusyhtiöiden myyntitulot	770	2
Muiden osakkeiden ja osuuksien myyntitulot	6	10
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys	-4	-1
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys	-2 815	-2
Lyhytaikaisten sijoitusten vähennys (+), lisäys (-)	8	-41
Investointien kassavirta	-4 572	-771
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 004	545
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-179	-210
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	3 684	35
Osingonjako	-87	-61
Omien osakkeiden hankinta	-28	–
Rahoituksen kassavirta	4 394	309
Valuuttakurssimuutosten vaikutus kassavaroihin	1	1
Kassavarojen lisäys (+), vähennys (-)	50	-19
Kassavarat tilikauden alussa	38	57
Kassavarat tilikauden lopussa	88	38

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
VASTAAVAA			
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)		
Aineettomat hyödykkeet		116	69
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet		20	17
Rakennukset ja rakennelmat		121	114
Koneet ja kalusto		119	95
Televerkot		848	858
Muut aineelliset hyödykkeet		54	45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		103	30
		1 265	1 159
Pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset			
Osakkuusyhtiösijoitukset	(10)	2 367	1 637
Muut osakkeet ja osuudet	(20)	2 370	154
Pitkäaikaiset lainasaamiset		42	35
		4 779	1 826
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		6 160	3 054
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus		40	36
Saamiset			
Myyntisaamiset		413	335
Lainasaamiset		2 817	19
Siirtosaamiset		154	42
Muut saamiset		34	8
		3 418	404
Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit			
Talletukset ja muut arvopaperit		68	77
Rahat ja pankkisaamiset		88	38
		156	115
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		3 614	555
VASTAAVAT YHTEENSÄ		9 774	3 609

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(11)		
Osakepääoma		320	310
Ylikurssirahasto		14	13
Omat osakkeet		-28	-
Käyttörahassto		505	505
Kertyneet voittovarot edellisiltä vuosilta		916	603
Tilikauden nettotulos		1 506	370
		3 233	1 801
Vähemmistön osuus		16	14
Oma pääoma ja vähemmistön osuus yhteensä		3 249	1 815
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset lainat	(12)	1 842	1 124
Laskennallinen verovelka	(6)	139	95
Muut pitkäaikaiset velat	(13)	32	20
		2 013	1 239
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lyhytaikaiset lainat	(12)	3 848	172
Pitkäaikaisten lainojen lyhennysosuus	(12)	107	-
Saadut ennakkomaksut		15	11
Ostovelat		298	194
Siirtovelat		215	172
Muut lyhytaikaiset velat		29	6
		4 512	555
Vieras pääoma yhteensä		6 525	1 794
VASTATTAVAT YHTEENSÄ			
		9 774	3 609

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Liiketoiminnan kuvaus

Sonera Oyj ("emoyhtiö") ja sen tytäryhtiöt (yhdessä "Sonera" tai "konserni") tarjoavat laajan valikoiman telealan palveluja yksityis- ja yritysasiakkaille, pääosin Suomessa. Soneran pääliiketoiminnot ovat matkaviestintä, mediaviestintä ja uudet palvelut, kiinteän verkon kotimaan ja ulkomaan puhelu- ja datapalvelut, sekä muut konsernin toimintaan liittyvät palvelut, kuten laitemyynti ja rakentamis- ja kunnossapitopalvelut. Tällä hetkellä noin 95 % konsernin liikevaihdosta syntyy myynnistä suomalaisille asiakkaille. Soneralla on myös merkittäviä vähemmistöosuuksia ulkomaisissa matkaviestinnän ja kiinteän verkon operaattoriyhtiöissä.

Esittämistapa

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Sonera Oyj sekä sen tytäryhtiöt. Posti- ja telelaitoksen toiminta yhtiöitettiin 1.1.1994 Telecom Finland Oy:ksi (myöhemmin Sonera Oy) ja Suomen Posti Oy:ksi, jotka molemmat omisti valtion 100 %:sti omistama Suomen PT Oy. Suomen PT Oy jakaantui 1.7.1998 kahdeksi valtion kokonaan omistamaksi yhtiöksi, Sonera-yhtymä Oyj:ksi ja Suomen Posti-yhtymä Oy:ksi. Sonera-yhtymä Oyj sulautui merkittävimmän tytäryhtiönsä Sonera Oy:n kanssa 30.9.1999, jolloin yhtiön nimeksi muutettiin Sonera Oyj.

Konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti, konsernitilinpäätös on esitetty miljoonina euroina, lukuunottamatta osakekohtaisia lukuja.

Konsernitilinpäätös perustuu historiallisiin hankintamenoihin. Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt arviot ja oletukset perustuvat viimeisimpään ja parhaaksi arvioituun käytettävissä olevaan tietoon. Toteutuneet tulokset voivat poiketa näistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Sonera Oyj sekä ne yhtiöt, joissa se suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 % osakkeista ja äänimäärästä.

Tilikauden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamiskuukaudesta lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen myyntikuukauteen saakka.

Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyhtiöiden väliset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja sisäinen voitonjako. Vähemmistölle kuuluva osuus sekä tuloksesta että omasta pääomasta on esitetty erillisenä eränä tuloslaskelmassa ja taseessa.

Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Eliminoinnin yhteydessä syntyvä tytäryhtiöosakkeiden hankintamenon ja tytäryhtiön hankintahetken omien pääomien välinen eliminointiero kohdistetaan niille konsernitaseen omaisuus- ja velkaerille, joista eliminointieron katsotaan aiheutuneen. Kohdistamatta jäänyt konserniliikearvo esitetään omana eräänään konsernitaseessa ja poistetaan arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, pääsääntöisesti enintään 10 vuodessa.

Huhtikuussa 2000 Sonera hankki ruotsalaisen Across Holding AB:n koko osakekannan. Sonera maksoi hankinnan laskemalla liikkeelle 16 732 055 uutta osaketta. Kesäkuussa 2000 Sonera hankki ruotsalainen iD2 Holding AB:n koko osakekannan. Kauppa maksettiin laskemalla liikkeeseen 4 802 431 uutta osaketta. Sonera kirjasi sekä Acrossin että iD2:n hankinnat ja niihin liittyvät osakepääoman korotukset Suomen kirjanpitolautakunnan tulkinnan 1591/1999 mukaisesti, jolloin hankinnoista ei aiheudu konserniaktiivaa suomalaisen käytännön mukaisessa tilinpäätöksessä.

Liikkeelle laskettujen osakkeiden yhteismäärä Acrossin ja iD2:n hankinnoista oli 21 534 486 osaketta ja niiden markkina-arvo (käypä arvo) kaupantekoaajankohtana oli yhteensä 1 147 milj. euroa. Mikäli hankintamenot olisi arvostettu kaupantekoaajankohtien käypään arvoon, Sonera olisi kirjannut hankinnoista konserniliikearvoa ja vastaavasti ylikurssirahaston lisäystä yhteensä 1 136 milj. euroa. Mikäli konserniliikearvoa poistettaisiin viiden vuoden ajalla, Sonera olisi kirjannut hankinnoista 144 milj. euroa konserniliikearvon poistoja tilikaudelle 2000.

Osuus sellaisten yhtiöiden tuloksista, joissa Soneralla on huomattava vaikutusvalta (osakkuusyhtiöt), yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Sonera pitää osakkuusyhtiönä lähtökohtaisesti kaikkia yhtiöitä, joissa sillä on 20 - 50 % osakkeista ja äänivallasta. Lisäksi Aerial Communications, Inc. käsiteltiin aiemmin osakkuusyhtiönä, vaikka Soneran omistusosuus oli alle 20 %, koska Soneralla oli huomattava vaikutusvalta yhtiössä ja oikeus lisätä omistuksensa 20 %:iin oman valintansa mukaan. Aerial sulautui toukuussa 2000 VoiceStream Wireless Corporationin kanssa, jonka jälkeen Sonera ei enää käsittele syntynyttä uutta yhtiötä osakkuusyhtiönä. Osakkuusyhtiöhankinnasta mahdollisesti syntynyt liikearvo sisältyy osakkuusyhtiösjoiutuksen arvoon konsernitaseessa ja tämä liikearvo poistetaan arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, pääsääntöisesti enintään 10 vuodessa.

Yhtiöt, joita ei käsitellä tytär- tai osakkuusyhtiönä, esitetään konsernitilinpäätöksessä hankintamenoja tai sitä alhaisemman käyvän arvon määräisinä ja konsernituloslaskelmassa esitetään ainoastaan näiltä yhtiöiltä saadut osingot.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätösvaluuttaksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla. Myyntisaamisten muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan liikevaihdon oikaisuksi ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot ostojen oikaisuksi. Liikevaihdon ja ostojen kokonaismääriin verrattuna nämä kurssierot ovat epäolennaisia. Muut kurssivoitot ja -tappiot kirjataan kurssieroiksi rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmään.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu tilinpäätösvaluuttaksi tilikauden keskikurssilla ja taseet tilinpäätöspäivän kurssilla. Ulkomaisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden yhdistelyssä syntyneet muuntoerot on kirjattu suoraan omaan pääomaan.

Johdannaissopimukset

Konsernin liiketoimintaan liittyy eräitä valuutta- ja korkoriskejä. Näiden riskien vaikutus konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan pyritään minimoimaan.

Sonera käsittelee johdannaissopimuksia suojausinstrumentteina, kun seuraavat ehdot täyttyvät:

- Valuuttajohdannaisten täytyy
 - (a) liittyä valuuttamääräiseen saamiseen, velkaan tai sitoumukseen, taikka näiden muodostamaan positioon, jonka rakenne tiedetään,
 - (b) koskea samaa valuuttaa kuin suojattava erä ja
 - (c) pienentää Soneran valuutariskiä.
- Korkojohdannaisten täytyy
 - (a) liittyä saamiseen tai velkaan, taikka näiden muodostamaan positioon ja
 - (b) muuttaa korkotason luonnetta, esimerkiksi muuttamalla vaihtuva korko kiinteäksi tai päinvastoin.

Johdannaissopimuksia ei käytetä spekulatiivisiin tarkoituksiin.

Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset

Sitoumusten suojauksena käsiteltävien valuuttatermiinien ja valuutanvaihtosopimusten voitot ja tappiot kirjataan tulokseen tai suojatun erän oikaisuksi samanaikaisesti suojatun erän kirjauksen kanssa. Sopimusten tehoketkellä määritetty ns. korkoero jaksotetaan sopimusten voimassaoloajalle korkotuotoksi tai -kuluksi.

Koronvaihtosopimukset

Lainojen suojauksena käsiteltävien koronvaihtosopimusten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkoja.

Koronvaihtosopimusten saamisesta ja velat kirjataan sopimuskohtaisesti tilinpäätökseen. Ennenaikaisesti purettujen tai erääntyneiden sopimusten toteutuneet voitot ja tappiot jaksotetaan jäljelläolevalle alkuperäiselle sopimusajalle.

Korko- ja valuuttaoptiot

Sitoumusten suojauksena käsiteltävien korko- ja valuuttaoptioiden voitot ja tappiot kirjataan tulokseen tai suojatun erän oikaisuksi samanaikaisesti suojatun erän kirjauksen kanssa. Optioiden preemiot kirjataan maksetuksi tai saaduksi ennakoksi ja jaksotetaan option voimassaoloajalle.

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä kertyneillä poistoilla. Itse rakennetun käyttöomaisuuden hankintamenoisiin sisältyvät suoraan kohdistettavissa olevat kustannukset sekä osuus rakennustyölle kohdistettavista kiinteistä menoista, joihin ei sisälly yleishallinnon kuluja. Keskenkäyttöön käyttöomaisuusinvestointeihin kohdistuvat korkomenot aktivoidaan ja kirjataan tulevana vuosina osana käyttöomaisuuden poistoja.

Yhtiöittämissä yhteydessä 1.1.1994 Posti- ja telelaitokselta apporttina saadun käyttöomaisuuden hankintameno perustu-

vat apporttitarvoihin, jotka vastasivat käyttöomaisuuden kirjantapitoarvoja Posti- ja telelaitoksen taseessa 31.12.1993. Käytetyt apporttitarvot eivät ylittäneet siirretyn käyttöomaisuuden käypää arvoa.

Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueista ei kuitenkaan tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödykeryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3 - 10 vuotta
Liikearvo ja konserniliikearvo	5 - 10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	15 - 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 13 vuotta
Televerkot	4 - 20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 10 vuotta

Käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta tehdään arvonalennus, mikäli on todennäköistä, että tulonodotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa. Tarkastelu perustuu arvioituihin kassavirtoihin hyödykkeen käytöstä sekä myynnistä tai romutuksesta käytön loputtua. Mikäli arvioitujen diskonttaamattomien kassavirtojen yhteenlaskettu summa on pienempi kuin kyseisen hyödykkeen tasearvo, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Muina pitkäaikaisina sijoituksina ja saamisina esitetään sijoitukset ja saamisesta, joiden aiottu hallussapitoaika on yli vuoden mittainen. Markkinanoteeratut oman pääoman ehtoiset sijoitukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan, mikäli arvonalennuksen katsotaan olevan pysyvä. Markkinanoteeratut vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon silloin, kun ne aiotaan pitää eräpäivään saakka, ja muussa tapauksessa alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Vuokraus

Sonera vuokraa eräitä koneita ja laitteita asiakkailleen rahoitusvuokrausehdoin (rahoitusleasing). Tällaiset vuokraukset esitetään konsernitilinpäätöksessä hyödykkeen myyntituottoina ja korollisena lainasaamisena. Sopimusta pidetään rahoitusvuokraussopimuksena, mikäli yksi tai useampi seuraavista ehdoista täyttyy:

- (a) vuokra-aika on 75 % tai enemmän hyödykkeen arvioidusta taloudellisesta pitoajasta,
- (b) vuokramaksujen nykyarvo vuokra-ajan alussa on vähintään 90 % kohteen käyvästä arvosta,
- (c) sopimus sisältää edullisen osto-option vuokrauskohteeseen tai
- (d) omistusoikeus siirtyy vuokraajalle vuokra-ajan loputtua.

Konsernilla ei ole käytössä merkittäviä rahoitusvuokraussopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä. Käyttövuokraussopimusten (käyttöleasing) vuokramaksut kirjataan vuokrakuluksi eikä hyödykkeitä esitetä käyttöomaisuutena.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutushintaan varovaisuusperiaatetta noudattaen. Hankintamenu määritetään joko FIFO-periaatteella tai keskimääräisenä hankintamenua

Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat, pankkitilit, alle kolmen kuukauden talletukset sekä muut käteiseen rahaan rinnastettavat varat.

Talletuksina ja muina arvopapereina esitetään sijoitukset ja saamiset, joiden aiottu hallussapitoaika on pääsääntöisesti alle vuoden mittainen. Markkinanoteeratut arvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Siirtosaamiset ja -velat

Siirtosaamisiin sisältyvät merkittävimmät erät ovat korko- ja rahoituspalkkiosaamisia. Siirtovelkoihin sisältyvät merkittävimmät erät ovat korkoihin, veroihin ja henkilöstökuluihin liittyviä jaksotuksia.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituloja oikaistaan myönnytyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräraisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla.

Uusien liittymien myynnistä saatavat avaus- ja kytkentämaksut (sisältäen myös SIM-kortin hinnan) tuloutetaan myyntihetkellä siltä osin, kun myyntitulo ei ylitä syntyneiden välittömien kustannusten määrää. Matkaviestinliittymän myynnin välittömät kustannukset koostuvat pääosin jakelukorvauksen ensimmäisestä erästä, luontotarkistuksesta sekä SIM-kortin ja painetun tutustumismateriaalin kustannuksista. Kiinteän verkon liittymän myynnin välittömät kustannukset koostuvat pääosin asennustyöstä ja uudelle asiakkaalle annettavien painettujen puhelinluetteloiden kustannuksista. Esitetyillä kausilla liittymien myyntituloiden (mukaan lukien SIM-kortin hinta) määrä on ollut välittömiä kustannuksia alempi, jolloin liittymien myyntitulot on kirjattu suoraan tuotoksi.

Kuukausittaiset liittymämaksutulot kirjataan sen kuukauden tuotoksi, johon ne liittyvät. Liikennetulot ja yhdysliikennetulot kirjataan tuotoksi toteutuneiden liikennemäärien mukaan.

Muut myyntitulot kirjataan tuotoksi palvelun tai hyödykkeen luovutushetkellä, ja kun myyntitapahtuman katsotaan olevan lopullinen. Konsernilla ei ole merkittäviä pitkän valmistusajan vaatuvia toimituksia.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot kirjataan vuosikuluksi. Tutkimus- ja kehitysmenot olivat noin 70 milj. euroa vuonna 2000 (1999: 64 milj. euroa).

Ylläpito-, korjaus- ja perusparannusmenot

Ylläpitoon ja korjauksiin liittyvät menot kirjataan vuosikuluksi. Hyödykkeen olennaiseen parantamiseen tai uusimiseen liittyvät menot, jotka pidentävät hyödykkeen taloudellista pitoaikaa, aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenua. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot aktivoidaan muihin pitkävaikutteisiin menoihin ja poistetaan 10 vuodessa tai vuokraaikana, mikäli se on alle 10 vuotta.

Eläkejärjestelyt

Konsernin suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläketurva sekä eräät lisäeläkkeet on järjestetty PT:n Eläkesäätiön avulla. Sonera vastaa siitä, että eläkevastuu on riittävän turvaavasti katettu. Tilanteessa 31.12.2000 sekä lakisääteiseen että lisäeläketurvaan liittyvät eläkevastuut on katettu.

Sonera maksaa kuukausittain kannatusmaksut PT:n Eläkesäätiölle ja kirjaa maksut kuluksi. Lukuunottamatta seuraavan kuukauden kannatusmaksun jaksotusta Sonera ei kirjaa eläkevastuita velaksi, koska Sonera on siirtänyt kaikki eläkevastuiden kattamiseen liittyvät varat PT:n Eläkesäätiölle.

PT:n Eläkesäätiö on Soneran ja Suomen Posti -konsernin yhteiseläkesäätiö. Vaikka Soneralla ja Suomen Postilla ei enää 1.7.1998 tapahtuneen jakautumisen jälkeen ole yhteistä emoyhtiötä, ei PT:n Eläkesäätiön jakamiseen kahtia kuitenkaan ole lakisääteistä velvoitetta niin kauan kuin Suomen valtio omistaa vähintään 50 % molempien yhtiöiden osakkeista. Sonera ja Suomen Posti ovat kuitenkin parhaillaan suunnittelemassa PT:n Eläkesäätiön jakamista kahtia. Koska säätiön jakaminen merkitsisi säätiön omaisuuden jakoa eläkevastuiden suhteessa, johto arvioi, että säätiön jakamisella ei olisi merkittävää vaikutusta Soneran eläkevastuusiin ja niiden katetilanteeseen. PT:n Eläkesäätiö on saanut Keskusverolautakunnalta ennakkoratkaisun, jonka mukaan jakautuminen kahdeksi eläkesäätiöksi (ns. kokonaisjakautuminen) ei aiheuta veroseuraamuksia PT:n Eläkesäätiölle.

Eräiden pienten suomalaisten tytäryhtiöiden eläketurva on järjestetty eläkevakuutusin. Ulkomaisten tytäryhtiöiden eläkejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaan, pääosin eläkevakuutusin.

Hallituksen puheenjohtajalla, emoyhtiön toimitusjohtajalla ja kolmella johtoryhmän jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen lakisääteistä tasoa vastaavalla 60 %:n kokonaiseläkkeellä. Lisäksi yhdellä johtoryhmän jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen 66 %:n kokonaiseläkkeellä. Nämä lisäeläke-edut on järjestetty ryhmäeläkevakuutusin. Muiden konserniyhtiöiden toimitusjohtajilla ei ole merkittäviä normaalia käytännöstä poikkeavia eläke-etuuksia. Eräillä toimitusjohtajilla on kuitenkin oikeus siirtyä eläkkeelle 63-64 vuoden iässä valtion eläkejärjestelmästä pois siirtymiseen liittyneenä lisäeläketurvajärjestelynä. Nämä lisäeläke-edut on järjestetty PT:n Eläkesäätiön avulla.

Maksetut jakelukorvaukset

Sonera maksaa GSM-liittymiensä myynnistä jälleenmyyjille jakelupalkkion kutakin myytyä liittymää kohden. Jälleenmyyjän saama jakelupalkkio on jaettu viiteen maksuerään, joiden maksuajankohta riippuu muun muassa uuden asiakkaan tuottaman liikenteen kertymisestä sekä siitä, että asiakas maksaa kuukausittaiset liittymämaksunsa ajallaan.

Liittymän myynnistä jälleenmyyjän saaman jakelupalkkion ensimmäinen erä on kiinteä ja oikeus sen saamiseen syntyy kaksi kuukautta myyntihetken jälkeen edellyttäen, että liittymää ei tänä aikana ole suljettu. Erä kirjataan kuluksi myyntikuukautta seuraavan kahden kuukauden ajalle.

Jakelupalkkion toinen, kolmas ja neljäs erä ovat myös kiinteitä ja oikeus niiden saamiseen riippuu siitä, kuinka kauan liittymä on ollut voimassa. Nämä erät kirjataan kuluksi ajan kulumisen perusteella.

Oikeus viidennen kiinteän erän saamiseen riippuu asiakkaan liikenteen kertymisestä ja se kirjataan kuluksi toteutuneiden liikennemäärien mukaan. Mikäli liikennemäärä ei lainkaan ylitä tiettyä rajaa, erää ei makseta jälleenmyyjälle.

Kukin erä maksetaan, kun siihen liittyvät ehdot ovat täyttyneet, eikä niihin liity palautusvelvollisuutta.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvät varsinaiseen palvelutuotantoon kuulumattomat tuotot kuten vuokratuotot, käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten myyntivoitot sekä saadut maksukehotus- ja perintäkorvausmaksut.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät varsinaiseen palvelutuotantoon kuulumattomat kulut, kuten myynnin ja markkinoinnin kulut, tutkimus- ja kehitystoiminnan sekä yleishallinnon kulut. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät myös käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten myyntitappiot.

Kaikki mainosmenot kirjataan vuosikuluksi. Mainoskulut olivat noin 40 milj. euroa vuonna 2000 (1999: 37 milj. euroa).

Lainojen nostokulut

Lainoista maksettavat kertaluontoiset järjestelypalkkiot jaksotetaan kuluksi laina-ajalle.

Kuluvaraukset

Tuotoista vähennetään kuluvarauksina velvotteista aiheutuvat vastaiset menot, joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa, samoin kuin menetykset, joiden toteutumista pidetään todennäköisenä ja joiden määrä on arvioitavissa riittävällä tarkkuudella. Kuluvaraukset on esitetty taseessa korottamana velkana. Soneralla ei ollut merkittäviä vastaisia menoja ja menetyksiä varten tehtyjä kuluvarauksia tilikausilla 1999 ja 2000.

Tilinpäätössiirrot

Suomessa ja eräissä muissa maissa verolainsäädäntö antaa yrityksille mahdollisuuden pienentää tai lisätä verotettavaa tuloa tilinpäätössiirroin. Näiden lisäys tai vähennys kirjataan tuloslaskelmaan tilinpäätössiirtojen muutoksena vastaeränään taseen tilinpäätössiirtojen kertymä. Pääosa Soneran tilinpäätössiirtojen kertymästä on syntynyt televerkkojen kertyneistä ylipois-toista.

Konsernitilinpäätöksessä tilinpäätössiirrot esitetään jaettuina tilikauden tulokseksi, kertyneiksi voittovaroiksi ja laskennalliseksi verovelaksi. Osakeyhtiölain mukaan omaan pääomaan sisältyviä tilinpäätössiirtoja ei voi sisällyttää konsernitaseen jakokelpoisiin varoihin voitonjaon enimmäismäärää laskettaessa.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat tilikauden veroista ja laskennallisista veroista. Tilikauden verot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat arvioidut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikille verotuksen ja konsernitilinpäätöksen välisille ajoituseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena. Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten nettomuutos tilikauden aikana kirjataan laskennalliseksi veroksi tuloslaskelmaan.

Osingot

Suomalaisen käytännön mukaan osingot maksetaan yleensä keran vuodessa ja vain yhtiökokouksessa hyväksytyn vuositilinpäätöksen ja hallituksen voitonjakoehdotuksen pohjalta.

Hallituksen voitonjakoehdotuksen mukaista osinkoa ei ole kirjattu velaksi konsernitilinpäätökseen. Osingot vähennetään kertyneistä voittovaroista vasta, kun varsinainen yhtiökokous on hyväksynyt vuositilinpäätöksen ja osingonjaon määrän.

Konsernin kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelmassa on esitetty tilikauden aikana tapahtuneet kassavirrat jaettuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen kassavirtoihin, joiden yhteissummasta päädytään kassavarojen (rahojen ja pankkisaamisten) muutokseen.

Kassavirtalaskelma on laadittu ns. epäsuoran esitystavan mukaisesti lähtemällä liikkeelle nettotuloksesta ja oikaisemalla se liiketoiminnan kassavirraksi.

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

M€	2000	1999
Voitto Aerial/VoiceStream-fuusiosta	835	-
Liiketoimintojen ja osakkeiden myyntivoitot		
Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S. listautumismyynti	680	-
HanseNet Telefongesellschaft mbH & Co. KG (osakkuusyhtiö 50 %)	22	-
Transmast Oy (osakkuusyhtiö 40 %)	12	-
Suomen Erillisverkot Oy (tytäryhtiö)	11	-
Mobicentrex-liiketoiminta (Abacus Solutions Oy -tytäryhtiö)	-	15
Axxon Telecom B.V. (osakkuusyhtiö 40 %)	-	3
Star Telecom International Holding Limited (4,5 %)	-	4
Muut liiketoimintojen ja osakkeiden myyntivoitot	4	2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-	1
Maksukehotus- ja perintämaksut	13	11
Vuokratuotot	4	3
Muut erät	8	6
Yhteensä	1 589	45

3. LIIKETOIMINNAN KULUT JA HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Liiketoiminnan kulut:

M€	2000	1999
Laitteet, aineet ja tarvikkeet	160	142
Ulkopuoliset palvelut		
Maksut muiden operaattoreiden verkkojen käytöstä	265	295
Muut ulkopuoliset palvelut (a)	246	136
Yhteensä	511	431
Henkilöstökulut (b)		
Palkat ja palkkiot	369	279
Eläkemaksut	45	29
Muut henkilösivukulut	31	32
Yhteensä	445	340
Vuokrat	65	47
Liiketoiminnan muut kulut		
Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten myyntitappiot sekä käyttöomaisuuden romutukset	14	1
Muut kulut (c)	404	265
Yhteensä	418	266
Liiketoiminnan kulut yhteensä	1 599	1 226

- (a) Muut ulkopuoliset palvelut sisältävät televerkon korjaukseen ja ylläpitoon liittyvät palvelut sekä muut alihankintana ostetut palvelut myyntituotteen aikaansaamiseksi.
- (b) Televerkkojen rakennustyöhön liittyvät henkilöstömenot on aktivoitu televerkkojen hankintameno. Aktivoituiden henkilöstömenot olivat 16 milj. euroa (1999: 19 milj. euroa). Hallintoneuvoston jäsenille palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärät olivat hallintoneuvoston jäsenille 70 tuhatta euroa (1999: 72 tuhatta euroa), hallituksen jäsenille 469 tuhatta euroa (1999: 97 tuhatta euroa) sekä emoyhtiön ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajille 4,2 milj. euroa (1999: 2,9 milj. euroa).
- (c) Muihin kuluihin sisältyvät kulut, jotka eivät välittömästi liity varsinaiseen suoritustuotantoon, kuten myynnin ja markkinoinnin kulut, tutkimus ja kehitystoiminnan kulut sekä yleishallinnon kulut.

Henkilöstön lukumäärä:	2000	1999
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana	10 305	9 270
Henkilöstö tilikauden päättyessä	11 271	9 512

4. POISTOT

M€	2000	1999
Aineettomat oikeudet	12	8
Liikearvo	1	5
Konserniliikearvo	4	2
Muut pitkävaikutteiset menot	2	3
Rakennukset ja rakennelmat	8	9
Koneet ja kalusto	43	34
Televerkot	214	211
Muut aineelliset hyödykkeet	15	9
Yhteensä	299	281

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

M€	2000	1999
Osinkotuotot	21	21
Korkotuotot		
Pitkäaikaisista lainasaamisista	6	4
Muut korkotuotot	76	10
Muut rahoitustuotot	28	6
Korkokulut	-155	-40
Korkojen aktivointi käyttöomaisuuteen	20	-
Muut rahoituskulut	-5	-1
Kurssivoitot ja -tappiot, netto	-	-
Yhteensä	-9	-

Osinkotuotot sisältävät saadut osingot sellaisista osakeomistuksista, joita ei käsitellä tytä- tai osakkuusyhtiöinä. Osinkotuotot muodostuvat pääosin venture capital -rahastosijoituksista saadusta 17 milj. euron osingosta (1999: 18 milj. euroa) sekä Libancell S.A.L:ltä saadusta 4 milj. euron osingosta (1999: 3 milj. euroa).

Sonera otti kolmannella vuosineljänneksellä käyttöön laskentakäytännön, jonka mukaisesti keskeneräisiin käyttöomaisuusinvestointeihin kohdistuvat korkomenot aktivoidaan taseeseen ja kirjataan kuluksi tulevina vuosina osana käyttöomaisuuden poistoja. Korkomenoja on aktivoitu edellisiltä ja kuluneelta tilikaudelta yhteensä 41 milj. euroa, joista televerkkoon 24 milj. euroa ja osakkuusyhtiöosakkeisiin 17 milj. euroa. Poistoja on kirjattu yhteensä 14 milj. euroa ja aktivoitujen korkomenojen menojäännös taseessa on 27 milj. euroa.

6. TULOVEROT

Konsernin voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä jakautuu maantieteellisesti seuraavasti:

M€	2000	1999
Suomi	1 125	435
Muut maat	735	62
Yhteensä	1 860	497

Tuloverot koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Tilikauden verot	277	108
Laskennalliset verot	41	18
Yhteensä	318	126

Konsernituloslaskelmaan kirjatut tuloverot eroavat suomalaisen yhtiön verokannan (29 % vuonna 2000 ja 28 % vuonna 1999) mukaisesta tuloverosta:

M€	2000	1999
Suomen verokannan mukainen tulovero	539	139
Vähennyskelpottomat kulut ja verovapaat tuotot	-215	-7
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennukset ja vahvistettujen tappioiden käyttö	-27	-1
Tilikauden tuloveroihin vaikuttamattomat tappiot ulkomailla	24	5
Osakkuusyhtiötulosten laskennallisen veron ja Suomen verokannan ero	-7	-12
Ulkomaiden ja Suomen verokannan ero	3	-
Konserniliikearvon poiston vaikutus Suomen verokannan muutoksen 1.1.2000 vaikutus	-	3
Muut erät	-	-1
Konsernituloslaskelmaan kirjatut tuloverot	318	126

Konsernitaseen laskennalliset verosaamiset (+) ja verovelat (-) koostuvat seuraavista verotuksen ja konsernitilinpäätöksen välisten ajoituserojen verovaikutuksista:

M€	2000	1999
Laskennalliset verosaamiset		
Vahvistetut tappiot	57	37
Verosaamisen arvostusvaraus	-56	-29
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	4	-
Osakkuusyhtiösijoitukset	-	17
Kuluvaraukset	-	3
Yhteensä	5	28
Laskennalliset verovelat		
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-87	-80
Osakkuusyhtiösijoitukset	-49	-41
Muut erät	-8	-1
Yhteensä	-144	-122
Laskennallinen verovelka, netto	-139	-94

Konsernilla oli kertyneitä verotuksessa vähennyskelpoisia tappioita 184 milj. euroa (1999: 110 milj. euroa), jotka liittyvät pääosin konsernin ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Suurimmalla osalla vähennyskelpoisista tappioista ei ole erityistä vanhenemisaikaa.

Sonera on muodostanut laskennallisen verosaamisen kaikista konsernin käytössä olevista vahvistetuista tappioista ja kirjannut tätä verosaamista vastaan arvostusvarauksen. Tarkastelu perustuu arvioon siitä, ovatko kunkin verotuskohteen vahvistetut tappiot todennäköisesti hyödynnettävissä. Arvostusvarauk-

sen määrää arvioitaessa on tarkasteltu kaikkia saatavilla olevia sekä positiivisia että negatiivisia tietoja mm. siitä, onko verotuskohteella jatkossa verotettavaa tuloa tuottavia eriiä sekä käytettävissä olevia verosuunnittelukeinoja. Arvostusvaraus on kirjattu tiettyjen ulkomaisten tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista muodostettuja verosaamia vastaan, koska:

- nämä tytäryhtiöt ovat olleet tappiollisia aiempina tilikausina pääasiassa siksi, että yhtiöiden liiketoiminnat ovat edelleen käynnistysvaiheessa,
- ei ole riittävää varmuutta siitä, että nämä toiminnot olisivat voitollisia lähitulevaisuudessa, ja
- yhtiöt tekevät jatkossa panostuksia mediaviestinnän ja uusien liiketoimintojen kehittämiseen, mistä johtuen yhtiöt ovat lähitulevaisuudessa edelleen tappiollisia.

Johto arvioi, että näiden syiden takia ei ole riittävää varmuutta siitä, että vahvistetut tappiot voitaisiin hyödyntää kaikilta osin.

Ulkomaisten osakkuusyhtiöiden voittovaroista on kirjattu laskennallinen verovelka, koska Soneralla ei välttämättä ole mahdollisuutta vaikuttaa ajankohtaan, jolloin nämä voittovarot jaetaan osinkoina omistajille. Laskennallisen verovelan määrä vastaa mahdolliseen osingonjakoon kohdistuvaa lähdeveroa, jonka määrä vaihtelee eri maissa. Suomalaisen osakkuusyhtiöiden voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska suomalaisten osakeyhtiöiden välillä osingot ovat käytännössä verovapaita.

Laskennallista verovelkaa ei ole otettu huomioon ulkomaisten tytäryhtiöiden voittovarioihin liittyen, koska tällaisten voittovarojen katsotaan olevan pysyvästi sijoitettuna ulkomaille tai ne voidaan jakaa osinkoina emoyhtiölle verovapaasti. Ulkomaisissa tytäryhtiöissä oli kertyneitä voittovaroja 691 milj. euroa (1999: 17 milj.euroa). Voittovarojen laskennallinen verovelka olisi toistaiseksi ollut alle 1 miljoona euroa.

7. LASKENTAKÄYTÄNNÖN MUUTOKSET

Laskentakäytännön muutosten vaikutus kertyneisiin voittovarioihin:

M€	2000	1999
Turkcellin yhdistelymenetelmän muutos (vähennettynä verovaikutuksella 4 milj.euroa)	-41	-
Korkomenojen aktivointi (vähennettynä verovaikutuksella 3 milj. euroa)	6	-
Yhteensä	-35	-

Sonera muutti vuoden 2000 alusta lähtien laskentakäytäntöään Turkcellin kohdalla siten, että Soneran kunkin neljänneksen tulokseen sisältyy Turkcellista edellisen vuosineljänneksen tulos. Laskentakäytännön muutoksen syynä oli kesä-heinäkuussa 2000 toteutettu Turkcellin yksityistämismyynni ja listautuminen, jonka jälkeen Sonera raportoi ainoastaan Turkcellin kaikille osakkeenomistajilleen julkistamaa tietoa.

Sonera otti kolmannella vuosineljänneksellä käyttöön laskentakäytännön, jonka mukaisesti keskeneräisiin käyttöomaisuusinvestointeihin kohdistuvat korkomenot aktivoidaan taseeseen ja kirjataan kuluksi tulevina vuosina osana käyttöomaisuuden pois-toja.

8. TULOS/OSAKE

Tulos/osake -luvut on laskettu seuraavasti:

M€	2000	1999
Voitto ennen satunnaiseriä	1 541	370
Nettotulos	1 506	370
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	735 917	722 000
Tulos/osake ennen satunnaiseriä (euroa)	2,09	0,51
Laskentakäytännön muutosten vaikutus (euroa)	-0,04	-
Nettotulos/osake (euroa)	2,05	0,51

Osakkeiden lukumäärä 31.12.2000 oli 743 534 486 osaketta (1999: 722 000 000), joista omassa hallussa oli 550 000 osaketta (1999: -). Osakemäärien muutokset on esitetty konsernitilinpäätöksen [liitetiedossa 11](#).

Henkilöstön optiolainan laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2000 oli 741 743 tuhatta osaketta (1999: 723 234 tuhatta osaketta). Laimentava vaikutus nettotulos/osake -lukuun olisi ollut 0,02 euroa (1999: alle 0,01 euroa).

Suomalaisen käytännön mukaan tulos/osake -luku lasketaan tuloksesta ilman satunnaiseriä. Vuonna 2000 satunnaiserat koostuivat laskentakäytännön muutoksista. Vuonna 1999 konsernin tulokseen ei sisällynyt satunnaiseriä.

9. KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET

Aineettomat hyödykkeet koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Aineettomat oikeudet	60	40
Liikearvo	6	1
Konserniliikearvo	24	11
Muut pitkävaikutteiset menot	26	17
Yhteensä	116	69

Aineettomat oikeudet koostuvat pääosin lisensseistä, vuokraoikeuksista ja patenteista. Muut pitkävaikutteiset menot koostuvat pääosin vuokrahuoneistojen perusparannusmenoista.

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutokset vuonna 2000:

M€	Hankintameno 1.1.2000	Investoinnit ja muut lisäykset	Myynnit ja muut vähennykset	Kertyneet poistot 31.12.2000	Tasearvo 31.12.2000
Aineettomat oikeudet	60	33	-1	-32	60
Liikearvo	9	6	-	-9	6
Konserniliikearvo	16	17	-	-9	24
Muut pitkävaikutteiset menot	28	11	-	-13	26
Aineettomat oikeudet yhteensä	113	67	-1	-63	116
Maa-alueet	17	3	-	-	20
Rakennukset ja rakennelmat	157	15	-	-51	121
Koneet ja kalusto	193	68	-1	-141	119
Televerkot	1 972	208	-4	-1 328	848
Muut aineelliset hyödykkeet	62	26	-2	-32	54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset investoinnit	30	94	-21	-	103
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 431	414	-28	-1 552	1 265
Osakkuusyhtiösijoitukset	1 637	1 399	-669	-	2 367
Muut osakkeet ja osuudet	154	2 218	-2	-	2 370
Pitkäaikaiset lainasaamiset	35	8	-1	-	42
Pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset yhteensä	1 826	3 625	-672	-	4 779
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	4 370	4 106	-701	-1 615	6 160

10. OSAKKUUSYHTIÖSIJOITUKSET

Soneran merkittävimmät osakkuusyhtiöt 31.12.2000:

Yhtiön nimi	Omistus- osuus, %	Ensimmäinen hankintavuosi	31.12.2000		
			Osakkeiden hankintameno	Poistamaton liikearvo, M€	Tasearvo
Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S.	37,3	1995	230	29	568
Fintur Holdings B.V.	35,3	2000	136	6	123
Latvijas Mobilais Telefons SIA	24,5	1991	-	-	23
UAB Omnitel	27,5	1998	83	59	85
Pannon GSM Rt.	23,0	1993	72	48	75
ZAO North-West GSM	23,5	1993	4	-	15
Orla Siebzehte Vermögens- verwaltung GmbH	42,8	2000	913	-	908
AS Eesti Telekom	24,5	1992	20	-	55
Lattelekom SIA	44,1	1994	209	114	289
AB Lietuvos Telekomas	30,0	1998	238	123	211

Kaikki taulukossa esitetyt yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Sonera poistaa osakkuusyhtiöhankinnoista syntyneet liikearvot tasapoistoin taloudellisena vaikutusaikanaan, pääsääntöisesti enintään kymmenessä vuodessa.

Osakkuusyhtiösijoitusten tasearvo ja sen muutokset koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Osakkuusyhtiösakkeet		
Hankintameno 1.1.	1 399	1 088
Sijoitukset osakkuusyhtiösakkeisiin	1 195	319
Siirrot osakkuusyhtiösakkeista muihin osakkeisiin	-555	-
Myydyt osakkuusyhtiösakkeet ja muut vähennykset	-77	-7
Hankintameno 31.12.	1 962	1 400
Osakkuusyhtiösijoitusten pääomaosuusosikaisu		
Kertynyt oikaisu 1.1.	237	60
Muuntoerojen muutos	28	70
Vuoden aikana saadut osingot	-30	-14
Siirrot osakkuusyhtiösakkeista muihin osakkeisiin	68	-
Myydyt osakkuusyhtiösakkeet ja muut vähennykset	-19	11
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	121	110
Kertynyt oikaisu 31.12.	405	237
Osakkuusyhtiösijoitukset konsernitaseessa 31.12.	2 367	1 637

Julkisesti noteerattujen osakkuusyhtiösijoitusten tasearvon ja käyvän arvon väliset erot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 18.

Seuraavassa taulukossa on esitetty eräitä yhteenlaskettuja tietoja ja Soneran osakkuusyhtiöistä:

M€	2000	1999
Liikevaihto	4 981	4 077
Liikevoitto	944	754
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja	786	501
Nettotulos	690	456
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	14 714	5 148
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	1 908	1 686
Vastaavat yhteensä	16 622	6 834
Oma pääoma	5 541	3 018
Vähemmistön osuus	52	14
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 049	2 357
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 980	1 445

Soneran osuus osakkuusyhtiöiden nettotuloksista ja omista pääomista on esitetty konsernituloslaskelmassa ja -taseessa seuraavasti:

M€	2000	1999
Soneran osuus osakkuusyhtiöiden nettotuloksista	187	188
Liikearvon poisto ja muut eliminoinnit	-66	-78
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista konsernituloslaskelmassa	121	110
Soneran osuus osakkuusyhtiöiden omista pääomista	1 987	913
Poistamaton liikearvo ja eliminoinnit	380	724
Osakkuusyhtiösijoitukset konsernitaseessa	2 367	1 637

11. OMA PÄÄOMA

Oman pääoman muutokset vuosina 1999 ja 2000:

M€	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (tuhatta osaketta)	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet	Käyttö-rahasto	Kertyneet muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
1.1.1999	722 000	304	13	-	511	-12	608	1 424
Rahastoanti	-	6	-	-	-6	-	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-61	-61
Muuntoerot	-	-	-	-	-	67	-	67
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	1	1
Tilikauden nettotulos	-	-	-	-	-	-	370	370
31.12.1999	722 000	310	13	-	505	55	918	1 801
Osakeannit	21 534	10	1	-	-	-	-	11
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-87	-87
Omien osakkeiden hankinta	-550	-	-	-28	-	-	-	-28
Muuntoerot	-	-	-	-	-	30	-	30
Tilikauden nettotulos	-	-	-	-	-	-	1 506	1 506
31.12.2000	742 984	320	14	-28	505	85	2 337	3 233

Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Tammikuussa 1999 osakepääoma muutettiin euromääräiseksi ja osakkeen nimellisarvosta luovuttiin. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo korotettiin tasan 43 senttiin toukokuussa 1999 siirtämällä rahastoantina korotusta vastaava määrä käyttörahastosta osakepääomaan. Tilikauden 1999 päättyessä osakkeiden lukumäärä oli 722 000 000 osaketta ja osakepääoma oli 310 460 000 euroa. Tilikauden 2000 päättyessä osakkeiden lukumäärä oli 743 534 486 ja osakepääoma oli 319 719 828,98 euroa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sonera Oyj:n vähimmäisosakepääoma on 309,6 milj. euroa ja enimmäisosakepääoma 1 238,4 milj. euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan yhtiökokouksen päätöksellä korottaa tai alentaa ilman yhtiöjärjestyksen muutosta. Yhtiön hallituksella on voimassa oleva antivaltuutus enintään 18 465 514 uuden osakkeen liikkeelle laskemiseen. Valtuutus on voimassa 22.3.2001 saakka.

Huhtikuussa 2000 Sonera hankki ruotsalainen Across Holding AB:n koko osakekannan. Sonera maksoi hankinnan laske-malla liikkeelle 16 732 055 uutta osaketta. Liikkeellelaskun seurauksena osakepääomaa korotettiin noin 8 milj. euroa ja ylikurssirahastoon kirjattiin 1 milj. euroa. Kesäkuussa 2000 Sonera hankki ruotsalainen iD2 Holding AB:n koko osakekannan, jonka se maksoi laske-malla liikkeelle 4 802 431 uutta osaketta. Liikkeellelaskun seurauksena osakepääomaa korotettiin 2 milj. euroa ja ylikurssirahastoon kirjattiin 0,3 milj. euroa. Molemmat osakepääoman korotukset kirjattiin Kilan tulkinnan 1591/1999 mukaisesti, jolloin oman pääoman korotukseksi kirjattiin hankittujen yhtiöiden hankintahetken nettovarallisuutta vastaava määrä.

Omat osakkeet

Sonera Oyj:n 22.3.2000 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 14 440 000 omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 22.3.2001 saakka ja osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia käytettäväksi vastikkeena silloin, kun yhtiö hankkii liiketoimintaansa kuuluvaa omaisuutta sekä vastikkeena yrityskauppojen rahoituksessa. Joulukuun 2000 loppuun mennessä yhtiö oli ostanut 550 000 omaa osakettaan, joiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 236 500 euroa ja osuus kaikista osakkeista noin 0,07 %. Hankinnat tehtiin toukokuun 2000 aikana keskihintaan 51,36 euroa osakkeelta eli yhteishintaan 28 milj. euroa.

Käyttörahasto

Käyttörahasto on osa jakokelpoisia voittovaroja ja voidaan käyttää voitonjakoon tai muuhun yhtiökokouksen päättämään tarkoitukseen.

Osingonjako

Sonera on määrittänyt ja maksanut osinkonsa 1.1.2000 lähtien euroissa. Aiempien vuosien osingot on ilmoitettu ja maksettu markoissa.

Jakokelpoiset varat

Konsernitaseen voittovarioihin sisältyy kertyneitä tilinpäätös-siirtoja, jotka osakeyhtiölain mukaan eivät ole jakokelpoisia varoja. Konsernitaseen jakokelpoiset varat vuoden lopussa olivat seuraavat:

M€	2000	1999
Kertyneet voittovarot	2 423	973
Kertyneisiin voittovarioihin sisältyvä tilinpäätössiirtojen kertymä	-177	-185
Muut jakokelvottomat varat	-1	-1
Jakokelpoiset varat	2 245	787
Käyttörahasto	505	505
Omat osakkeet	-28	-
Jakokelpoiset varat yhteensä	2 722	1 292

Osakeyhtiölain mukaan osingonjako ei voi ylittää konsernitaseen eikä emoyhtiön oman taseen mukaisia jakokelpoisia varoja. Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2000 olivat 1 665 milj. euroa (1999: 1 139 milj. euroa)

Konsernitaseen voittovarioihin sisältyvät kertyneet tilinpäätös-siirrot liittyvät konsernin suomalaisten tytäryhtiöiden kerty-neisiin poistoeroihin ja koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Kertynyt poistoero		
Aineettomat oikeudet	8	5
Muut pitkävaikutteiset menot	2	2
Rakennukset ja rakennelmat	15	15
Koneet ja kalusto	-2	5
Televerkot	209	226
Muut aineelliset hyödykkeet	17	8
Yhteensä	249	261
Laskennallinen verovelka		
tilinpäätössiirtojen kertymästä	-72	-76
Voittovarioihin sisältyvä		
tilinpäätössiirtojen kertymä	177	185

12. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

Pitkäaikaiset lainat 31.12. koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Rahoituslaitoksilta:		
Erääntyy 2001; 100 milj. euron syndikoitu laina; vaihtuvakorkoinen, sidottu LIBOR:iin, 31.12.2000: 5,20 % (1999: 3,26 %)	100	100
Erääntyy 2003; 50 milj. euron laina; vaihtuvakorkoinen, sidottu Euriboriin, 31.12.2000: 5,26 % (1999: 3,27 %)	50	50
Erääntyy puolivuotiserissä 2002-2004; DEM 300 milj. (153 milj. euroa) syndikoitu valmiusluottolimiitti; vaihtuvakorkoinen, sidottu LIBOR:iin	-	-
Erääntyy puolivuotiserissä 2003-2005; DEM 1 000 milj. (511 milj. euroa) syndikoitu valmiusluottolimiitti; vaihtuvakorkoinen, sidottu LIBOR:iin, 31.12.2000: 5,19 % (1999: 3,49 %)	200	380
Erääntyy 2008; 44 milj. euron laina; vaihtuvakorkoinen, sidottu LIBOR:iin, 31.12.2000: 5,33 % (1999: 3,70 %)	44	44
Erääntyy 2008; 42 milj. euron laina; vaihtuvakorkoinen, sidottu Euriboriin, 31.12.2000: 5,33 % (1999: 3,70 %)	42	42
Erääntyy puolivuotiserissä 2003-2009; 200 milj. euron laina; vaihtuvakorkoinen, sidottu EIB:n viitekorkoon, 31.12.2000: 4,85 % (1999: 3,31 %)	200	200
Erääntyy erisuuruissa erissä vuoteen 2003 mennessä; tytäryhtiön USD 5 milj. pankkilaina; vaihtuvakorkoinen, sidottu LIBOR:iin, 31.12.2000: 6,68 % (1999: 6,49 %)	5	5
Erääntyy 2001; tytäryhtiön USD 3,2 milj. pankkilaina; vaihtuvakorkoinen; sidottu LIBOR:iin, 31.12.2000; 7,86 %	3	-
Muut tytäryhtiöiden pitkäaikaiset lainat	2	1
Joukkovelkakirjalainat (2,0 miljardin euron pitkäaikainen lainaohjelma):		
300 milj. euron joukkovelkakirjalaina; erääntyy 2009; kiinteä korko 4,625 %; lainan emissiokurssi 99,272 %	300	300
1 000 milj. euron joukkovelkakirjalaina; erääntyy 2005; kiinteä korko 5,625 %; lainan emissiokurssi 99,432 %	1 000	-
Henkilöstön optiolainat: (a)		
Vuoden 1999 optio-ohjelman lainaosuus; erääntyy 2001; koroton	2	2
Vuoden 2000 optio-ohjelman lainaosuus; erääntyy 2002; koroton	1	-
Yhteensä	1 949	1 124

(a) Optio-ohjelmien ehdot on esitetty kohdassa "Osakkeet ja osakkeenomistajat" sivuilla 78-82.

Taulukossa esitetyt lainojen korot eivät sisällä suojaustoimenpiteiden vaikutuksia. DEM 300 milj. ja DEM 1 000 milj. valmiusluottolimiittit sisältävät 0,0625 %:n sitoumusmaksun nostamatta olevasta osuudesta.

Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksuohjelma 31.12.2000:

M€	Lainat rahoituslaitoksilta	Joukkovelkakirjalainat	Henkilöstön optiolainat	Yhteensä
Erääntyvät vuonna 2001	105	-	2	107
2002	3	-	1	4
2003	131	-	-	131
2004	114	-	-	114
2005	73	1 000	-	1 073
Erääntyvät myöhemmin	220	300	-	520
Yhteensä	646	1 300	3	1 949

Konsernin pitkäaikaisesta rahoituksesta huolehtii Sonera Oyj ja eräitä poikkeustilanteita lukuunottamatta konsernin tytäryhtiöt eivät voi ottaa ulkopuolista lainaa.

Lyhytaikaiset lainat

31.12.2000 lyhytaikaisiin lainoihin 3 848 milj. euroa sisältyy marraskuussa 2001 erääntyvä Term Loan Facility 3 250 milj. euroa, ulkomaisten yritystodistusohjelmien puitteissa nostettua lainaa 340 milj. euroa ja kotimaisten yritystodistusohjelmien

puitteissa nostettua lainaa 258 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen keskiporko 31.12.2000 oli 5,48 % (5,43 %, kun suojausten vaikutus otetaan huomioon).

31.12.1999 lyhytaikaisiin lainoihin 172 milj. euroa sisältyi kotimaisten yritystodistusohjelmien puitteissa nostettua lainaa 71 milj. euroa, ulkomaisten yritystodistusohjelmien puitteissa nostettua lainaa 100 milj. euroa ja muita lyhytaikaisia lainoja 1 miljoona euroa. Lyhytaikaisten lainojen keskiporko 31.12.1999 oli 4,3 % (3,4 %, kun myös suojausten vaikutus otetaan huomioon).

13. MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

M€	2000	1999
Saadut ennakkomaksut	19	11
Muut pitkäaikaiset velat	13	9
Yhteensä	32	20

Saadut ennakkomaksut liittyvät pääosin joulukuussa 1998 sovitettuun vuokraus/takaisinvuokrausjärjestelyyn (cross-border lease) ja GTS Financen maksamaan ennakkomaksuun venäläisen tytäryhtiönsä puolesta.

14. KASSAVIRTALASKELMAN LISÄTIEDOT

Tytäryhtiöhankinnat ja -myynnit

M€	2000	1999
Tytäryhtiöhankinnat		
Hankitut varat (poislukien kassavarat)	33	12
Konsernille siirtyneet velat	-13	-3
Maksettu kauppahinta, vähennettynä hankittujen tytäryhtiöiden kassavaroilla	20	9
Tytäryhtiöiden myynnit		
Myytyt varat (poislukien kassavarat)	3	1
Konsernista poistuneet velat	-5	-2
Myytyt nettovelat	-2	-1
Myyntivoitto	11	3
Saatu kauppahinta, vähennettynä myytyjen tytäryhtiöiden kassavaroilla	9	2

Maksuperusteiset korkomenot ja tuloverot

M€	2000	1999
Maksetut korkomenot	53	29
Maksetut tuloverot	313	140

15. LIIKETOIMET OSAKKUUSYHTIÖIDEN JA LÄHIPIIRIN KANSSA

Soneralla on sopimus teknisestä avusta useimpien osakkuusyhtiöidensä kanssa. Apu koskee sekä televerkkojen suunnittelua ja rakentamista että verkkojen käyttöä ja ylläpitoa.

Yhteenveto Soneran ja sen osakkuusyhtiöiden välisistä liiketapahtumista:

M€	2000	1999
Pitkäaikaiset lainasaamiset	7	11
Lyhytaikaiset lainasaamiset	2 737	9
Myyntisaamiset	7	13
Siirtosaamiset	102	1
Muut pitkäaikaiset velat	-	4
Saadut ennakot	-	1
Ostovelat	6	17
Siirtovelat	1	1
Muut lyhytaikaiset velat	-	2
Osakkuusyhtiöiltä veloitetut maksut tilikauden aikana	24	28
Osakkuusyhtiöiden palveluista suoritettut maksut tilikauden aikana	41	72

Lukuunottamatta Soneran osingonmaksuja liikenne- ja viestintäministeriölle, Suomen valtion sekä Suomen valtion omistamien muiden yhtiöiden ja Soneran väliset tapahtumat liittyvät Soneran normaaliin liiketoimintaan. Liiketoimet tehdään markkinahinnoin ja vastaavin ehdoin kuin muiden samaa kokoluokkaa olevien ja samalla alueella toimivien Soneran asiakkaiden tai toimittajien välillä.

Soneralla ei ole ollut esitettyjen tilikausien aikana lainasääntöjä johdolta.

16. VASTUUSITOUMUKSET

M€	2000	1999
Kiinnitykset omasta velasta	-	1
Annetut pantit		
Omien sitoumusten vakuudeksi	5	5
Osakkuusyhtiöiden rahoituksen vakuudeksi (a)	8	184
Osakkuusyhtiöiden rahoituksen vakuudeksi annetut takaukset	85	103
Muiden puolesta annetut takaukset	428	-
Xfera Móviles S.A.	193	-
Ipse 2000 S.p.A.	-	-
Osakkeiden ostositoumus	-	20
Takaisinostovastuut	3	-
Muut vastuusitoumukset	3	-

(a) Taulukossa on esitetty pantattujen osakkuusyhtiöosakkeiden arvot Soneran konsernitaseessa. Kohteena olevien lainamäärien mukaisesti lasketut maksimivastuut ovat yhteensä alle miljoona euroa (1999: 341 milj. euroa).

Joulukuussa 1998 Sonera sopi vuokraus/takaisinvuokrausjärjestelystä (cross-border lease), jossa Sonera vuokrasi eräitä matkaviestintäteleverkon laitteitaan yhdysvaltalaisen pääomasijoittajien muodostamille säätiöille, jotka samanaikaisesti vuokrasivat laitteiston takaisin Soneralle. Kohteena olevan laitteiston omistusoikeus säilyy Soneralla ja sen tasearvo 31.12.2000 oli 96 milj. euroa (1999: 128 milj. euroa). Järjestelyn aiheuttamat kokonaisvuokrasaavat ja -velat suoritettiin järjestelyn tekohetkellä, jolloin Sonera sai nettomääräisen rahakorvauksen USD 11 milj. (9 milj. euroa). Määrä on esitetty saatuna ennakkomaksuna taseessa ja se kirjataan tuotoksi muihin rahoitustuottoihin vuokrasopimusajan kuluessa. Järjestelystä ei odoteta aiheutuvan muita kassavirtoja Soneralle. Sopimuksen kesto on noin 15 vuotta, mutta siihen sisältyy ehto, joka antaa Soneralle oikeuden päättää sopimus 11 vuoden kuluttua sen alkamisesta. Kohteena olevaan laitteistoon ei sisälly merkittäviä käyttörajouksia. Sopimuksessa osallisena olevien pääoma- ja lainarahoittajien saamista vuosittaisista takaisinmaksuista huolehtivat erilliset rahoituslaitokset. Pääomarahoitajien saamista vakuudeksi olevat varat on sijoitettu USA:n valtion ja valtionlaitosten arvopapereihin, ja lainarahoituksen osalta on tehty pankkitalletus. Sijoituksen kokonaismäärä sopimusajan alussa oli USD 224 milj.

Soneran osakkuusyhtiö Turkcell Holding A.S. (47,1 %) on pantannut neljäsosan omistamistaan Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S:n ("Turkcell") osakkeista Turkcellin lainojen vakuudeksi. Turkcell Holding omistaa 51 % Turkcellista ja Soneran välillinen omistus Turkcellissa Turkcell Holdingin kautta on 24,0 %. Lisäksi Sonera omistaa suoraan 13,3 % Turkcellin osakkeista, joita ei ole pantattu.

Soneralla on useita toimitila-, maa- ja laitevuokrasopimuksia, jotka eivät ole välittömästi irtisanottavissa. Joissakin sopimuksissa on uusimismahdollisuuksia eri pituisiksi ajoiksi.

Käyttövuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokramaksut 31.12.2000 olivat seuraavat:

Vuonna	M€
2001	52
2002	36
2003	27
2004	14
2005	13
Myöhemmin	53
Yhteensä	195

17. RIITA-ASIAKSET JA VIRANOMAISMENETTELYT

Sonera on osapuolena eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä riita-asioissa ja viranomaismenettelyissä, jotka koskevat pääasiassa telemarkkinalain soveltamista, kilpailulainsäädäntöä ja kuluttajasuojaa. Lukuunottamatta seuraavassa kuvattuja viranomaismenettelyjä, Sonera ei ole osallisena sellaisissa oikeudenkäynneissä, välimiesmenettelyissä tai viranomaismenettelyissä, joiden lopputuloksilla voisi olla olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Kansallinen verkkovierailu

Oy Telia Finland Ab jätti 23.9.1998 Kilpailuvirastolle valituksen, jossa se pyysi tutkimaan, ovatko Sonera ja Radiolinja pyrkineet rajoittamaan kilpailua GSM-matkaviestinmarkkinoilla hinnoittamalla kansallisen verkkovierailun (Telia Finlandin mukaan) kohtuuttomalla ja syrjivällä tavalla. Kilpailuvirasto antoi 12.1.2000 päätöksen, jossa se katsoo, että Soneran käyttämä kansallisen verkkovierailun hinnoittelu ei aiheuta Kilpailuviraston toimenpiteitä. Kilpailuvirasto toteaa ratkaisussaan, että Soneralla ei ole yksinään tai yhdessä Radiolinjan kanssa määräävää markkina-asemaa valtakunnallisiin matkaviestintä-verkkoihin pääsyyn markkinoilla. Telia Finland valitti Kilpailuviraston päätöksestä kilpailuneuvostoon, valitus koski kuitenkin enää vain Soneraa. Asian käsittely kilpailuneuvostossa on edelleen kesken eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisen ajankohdasta tai lopputuloksesta.

Telia Finland/Swisscom AG-palvelusopimus

Telia Finland jätti 16.4.1999 Euroopan komission pääosastolle IV (kilpailu) toimenpidepyynnön, jossa se väitti, että Sonera ja Radiolinja olivat käyttäneet väärin määräävää markkina-asemaansa Suomen matkaviestinmarkkinoilla vaikuttaessaan toimenpiteillään Telia Finlandin palvelusopimukseen Swisscom AG:n kanssa. Sonera sai 21.11.2000 Telian Euroopan komissiolle toimittaman lisätoimenpidepyynnön, johon Sonera toimitti vastineensa 22.12.2000. Telia Finlandin Euroopan komissiolle jättämän toimenpidepyynnön käsittely on edelleen kesken eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Matkaviestinverkkojen terminointimaksut

Telia Finland jätti 20.11.1998 Telehallintokeskukselle valituksen, joka koskee Soneran matkaviestinverkkojen ns. terminointimaksuja. Telia Finland väitti, että Soneran matkaviestinverkkojen terminointimaksut eivät ole kohtuullisessa suhteessa kustannuksiin ja että maksut ovat siten liikenneministeriön yhteenliittämispäätöksen vastaisia. Sonera on antanut asiassa vuosien 1999, 2000 ja 2001 aikana selvityksiä Telehallintokeskukselle. Asian käsittely on edelleen kesken eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Kiinteiden yhteyksien hinnoittelu

Telehallintokeskus tutkii parhaillaan monien suomalaisten tele-yritysten hinnoittelu- ja alennustapoja liittyen kiinteiden yhteyksien hinnoitteluun. Sonera vastaanotti 29.1.1999 Telehallintokeskuksen vastinepyynnön, johon Sonera vastasi toimittamalla pyydetty tiedot määräpäivään mennessä. Telepohja Oy toimitti 25.1.2000 Telehallintokeskukselle ja Kilpailuvirastolle tutkimuspyynnön, jossa se pyysi kyseisiä viranomaisia tutkimaan, käyttääkö Sonera väärin väitettyä markkina-asemaansa niillä paikallisilla telemarkkinoilla, joilla Soneralla on paikallisverkkoa. Asian käsittely on edelleen kesken, eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arvioita käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Tekstiviestipalvelut

Marraskuussa 1999 MTV3 -Tele Oy jätti Kilpailuvirastolle toimenpidepyynnön väittäen, että Soneran perimät korvaukset kaupallisista tekstiviesteistä ovat kohtuuttomia. Sonera totesi vastineessaan, että Soneran tarjoamat tekstiviestipalvelut on hinnoiteltu kohtuullisesti sekä selitti, kuinka maksut ja kustannukset jakaantuvat palveluntarjoajan ja sisällöntuottajan kesken. Asian käsittely on edelleen kesken, eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Televerkko Oy jätti 2.5.2000 Kilpailuvirastolle toimenpidepyynnön väittäen, että Sonera käyttää väärin määräävää markkina-asemaansa matkapuhelinpalveluiden markkinoilla erityisesti sisällöntuottajille suunnattujen tekstiviestipalveluiden hinnoittelussa. Kilpailuvirasto tutkii Soneran tekstiviestipalveluiden hinnoittelua samoin kuin Soneralle aiheutuvia kustannuksia tekstiviestipalveluiden tarjoamisesta sisällöntuottajille. Sonera toimitti vastineensa Kilpailuvirastoon 31.5.2000. Asian käsittely on edelleen kesken, eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Toimenpidepyynnöt

Visual Data Oy teki 18.1.2000 Kilpailuvirastoon toimenpidepyynnön koskien niin kutsuttuja tilaajatietojen hinnoittelua ja saatavuutta erilaisiin hakemistoihin ja 14.3.2000 Satakunnan Markkinapörssi Oy jätti vastaavassa asiassa toimenpidepyynnön Kilpailuvirastoon. Visual Data Oy teki 12.6.2000 asiassa toimenpidepyynnön myös Telehallintokeskukselle. Asian käsittely on edelleen kesken, eikä yhtiön johto voi tällä hetkellä esittää arviota käsittelyn päättymisajankohdasta tai lopputuloksesta.

Omistusosuus TietoEnator Oyj:ssä

Sonera omistaa 18,7 prosenttia TietoEnator Oyj:stä, joka on Pohjoismaiden johtavia tietotekniikkapalvelujen toimittajia. Suomen Kilpailuvirasto asetti Tieto Corporation Oyj:n ja Enator

AB:n sulautumisen ehdoksi, että Sonera myy puolet omistusosuudestaan TietoEnatorissa 11.6.2001 mennessä. Lisäksi Sonera luopui toisesta hallituspaikastaan TietoEnatorissa vuoden 2000 varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Lattelekom SIA:n yksinoikeus

Elokuussa 2000 Soneran 90-prosenttisesti omistama tanskalainen tytäryhtiö Tilts Communications A/S käynnisti välimiesmenettelyn Latvian Tasavaltaa vastaan Pariisin kansainvälisessä kauppakamarissa. Välimiesmenettelyn syynä on vuonna 1993 Latvian Tasavallan ja Tiltsin välillä allekirjoitettu sopimus, jonka mukaisesti Latvian kiinteän verkon operaattorilla Lattelekom SIA:lla, josta Tilts omistaa 49 % ja Latvian valtio 51 %, on yksinoikeus tarjota kiinteän verkon peruspalveluita aina vuoden 2013 loppuun saakka. Latvian Tasavalta on kuitenkin sopimuksesta poiketen tehnyt sitoumuksen World Trade Organizationille Lattelekomin yksinoikeuksien poistamisesta 1.1.2003 mennessä. Asiaan ei odoteta ratkaisua ennen vuotta 2002.

Veroasiat

Viime vuosien ja erityisesti vuoden 2000 aikana Sonera on toteuttanut merkittäviä liiketoimintojensa yhtiöittämiä ja muita konsernirakenteensa uudelleenjärjestelyjä, jotta organisaatio vastaisi muuttuvan toimialan ja kehittyvän liiketoiminnan vaatimuksia. Yhtiön johto uskoo, että kaikki kyseiset järjestelyt on tehty Suomen ja asiaankuuluvien ulkomaiden verolainsäädäntöä noudattaen. Sonera on myös pyytänyt ennakkoratkaisuja tietyistä merkittävistä järjestelyistä varmistaakseen etukäteen niiden verokohtelun. Soneran yksikään verovuosi vuodesta 1994 alkaen ei ole kuitenkaan ollut tuloverotuksen tarkastuksen kohteena. Yhtiön johto ei voi tällä hetkellä esittää arviota mahdollisen tuloverotarkastuksen ajankohdasta tai tarkastuksen lopputuloksesta.

18. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttien tasearvot ja käyvät arvot tilinpäätöspäivän osake- ja valuuttakursseilla sekä korkotasolla laskettuna. Esitetyt johdannaissovimusten nimellisarvot kuvaavat Soneran suojaustoimenpiteiden laajuutta, mutta ne eivät välttämättä kuvaa osapuolten vaihtamia rahasuorituksia, eivätkä ne yksin tarkasteltuna anna kuvaa Soneran riskiasemasta.

Sijoitukset ja lainat:

M€	31.12.2000		31.12.1999	
	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
Osakkeet ja osuudet				
VoiceStream Wireless Corporation	1 646	2 052	-	-
Aerial Communications, Inc.	-	-	323	791
Turkcell Iletisim Hizmetleri A.S.	568	2 695	382	382
AB Lietuvos Telekomas	211	138	-	-
TietoEnator Oyj	139	473	130	893
Powertel, Inc.	119	308	119	250
AS Eesti Telekom	55	186	46	231
724 Solutions Inc.	21	115	21	21
Conduit Plc	20	28	-	-
Muut osakkeet ja osuudet	1 958	1 956	770	783
Lainasaamiset	2 859	2 865	54	61
Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit	156	156	115	115
Pitkäaikaiset lainat	1 842	1 848	1 124	1 127
Pitkäaikaisen lainojen lyhennysosuus	107	107	-	-
Lyhytaikaiset lainat	3 848	3 848	172	172

Johdannaissopimukset:

M€	31.12.2000				31.12.1999			
	Nimellis-arvo	Tasearvo	Käypä arvo	Keskimääräinen maturiteetti (kk)	Nimellis-arvo	Tasearvo	Käypä arvo	Keskimääräinen maturiteetti (kk)
Valuuttatermiinit, myynti								
USD	50	3	4	3	43	-2	-2	2
SEK	48	1	1	3	19	-	-	5
GBP	17	-	-	5	-	-	-	-
NOK	16	-	-	1	-	-	-	-
muut valuutat	9	-	-	6	-	-	-	-
Valuuttatermiinit, osto								
USD	125	-12	-14	3	61	3	2	2
SEK	3	-	-	1	-	-	-	-
Koronvaihtosopimukset								
Euribor	2 103	36	36	48	604	7	-15	69
Ostetut korko-optiot								
cap-optiot, Euribor	200	1	1	24	120	1	3	38

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat pörs-sikursseihin vuoden lopussa. Muiden osakkeiden ja osuuksien käyvät arvot perustuvat niiden kirjanpitoarvoon.

Saamisten, lainojen ja johdannaissopimusten käyvät arvot on arvioitu käyttämällä odotettavissa olevia kassavirtoja, diskontattuina tilinpäätöspäivän markkinakoroilla. Rahojen, pankkisaamisten ja arvopaperien käypinä arvoina on käytetty kirjanpitoarvoja.

Johdannaissopimusten tase- ja käyvissä arvoissa positiivinen arvo edustaa saatavaa ja negatiivinen velkaa.

Valuutan myyntitermiinit liittyvät Soneran valuuttamääräisten myynti- ja lainasaamisten suojaukseen. Sopimusten maturiteetit olivat 0-33 kuukautta 31.12.2000 (1999: 2-5 kuukautta). Valuutan ostotermiinit liittyvät pääasiassa lyhytaikaisten lainojen suojaukseen sekä vähäisemmässä määrin myös ostovelkojen suojaukseen. Sopimusten maturiteetit olivat 0-10 kuukautta (1999: 2 kuukautta). Termiinien tekohelellä Soneralle ei aiheutunut kassavirtoja ja termiinien maksut tapahtuvat niiden erääntyessä.

Koronvaihtosopimukset ja korko-optiot (cap) liittyvät Soneran pitkäaikaisten lainojen korkoriskien suojaukseen. Koron-

vaihtosopimukseen sisältyi 31.12.2000 tilanteessa 23 sopimusta, joiden keskimääräinen maturiteetti oli 48 kuukautta (vaihteluväli 7 - 98 kuukautta). Pitkäaikaista lainasalkkua suojaavia sopimuksia oli 803 milj. euroa, joissa Sonera maksaa kiinteää korkoa keskimäärin 4,69 % ja saa Euriboriin perustuvaa vaihtuvaa korkoa keskimäärin 4,98 % (1999: 3,22 %). Lisäksi Sonera on muuttanut 300 ja 1 000 milj. euron kiinteäkorkoiset (kuponkikorko 4,625 % ja 5,625 %) joukkovelkakirjalainansa vaihtuvakorkoiksi sopimuksilla, joissa Sonera saa kiinteää korkoa keskimäärin 5,39 % ja maksaa Euriboriin perustuvaa vaihtuvaa korkoa 5,35 % (1999: 3,69 %). Sopimusten tekohelellä Soneralle ei aiheutunut kassavirtoja. Maksettavan ja saatavan koron välinen erotus suoritetaan rahassa puolivuositain.

Korko-optioihin 200 milj. euroa sisältyi 31.12.2000 tilanteessa 7 sopimusta, joiden keskimääräinen maturiteetti oli 24 kuukautta (1999: 38). Optioiden keskimääräinen korkokatto oli 4,98 % (1999: 4,63 %) ja niiden viitekorko oli sidottu 3 tai 6 kuukauden Euriboriin. Optioiden tekohelellä aiheutuneet kassavirrat jaksotetaan kunkin option voimassaoloajalle.

19. LIIKETOIMINTA-ALUEKOHTAISET TIEDOT

Soneralla on viisi liiketoiminta-alueita: (1) Matkaviestintä, (2) Mediaviestintä ja uudet palvelut, (3) Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut, (4) Laitemyynti ja muu liiketoiminta sekä (5) Ulkomaiset ja muut merkittävät sijoitukset. Matkaviestintä koostuu pääasiassa digitaalisista GSM- ja analogisista NMT-palveluista Suomessa. Mediaviestintä ja uudet palvelut sisältää internet-, hakemistopalvelu- ja muut medialiiketoiminnot sekä matkaviestintään tukeutuvat uudet palvelut. Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut sisältävät kiinteän verkon kotimaan- ja ulkomaanpuhelu-, datapalvelut sekä vuokraohdot. Laitemyynti ja muu liiketoiminta sisältää laitemyynnin, rakentamisen ja kunnossapidon sekä eräitä muita toimintoja. Ulkomaiset ja muut merkittävät sijoitukset sisältävät merkittävät vähemmistöosakkuudet matkaviestintäpalvelujen toimittajissa Turkissa, Saksassa, Italiassa, Espanjassa, Norjassa, Unkarissa, Baltian maissa, Yhdysvalloissa, Venäjällä ja Libanonissa; sekä kiinteän verkon palvelujen toimittajissa Baltian maissa.

Liiketoiminta-alueista esitettävät erillistiedot perustuvat Soneran sisäiseen johdon raportointiin, joka koostuu kuukausittain tehtävistä raporteista konsernin toimitusjohtajalle liiketoiminta-alueiden seurantaan ja resurssien allokointipäätöksiä varten. Johdon raportoinnissa liiketoiminta-alueille kohdistetaan niille kuuluvat osuudet sisäisten toimintojen ja hallinnon yleiskustannuksista. Kohdistus pyritään ensisijaisesti tekemään kapasiteetin tai palvelujen todellisen käytön mukaan. Työntekijöiden lukumäärästä riippuvien palvelujen kustannukset kohdistetaan henkilöstömäärän perusteella. Muiden sisäisten palvelujen ja hallintokulujen kohdistuksessa noudatetaan rationaalisia ja johdonmukaisia kohdistusperiaatteita, joiden katsotaan parhaiten kuvaavan palvelujen todellista käyttöä. Merkittävien riippuvuusuhteiden ja yhteisten toimintojen takia liiketoiminta-aluekohtaiset kannattavuusluvut eivät välttämättä kuvaa tilannetta, jossa yksiköt olisivat sekä toiminnallisesti että juridisesti täysin itsenäisiä. Liiketoiminta-alueiden raportoinnin yhteydessä käytetyt laskentaperiaatteet ovat samat kuin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1 esitetyt tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.

Soneran johdon seuraama taloudellinen informaatio liiketoiminta-alueittain tilikausilta 2000 ja 1999:

VUONNA 2000		Media-	Kiinteän	Laite-	Ulkomai-	Elimi-	
M€	Matka-	viesti-	verkon	myynti ja	set ja muut	noinnit	Konserni
	viesti-	tä ja uudet	puhelu- ja	muu liike-	merkittävät		
	tä	palvelut	data palvelut	toiminta	sijoitukset		
Myynti ulkopuolisille asiakkaille	1 108	207	573	169	-	-	2 057
Konsernin sisäinen myynti	30	47	239	176	-	-492	-
Liikevaihto	1 138	254	812	345	-	-492	2 057
Liikevoitto	406	-335	136	26	1 515	-	1 748
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-	-	-	-	121	-	121
Kohdistamattomat erät:							
Rahoitustuotot ja -kulut, netto							-9
Voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä							1 860
Liiketoiminta-alueiden käyttöomaisuus (a)	488	141	627	125	4 737	-	6 118
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin	124	104	145	57	2 117	-	2 547
Poistot	129	32	116	22	-	-	299

VUONNA 1999		Media-	Kiinteän	Laite-	Ulkomai-	Elimi-	
M€	Matka-	viesti-	verkon	myynti ja	set ja muut	noinnit	Konserni
	viesti-	tä ja uudet	puhelu- ja	muu liike-	merkittävät		
	tä	palvelut	data palvelut	toiminta	sijoitukset		
Myynti ulkopuolisille asiakkaille	966	140	570	173	-	-	1 849
Konsernin sisäinen myynti	22	35	167	298	-	-522	-
Liikevaihto	988	175	737	471	-	-522	1 849
Liikevoitto	345	-60	98	4	-	-	387
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-	-	-	-	110	-	110
Kohdistamattomat erät:							
Rahoitustuotot ja -kulut, netto							-
Voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä							497
Liiketoiminta-alueiden käyttöomaisuus (a)	499	28	483	218	1 791	-	3 019
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin	148	15	116	59	410	-	748
Poistot	123	13	102	43	-	-	281

(a) Liiketoiminta-alueiden käyttöomaisuus sisältää aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet kaikilla liiketoiminta-alueilla, paitsi ulkomaiset ja muiden merkittävien sijoitusten kohdalla, jossa on esitetty sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja muihin osakkeisiin.

Seuraavassa taulukossa on esitetty täsmäytyslaskelma liiketoiminta-alueiden käyttöomaisuudesta konsernitaseen vastaavien kokonaissummaan:

M€	2000	1999
Liiketoiminta-alueiden käyttöomaisuus	6 118	3 019
Pitkäaikaiset lainasaamiset	42	35
Vaihto-omaisuus	40	36
Saamiset	3 418	404
Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit	156	115
Konsernitaseen vastaavat yhteensä	9 774	3 609

Pääosa Soneran liikevaihdosta syntyy Suomessa. Liikevaihdon maantieteellinen jakauma on seuraava:

M€	2000	1999
Myynti suomalaisille asiakkaille	1 958	1 766
Myynti ulkomaisille asiakkaille	99	83
Yhteensä	2 057	1 849

Soneran aineellisten hyödykkeiden maantieteellinen jakauma on seuraava:

M€	2000	1999
Suomessa	1 224	1 138
Suomen ulkopuolella	41	21
Yhteensä	1 265	1 159

20. TYTÄRYHTIÖT, OSAKKUUSYHTIÖT JA MUUT OSAKEOMISTUKSET

Konserniin kuuluvat yhtiöt 31.12.2000:

	Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Liikevaihto 2000 M€	Henkilöstön määrä 31.12.00
Emoyhtiö: Sonera Oyj	Helsinki			1 268,5	3 224
Tytäryhtiöt:					
Across Holding AB	(a) Tukholma, Ruotsi	-	100,0	-	-
Across Wireless AB	(a) Tukholma, Ruotsi	-	100,0	12,2	153
Across Wireless Asia Ltd.	(a) Hongkong	-	100,0	-	8
Across Wireless Ltd	(a) Lontoo, Iso-Britannia	-	100,0	-	-
Advanced Communication Research ACR Oy	Helsinki	-	57,5	-	-
Bfree Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Comro Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Consaura Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	0,3	10
Dash Oy	Helsinki	100,0	100,0	-	-
Data-Info Oy	Helsinki	-	100,0	4,1	10
EMCEC Oy	Helsinki	100,0	100,0	1,8	30
Esdata A/S	Tallinna, Viro	-	70,0	0,8	9
Fleetadviser Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Frontec Support and Operations AB	(a) Tukholma, Ruotsi	100,0	100,0	-	-
Geddeholm CallCenter AB	Tukholma, Ruotsi	-	91,0	3,0	83
Gesam Oy	Helsinki	100,0	100,0	-	-
Helsingin Teollisuuskatu 13 Oy	Helsinki	100,0	100,0	3,1	-
iD2 Holding AB	(a) Tukholma, Ruotsi	-	100,0	-	-
iD2 Technologies AB	(a) Tukholma, Ruotsi	-	100,0	2,9	88
iD2 Technologies Ltd	(a) Lontoo, Iso-Britannia	-	100,0	0,9	-
Oy Infonet Finland Ltd	Helsinki	90,0	90,0	13,5	20
Intelitel Communications Oy	Helsinki	78,9	78,9	2,4	58
International Business Venturing IBV Oy	Helsinki	-	57,5	-	-
Intra Call Center S.A.	(a) Amiens, Ranska	-	51,1	4,7	283
Ixone Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Konsona Oy	(b) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Lippupalvelu Oy	Helsinki	-	55,6	2,2	45
Mobinetti Oy	Helsinki	100,0	100,0	-	-
Mspace Oy	(c) Helsinki	100,0	100,0	-	-
Ovomix AB	(d) Tukholma, Ruotsi	-	51,0	-	-
Payway Oy	Helsinki	67,0	67,0	-	7
Kiinteistö Oy Pietarsaaren Isokatu 8	Pietarsaari	60,2	60,2	-	-
Phone Park AB	Tukholma, Ruotsi	-	67,0	0,1	-
Primatel Oy	Kuopio	100,0	100,0	166,1	1 837
Päämies-kauppiat Oy	Helsinki	59,4	59,4	1,5	4
Reveko Telekom AS	Tallinna, Viro	-	55,0	1,7	20
Kiinteistö Oy Saajomaja	Helsinki	100,0	100,0	-	-
Saimaan Tietotekno Oy	(a) Imatra	-	100,0	1,7	24
Simfocom Oy	Helsinki	100,0	100,0	-	-
SmartTrust GmbH	(e) Erfurt, Saksa	-	100,0	-	27
SmartTrust Pte Ltd	(b) Singapore	-	100,0	-	-
SmartTrust Systems Oy	(b) Helsinki	-	100,0	-	-
Sonera 3G Holding B.V.	(b) Capelle a/d IJssel, Alankomaat	-	100,0	-	-
Sonera Belgium n.v./s.a.	Bryssel, Belgia	100,0	100,0	0,7	11
Sonera Carrier Networks Oy	Helsinki	100,0	100,0	408,0	774
Sonera Corporation U.S.	Wilmington, DE, USA	100,0	100,0	-	28
Sonera Deutschland GmbH	Düsseldorf, Saksa	100,0	100,0	2,9	43
Sonera Entrum Oy	Helsinki	100,0	100,0	404,4	892

Konserniin kuuluvat yhtiöt 31.12.2000 (jatkuu):

		Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Liikevaihto 2000 M€	Henkilöstön määrä 31.12.00
Sonera France SAS		Pariisi, Ranska	-	100,0	0,2	-
Sonera Gateway Oy	(f)	Helsinki	100,0	100,0	58,3	21
Sonera Holding B.V.		Amsterdam, Alankomaat	65,0	100,0	-	1
Sonera Hong Kong Ltd	(g)	Hongkong	-	100,0	-	11
Sonera Hungary Holding B.V.	(b)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	-	100,0	-	-
Sonera Hungary Kft.		Budapest, Unkari	-	100,0	-	-
Sonera Info Communications Oy	(b)	Helsinki	100,0	100,0	5,0	606
Sonera Innotele Oy		Helsinki	100,0	100,0	55,6	63
Sonera International n.v./s.a.		Bryssel, Belgia	100,0	100,0	-	19
Sonera Italian Holding B.V.	(b)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	-	100,0	-	-
Sonera Japan K.K.	(b)	Tokio, Japani	100,0	100,0	-	-
Sonera Juxto Oy	(b)	Helsinki	100,0	100,0	31,7	601
Sonera Living Oy	(b)	Helsinki	51,0	51,0	-	21
Sonera Media Holding B.V.	(b)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	100,0	100,0	0,2	10
Sonera Plaza Nederland B.V.	(h)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	-	100,0	8,0	178
Sonera Plaza Oy	(b)	Helsinki	100,0	100,0	18,1	223
Sonera Plaza Finanssipalvelut Oy	(b)	Helsinki	-	80,0	-	-
Sonera Plaza Incentives Oy	(b)	Helsinki	-	100,0	-	-
Sonera Plaza Rahastopalvelut Oy	(b)	Helsinki	-	100,0	-	4
ZAO Sonera Rus		Pietari, Venäjä	100,0	100,0	10,8	54
Sonera SmartTrust Holding B.V.	(b)	Rotterdam, Alankomaat	-	100,0	-	-
Sonera SmartTrust Ltd		Lontoo, Iso-Britannia	-	100,0	-	75
Sonera SmartTrust Oy		Helsinki	-	100,0	1,7	193
Sonera SmartTrust U.S., Inc.	(b)	Wilmington, DE, USA	-	100,0	-	-
Sonera Solutions Oy		Helsinki	100,0	100,0	402,4	827
Sonera Sverige AB		Tukholma, Ruotsi	100,0	100,0	45,5	149
Sonera Systems Oy		Helsinki	100,0	100,0	4,1	10
Sonera Systems SIA		Riika, Latvia	-	100,0	0,3	4
Sonera Telecommunication Services Ltd Sirketi		Istanbul, Turkki	100,0	100,0	4,7	22
Sonera UK Limited		Middlesex, Iso-Britannia	100,0	100,0	-	-
Sonera Sweden Holding B.V.	(b)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	-	100,0	-	-
Sonera Ventures Oy	(b)	Helsinki	-	100,0	-	-
Sonera Zed Germany GmbH	(b)	Düsseldorf, Saksa	-	100,0	-	10
Sonera Zed Incentives Oy	(b)	Helsinki	-	100,0	-	-
Sonera Zed Italy srl.	(b)	Milano, Italia	-	100,0	-	10
Sonera Zed Nederland B.V.	(b)	Capelle a/d Ijssel, Alankomaat	-	100,0	-	26
Sonera Zed Oy	(b)	Helsinki	-	100,0	7,0	134
Sonera Zed Philippines, Inc.	(b)	Makati City, Filippiinit	-	100,0	-	-
Sonera Zed Singapore Pte Ltd.	(b)	Singapore	-	100,0	-	14
Sonera Zed Telekomunikasyon Hizmetleri						
Ve Reklamcilik Limited Sirketi	(b)	Istanbul, Turkki	-	100,0	-	-
Sonera Zed UK Limited	(b)	Middlesex, Iso-Britannia	-	100,0	43,3	77
Sonera Zed U.S., Inc.	(b)	Waltham, MA, USA	-	100,0	-	48
Spectrum Co Ltd	(a)	Lontoo, Iso-Britannia	-	67,9	-	-
Systems Consultant Partners Oy		Helsinki	57,5	57,5	-	-
Tedasys Oy	(i)	Lahti	100,0	100,0	0,9	28
Tele P AB	(j)	Järfälla, Ruotsi	-	67,0	-	-
Oy Telecon Ltd		Helsinki	100,0	100,0	-	-
Telering Oy		Helsinki	100,0	100,0	25,1	114
Telesol Oy		Helsinki	100,0	100,0	-	-
Teletori Oy		Helsinki	100,0	100,0	-	-
Telibra Oy		Helsinki	100,0	100,0	-	-
Tilts Communications A/S		Kööpenhamina, Tanska	-	90,0	4,5	1
Tilts Communications SIA		Riika, Latvia	-	90,0	-	-
Unibase Oy		Helsinki	100,0	100,0	44,9	29
Witnet Oy	(b)	Helsinki	100,0	100,0	-	-
Tilikauden aikana myytyjen tytäryhtiöiden liikevaihto					15,1	-
Konsernin sisäinen myynti					-1 038,4	-
Yhteensä					2 056,5	11 271

Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta. Yhtiökohtaiset liikevaihdot on esitetty Sonera-konsernin laskentaperiaatteiden mukaisesti. Tilikauden aikana hankituista tytäryhtiöistä liikevaihto sisältää liikevaihdon hankintakuukaudesta lähtien. Tilikauden aikana yhtiöitettyjen liikevaihtojen liikevaihto sisältää liikevaihdon siitä lähtien kun yhtiön toiminta alkoi.

Konserniyhtiölistan viitteet:

- (a) Yhtiön osakkeet on hankittu vuonna 2000.
- (b) Yhtiö on perustettu vuonna 2000.
- (c) Yhtiön nimi on muutettu vuonna 2000, entinen nimi oli Smartum Oy.
- (d) Yhtiön osakkeet on hankittu vuonna 2000, nimi on vaihdettu tammikuussa 2001 Sonera SmartTrust AB:ksi.
- (e) Yhtiön nimi on muutettu vuonna 2000, entinen nimi oli SmartRing GmbH.
- (f) Yhtiön nimi on muutettu vuonna 2000, entinen nimi oli Sonera Credit Oy.
- (g) Yhtiön virallinen nimi, toiminimenä käytetään Sonera SmartTrust Ltd (Hong Kong).
- (h) Yhtiön nimi on muutettu vuonna 2000, entinen nimi oli Sonera Nederland B.V.

- (i) Yhtiö fuusioitui Sonera Oyj:öön vuonna 2001.
- (j) Yhtiö muuttui osakkuusyhtiöstä tytäryhtiöksi vuonna 2000.

Osakkuusyhtiöksi muuttuneet:

Suomen Erillisverkot Oy joulukuussa 2000.
Zao Sonic Duo tammikuussa 2000.

Fuusioidut yhtiöt:

MultiWeb B.V. fuusioitui Sonera Plaza Nederland B.V.:hen.
SmartTrust GmbH fuusioitui SmartRing GmbH:iin.

Soneran osakkuusyhtiöt 31.12.2000:

	Kotipaikka	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin suora omistusosuus %	Osuus tuloksesta %
Matkaviestintäoperaattorit:				
Turkcell İletisim Hizmetleri A.S.	Istanbul, Turkki	-	37,3	37,3
Fintur Holdings B.V.	Rotterdam, Alankomaat	-	35,3	35,3
AS Eesti Mobiiltelefon	Tallinna, Viro	-	-	24,5
Latvijas Mobilais Telefons SIA	Riika, Latvia	-	24,5	24,5
UAB Omnitel	Vilna, Liettua	-	-	27,5
Pannon GSM Rt.	Budapest, Unkari	-	23,0	23,0
ZAO North-West GSM	Pietari, Venäjä	-	23,5	23,5
Marabu Vermögensverwaltung GmbH	Frankfurt am Main, Saksa	-	-	42,8
OpCo Mobile Services GmbH i.G.	Frankfurt am Main, Saksa	-	-	42,8
ZAO Sonic Duo	Moskova, Venäjä	-	35,0	35,0
Broadband Mobile ASA	Oslo, Norja	-	50,0	50,0
Kiinteän verkon operaattorit:				
AS Eesti Telefon	Tallinna, Viro	-	-	24,5
Lattelekom SIA	Riika, Latvia	-	44,1	44,1
AB Lietuvos Telekomas	Vilna, Liettua	-	-	30,0
Muut osakkuusyhtiöt:				
Certall Finland Oy	Helsinki	-	36,8	36,8
Farmit Website Oy	Helsinki	-	33,3	33,3
Gilla S.p.A.	Cagliari, Italia	-	50,0	50,0
Hansapost Oy	Helsinki	20,0	20,0	20,0
IsoWorks Oy	Helsinki	-	50,0	50,0
Johtotieto Oy	Helsinki	33,3	33,3	33,3
Kasteam Oy	Helsinki	-	35,0	35,0
Movere Oy	Helsinki	20,0	20,0	20,0
Next Era Productions AB	Kista, Ruotsi	-	50,0	50,0
S-Kanava Oy	Helsinki	-	50,0	50,0
UAB Sontel	Vilna, Liettua	50,0	50,0	50,0
Springtoys Oy	Helsinki	20,0	20,0	20,0
Suomen Erillisverkot Oy	Helsinki	40,0	40,0	40,0
Suomen Keltaiset Sivut Oy	Helsinki	-	30,2	30,2
Suomen Numeropalvelu Oy	Helsinki	-	40,0	40,0
Zoom HF	Reykjavik, Islanti	31,6	31,6	31,6
Holdingsyhtiöt:				
Amber Mobile Teleholding AB	Farsta, Ruotsi	-	50,0	50,0
Amber Teleholding A/S	Kööpenhamina, Tanska	-	50,0	50,0
Baltic Tele AB	Tukholma, Ruotsi	-	50,0	50,0
AS Eesti Telekom	Tallinna, Viro	-	24,5	24,5
Orla Siebzehte Vermögens- verwaltung GmbH	Frankfurt am Main, Saksa	-	42,8	42,8
Helsingin GSM-Palvelu Oy	Helsinki	35,0	35,0	35,0
Russian Directories Holding Oy	Helsinki	-	35,0	35,0
Turkcell Holding A.S.	Istanbul, Turkki	-	47,1	47,1

Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta. Osakkuusyhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. "Osuus tuloksesta" ilmaisee yhtiön tuloksesta ja kertyneistä voittovaroista konsernitilinpäätökseen sisältyvän osuuden. Eräitä osakkuusyhtiöiden yhteenlaskettuja tuloslaskelma- ja tasetietoja on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 10.

Osakkuusyhtiölistan viitteet:

- (a) Yhtiö perustettiin yhdessä Cukurova-ryhmittymän ja Turkcellin kanssa toukokuussa 2000.
- (b) Yhtiö perustettiin yhdessä Telefónica Móviles S.A.:n kanssa syyskuussa 2000.
- (c) Yhtiö muuttui osakkuusyhtiöksi tammikuussa 2000.
- (d) Yhtiö perustettiin yhdessä Enitel ASA:n kanssa elokuussa 2000.
- (e) Yhtiö perustettiin yhdessä Tiscali S.p.A:n kanssa helmikuussa 2000.
- (f) Yhtiö on purettavana.
- (g) Yhtiö perustettiin yhdessä Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) kanssa kesäkuussa 2000.
- (h) Yhtiön osakkeet hankittiin vuonna 2000.
- (i) Yhtiö muuttui osakkuusyhtiöksi joulukuussa 2000.

Mydyt osakkuusyhtiöt:

HanseNet Telefongesellschaft mbH & Co. KG
Transmast Oy

Omistusosuuden alentumisen takia siirretty muihin osakkeisiin:

TietoEnator Oyj
Trio AB
724 Solutions Inc.
Aerial Communications, Inc. fuusioitui VoiceStreamWireless Corporationin kanssa, josta Sonera omistaa 7,9 %.

Soneran muut osakkeet ja osuudet 31.12.2000:

	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön tasearvo, M€	Konsernin tasearvo, M€
VoiceStream Wireless Corporation	Bellevue, WA, USA	7,9	-	1 646
Ipse 2000 S.p.A.	Rooma, Italia	12,6	270	270
TietoEnator Oyj	Helsinki	18,7	101	139
Powertel, Inc.	West Point, GA, USA	8,9	119	119
Xfera Móviles S.A.	Madrid, Espanja	14,3	-	43
724 Solutions Inc.	Toronto, Ontario, Kanada	16,4	-	21
Conduit Plc	Dublin, Irlanti	10,0	-	20
Juniper Financial Corporation	Wilmington, DE, USA	7,6	17	17
PeopleSound.com Limited	Lontoo, Iso-Britannia	8,0	11	11
Cisco Systems Inc.	San Francisco, CA, USA	-	10	10
Phonetics Systems Ltd	Petach Tikva, Israel	12,7	-	6
Indiqu, Inc.	San Diego, CA, USA	-	5	5
Libancell S.A.L.	Beirut, Libanon	14,0	-	4
Sijoitukset venture capital -rahastoihin			37	37
Osuudet satelliittitoiminnoissa			-	4
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt			3	4
Muut osakkeet ja osuudet			14	14
Yhteensä			587	2 370

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
Liikevaihto	(1)	1 268,5	443,4
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	863,2	21,2
Liiketoiminnan kulut	(3)	-984,0	-316,2
Poistot	(4)	-144,9	-59,9
Liikevoitto		1 002,8	88,5
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	-98,4	45,0
Voitto ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja		904,4	133,5
Satunnaiset tuotot ja kulut	(6)	-25,7	450,7
Poistoeron muutos		18,6	-23,7
Tuloverot	(7)	-258,6	-27,7
Nettotulos		638,7	532,8

Suomalaisten säännösten mukaisesti myös emoyhtiön erillistilinpäätös on esitettävä konsernitilinpäätöksen lisäksi. Emoyhtiön liiketapahtumiin sisältyy merkittäviä konsernin sisäisiä eriä, jotka eivät erikseen tarkasteltuina anna oikeaa kuvaa konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sonera-yhtymä Oyj ja sen merkittävin tytäryhtiö Sonera Oy fuusioituivat 30.9.1999, jolloin emoyhtiön nimeksi muutettiin Sonera Oyj. Tilikauden 1999 yhdeksän ensimmäisen kuukauden luvut sisältävät vain Sonera-yhtymä Oyj:n luvut eikä niitä ole oikaistu fuusion tuloksena syntyneitä kokonaisuutta vastaavaksi.

Sonera Oyj yhtiöitti useita merkittäviä liiketoimintojaan vuosina 1999 ja 2000. Koska yhtiötetyt liiketoiminnot sisältyvät emoyhtiön lukuihin yhtiöittämisajankohtaan saakka, eivät vuosien 1999 ja 2000 tiedot ole keskenään vertailukelpoisia.

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin sivuilla 70 - 72. Lisäksi eräät emoyhtiötä koskevat tiedot on esitetty osana konsernitilinpäätöksen liitetietoja.

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

M€	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
Liiketoiminta		
Nettotulos	638,7	532,8
Poistot ja arvonalennukset	197,1	59,9
Käyttöomaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot (-), -tappiot (+)	-736,8	0,7
Fuusiovoitto vähennettynä siirtyneillä kassavaroilla	-	-436,5
Muut erät	23,7	-2,7
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden vähennys	2,5	5,3
Korottomien saamisten lisäys (-), vähennys (+)	-21,6	22,5
Korottomien velkojen lisäys	2,0	7,4
Liiketoiminnan kassavirta	105,6	189,4
Investoinnit		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-198,2	-100,1
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-2 373,4	-25,9
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-3,8	-226,3
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin	-341,2	-7,8
Käyttöomaisuuden myyntitulot	3,0	0,3
Tytäryhtiöosakkeiden myyntitulot	-	0,1
Muiden osakkeiden ja osuuksien myyntitulot	4,4	-
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys	-116,5	-3,7
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-2 203,3	81,6
Lyhytaikaisten sijoitusten vähennys (+), lisäys (-)	7,4	-41,0
Investointien kassavirta	-5 221,6	-322,8
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 000,9	543,6
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-181,0	-209,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	4 389,5	-52,1
Osingonjako	-86,6	-60,7
Omien osakkeiden ostot	-28,3	-
Rahoituksen kassavirta	5 094,5	221,4
Kassavarojen vähennys (-), lisäys (+)	-21,5	88,0
Kassavarat tilikauden alussa	88,4	0,4
Kassavarat tilikauden lopussa	66,9	88,4

Kassavirtalaskelmassa esitetyt saamisten ja velkojen muutokset eivät sisällä tytäryhtiöfuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisten vaikutuksia.

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
VASTAAVAA			
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(8)		
Aineettomat hyödykkeet		35,0	39,5
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet		5,7	4,9
Rakennukset ja rakennelmat		50,5	56,8
Koneet ja kalusto		42,1	50,5
Televerkot		339,2	772,1
Muut aineelliset hyödykkeet		30,6	40,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		45,1	22,1
		513,2	946,7
Pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset			
Tytäryhtiöosakkeet		4 846,3	1 067,6
Osakkuusyhtiöosakkeet		2,9	530,8
Muut osakkeet ja osuudet		587,4	150,2
Pitkäaikaiset lainasaamiset	(11,12)	265,1	124,1
		5 701,7	1 872,7
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		6 249,9	2 858,9
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus		5,6	8,1
Saamiset	(11, 12)		
Myyntisaamiset		303,1	334,2
Lainasaamiset		2 204,1	27,9
Siirtosaamiset		145,8	33,6
Konserniavustussaamiset		207,1	17,2
Muut saamiset		36,9	10,0
		2 897,0	422,9
Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit			
Talletukset ja muut arvopaperit		71,0	78,4
Rahat ja pankkisaamiset		66,9	88,4
		137,9	166,8
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		3 040,5	597,8
VASTAAVAT YHTEENSÄ		9 290,4	3 456,7

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

M€	Liitetieto	1.1.– 31.12.2000	1.1.– 31.12.1999
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(9)		
Osakepääoma		319,7	310,5
Ylikurssirahasto		14,1	12,8
Omat osakkeet		-28,3	-
Käyttörahassto		504,6	504,6
Kertyneet voittovarot edellisiltä vuosilta		549,6	101,9
Tilikauden nettotulos		638,7	532,8
		1 998,4	1 462,6
Kertynyt poistoero		77,8	230,8
Pitkäaikainen vieras pääoma	(11, 12)		
Pitkäaikaiset lainat	(10)	1 836,7	1 118,5
Muut pitkäaikaiset velat		17,9	12,7
		1 854,6	1 131,2
Lyhytaikainen vieras pääoma	(11, 12)		
Lyhytaikaiset lainat	(10)	4 692,6	303,1
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan lyhennysosuus		101,8	-
Saadut ennakkomaksut		2,0	9,1
Ostovelat		209,5	180,9
Siirtovelat		129,5	87,7
Konserniavustusvelat		189,0	0,3
Muut lyhytaikaiset velat		35,2	51,0
		5 359,6	632,1
Vieras pääoma yhteensä		7 214,2	1 763,3
VASTATTAVAT YHTEENSÄ		9 290,4	3 456,7

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

1. LIIKEVAIHTO

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma:

M€	2000	1999
Myynti suomalaisille asiakkaille	1 256,5	436,2
Myynti ulkomaisille asiakkaille	12,0	7,2
Yhteensä	1 268,5	443,4

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

M€	2000	1999
Tuotot sivutoiminnan palvelusuoritteista	17,5	3,1
Maksukehotus- ja perintämaksut	11,2	3,3
Vuokratuotot	22,5	3,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	760,3	0,2
Saadut avustukset	0,4	0,2
Tytäryhtiöiltä veloitetut palvelumaksut	46,5	8,2
Muut erät	4,8	3,1
Yhteensä	863,2	21,2

3. LIIKETOIMINNAN KULUT JA HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

M€	2000	1999
Laitteet, aineet ja tarvikkeet		
Ostomenot	33,3	26,5
Varastojen vähennys (+), lisäys (-)	2,5	-8,1
Yhteensä	35,8	18,4
Ulkopuoliset palvelut		
Maksut muiden operaattoreiden verkkojen käytöstä	198,6	74,3
Muut ulkopuoliset palvelut (a)	238,4	66,1
Yhteensä	437,0	140,4
Henkilöstökulut (b)		
Palkat ja palkkiot	128,4	48,7
Eläkemaksut	17,2	1,3
Muut henkilösivukulut	13,7	5,5
Yhteensä	159,3	55,5
Vuokrat	68,5	13,7
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja romutukset	23,5	0,9
Liiketoiminnan muut kulut (c)	259,9	87,3
Liiketoiminnan kulut yhteensä	984,0	316,2

(a) Muut ulkopuoliset palvelut sisältävät televerkon korjaukseen ja ylläpitoon liittyvät palvelut sekä muut alihankintana ostetut palvelut myyntituotteen aikaansaamiseksi.

(b) Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärät olivat 1,2 milj. euroa (1999: 0,5 milj. euroa).

(c) Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kulut, jotka eivät välittömästi liity varsinaiseen suoritustuotantoon, kuten myynnin ja markkinoinnin kulut, tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut sekä yleishallinnon kulut.

	2000	1999
Henkilöstön lukumäärä:		
Henkilöstö tilikauden päättyessä	3 224	5 463

4. POISTOT

M€	2000	1999
Aineettomat oikeudet	7,3	1,8
Liikearvo	0,4	-
Muut pitkävaikutteiset menot	1,3	0,4
Rakennukset ja rakennelmat	5,4	1,1
Koneet ja kalusto	12,2	4,6
Televerkot	110,3	49,6
Muut aineelliset hyödykkeet	8,0	2,4
Yhteensä	144,9	59,9

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

M€	2000	1999
Osinkotuotot		
Tytäryhtiöiltä	0,8	-
Osakkuusyhtiöiltä	10,0	9,8
Konsernin ulkopuolisilta yhtiöiltä	17,0	10,3
Korkotuotot		
Pitkäaikaisista lainasaamisista		
Tytäryhtiöiltä	16,0	35,1
Osakkuusyhtiöiltä	0,1	-
Konsernin ulkopuolisilta yhtiöiltä	-	0,2
Muut korkotuotot		
Tytäryhtiöiltä	12,6	0,8
Osakkuusyhtiöiltä	39,8	-
Konsernin ulkopuolisilta yhtiöiltä	13,5	6,7
Muut rahoitustuotot		
Osakkuusyhtiöiltä	22,6	-
Konsernin ulkopuolisilta yhtiöiltä	5,6	0,2
Korkokulut		
Tytäryhtiöille	-26,1	-
Konsernin ulkopuolisille yhtiöille	-152,3	-36,6
Muut rahoituskulut		
Tytäryhtiöille	-	-1,8
Konsernin ulkopuolisille yhtiöille	-6,3	-3,4
Toteutuneet kurssivoitot ja -tappiot	-3,8	-4,8
Toteutumattomat kurssivoitot ja -tappiot	4,3	5,0
Osakkeiden arvonalennus	-52,2	-
Osakkeiden arvonalennuksen palautus	-	23,5
Yhteensä	-98,4	45,0

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

6. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

M€	2000	1999
Saadut konserniavustukset	207,1	17,0
Annetut konserniavustukset	-189,0	-0,3
Liiketoimintasiirtoihin liittyvät arvonlisäverot	-43,8	-16,4
Fuusiovoitto	-	450,4
Yhteensä	-25,7	450,7

7. TULOVEROT

M€	2000	1999
Tilikauden verot	258,6	27,4
Verot aikaisemmilta vuosilta	-	0,3
Yhteensä	258,6	27,7

8. KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET

Aineettomat hyödykkeet koostuvat seuraavista eristä:

M€	2000	1999
Aineettomat oikeudet	27,0	28,1
Liikearvo	0,1	0,2
Muut pitkävaikutteiset menot	7,9	11,2
Yhteensä	35,0	39,5

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutokset vuonna 2000:

M€	Hankintameno 1.1.2000	Investoinnit ja muut lisäykset	Myynnit ja muut vähennykset (a)	Kertyneet poistot 31.12.2000	Tasearvo 31.12.2000
Aineettomat oikeudet	46,4	13,8	-13,8	-19,4	27,0
Liikearvo	0,5	3,6	-3,6	-0,4	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	16,2	0,8	-4,1	-5,0	7,9
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	63,1	18,2	-21,5	-24,8	35,0
Maa-alueet	4,9	1,7	-0,9	-	5,7
Rakennukset ja rakennelmat	88,3	1,1	-9,1	-29,8	50,5
Koneet ja kalusto	105,3	15,7	-27,1	-51,8	42,1
Televerkot	1 851,0	76,6	-1 015,6	-572,8	339,2
Muut aineelliset hyödykkeet	56,6	10,9	-20,6	-16,3	30,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset investoinnit	22,1	23,0	-	-	45,1
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 128,2	129,0	-1 073,3	-670,7	513,2
Tytäryhtiöosakkeet (b)	1 044,1	3 872,8	-41,9	-28,7	4 846,3
Osakkuusyhtiöosakkeet (b)	530,8	3,8	-531,7	-	2,9
Muut osakkeet ja osuudet (b)	150,2	1 084,6	-647,4	-	587,4
Pitkäaikaiset lainasaamiset	124,1	146,3	-5,3	-	265,1
Pitkäaikaiset sijoitukset ja saamiset yhteensä	1 849,2	5 107,5	-1 226,3	-28,7	5 701,7
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	4 040,5	5 254,7	-2 321,1	-724,2	6 249,9

(a) Sisältää liiketoimintojen yhtöittämissä yhdydessä tytäryhtiöille siirtyneen käyttöomaisuuden hankintahinnan ja kertyneet poistot.

(b) Tiedot tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä sekä muista osakkeista ja osuuksista on esitetty [konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 20](#).

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtöittämissä takia.

9. OMA PÄÄOMA

M€	2000	1999
Osakepääoma 1.1.	310,5	303,6
Osakepääoman korotus suunnatulla osakeannilla	9,2	-
Osakepääoman korotus rahastoannilla	-	6,9
Osakepääoma 31.12.	319,7	310,5
Ylikurssirahasto 1.1.	12,8	12,8
Ylikurssirahaston korotus suunnatulla osakeannilla	1,3	-
Ylikurssirahasto 31.12.	14,1	12,8
Omat osakkeet 1.1.	-	-
Omien osakkeiden hankinta	-28,3	-
Omat osakkeet 31.12.	-28,3	-
Käyttörahasa 1.1.	504,6	511,5
Siirto osakepääomaan rahastoannilla	-	-6,9
Käyttörahasa 31.12.	504,6	504,6
Kertyneet voittovarot 1.1.	634,7	162,2
Osingonjako	-86,6	-60,7
Omaan pääomaan kirjatut liittymämaksut	1,5	0,4
Tilikauden nettotulos	638,7	532,8
Kertyneet voittovarot 31.12.	1 188,3	634,7
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 998,4	1 462,6

10. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET LAINAT

Tiedot konsernin ulkoisista lainoista on esitetty [konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 12](#).

11. TYTÄRYHTIÖSAAMISET JA -VELAT

M€	2000	1999
Pitkäaikaiset lainasaamiset	262,8	121,6
Lyhytaikaiset lainasaamiset	319,3	27,6
Myyntisaamiset	118,9	68,2
Siirtosaamiset	6,6	2,9
Konserniavustussaamiset	207,1	17,2
Muut saamiset	13,4	8,9
Pitkäaikaiset lainat	-	1,0
Lyhytaikaiset lainat	722,1	22,5
Ostovelat	82,8	40,9
Siirtovelat	2,4	7,1
Konserniavustusvelat	189,0	0,3
Muut lyhytaikaiset velat	2,8	1,4

Vuosien 1999 ja 2000 tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia fuusion ja liiketoimintojen yhtiöittämisen takia.

12. OSAKKUUSYHTIÖSAAMISET JA -VELAT

M€	2000	1999
Pitkäaikaiset lainasaamiset	2,0	2,0
Lyhytaikaiset lainasaamiset	1 829,1	-
Myyntisaamiset	2,4	4,8
Siirtosaamiset	39,8	0,4
Muut saamiset	22,7	-
Saadut ennakkomaksut	-	1,4
Ostovelat	2,0	10,2

13. VASTUUSITOUMUKSET

M€	2000	1999
Annetut pantit omien sitoumusten vakuudeksi	4,5	4,6
Tytäryhtiöiden puolesta annetut takaukset		
Rahoituksen vakuudeksi	5,4	6,3
Muiden sitoumusten vakuudeksi	1,6	0,5
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset rahoituksen vakuudeksi	85,4	103,0
Muiden yhtiöiden puolesta annetut takaukset	620,7	-
Takaisinostovastuut	-	0,7
Osakkeiden ostositoumus	-	19,8

14. MUUT LIITETIEDOT

Tiedot riita-asioista ja viranomaismenettelyistä sekä rahoitus-instrumenttien käyvistä arvoista on esitetty [konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 17 - 18](#).

Rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Soneran rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan Soneran hallituksen ja toimitusjohtajan ohjauksen ja valvonnan alaisena. Rahoituksen hoito on keskitetty Sonera Oyj:n Corporate Finance- ja Treasury-yksiköihin (konsernirahoitus). Konsernirahoitus toimii Soneran sisäisenä pankkina ja vastaa rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnasta.

Sonera Oyj:n hallituksen vahvistamassa konsernin rahoituspolitiikassa määritellään rahoituksen hoidon toimintaperiaatteet sekä rahoitusriskien sallitut enimmäismäärät. Soneran rahoitusasemasta sekä rahoitusriskeistä raportoidaan hallitukselle säännöllisesti. Rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on kehittää ja ylläpitää rahoituksellista joustavuutta sekä tunnistaa Soneran rahoitusriskit (likviditeetti-, korko-, valuutta- ja luottoriskit) sekä suojata konsernia näitä riskejä vastaan niin, että luodaan rahoituksellisesti vakaat edellytykset liiketoiminnan kehittämiseksi.

Valuutta- ja korkoriskeiltä suojautumiseen käytetään johdannaissopimuksia. Näitä sopimuksia ei käytetä spekulatiivisiin tarkoituksiin.

Sonera arvioi jatkuvasti saamisten ja velkojen sekä johdannaissopimusten markkinariskejä sekä niiden mahdollista vaikutusta Soneran tulokseen vertaamalla rahoitusinstrumentteja markkinahintoihin ja arvioimalla instrumenttien hinnanmuutosherkkyyttä markkinatekijöiden suhteen.

Lainakannan hallinta

Soneran nostettujen pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ja pitkäaikaisten sitovien nostamattomien valmiusluottojen kokonaismäärä 31.12.2000 oli 6 262 milj. euroa (1999: 2 181 milj. euroa).

Soneran nostamien lainojen yhteismäärä 31.12.2000 oli 5 797 milj. euroa (1999: 1 296 milj. euroa), joka koostuu nostetuista korollisista pitkäaikaisista lainoista 1 946 milj. euroa (1999: 1 294 milj. euroa) sekä Soneran henkilöstölle suunnatuista korottomista 3 milj. euron optiolainoista (1999: 2 milj. euroa) ja korollisista lyhytaikaisista lainoista 3 848 milj. euroa (1999: 172 milj. euroa). Pitkäaikaisista lainoista erääntyy maksettavaksi vuoden 2001 aikana 107 milj. euroa.

Korollinen nettovelka, jossa nostetuista lainoista on vähennetty likvidit varat 156 milj. euroa (1999: 115 milj. euroa), oli 5 641 milj. euroa (1999: 1 181 milj. euroa). Kun korollisesta nettovelasta vähennetään myös korolliset lainasaatavat 2 859

milj. euroa (1999: 54 milj. euroa), on nettokorkokuluihin vaikuttava määrä 2 782 milj. euroa (1999: 1 127 milj. euroa).

Soneran vieraan pääoman hankinta sekä likvidien varojen hallinnointi on keskitetty konsernirahoitukseen. Eräitä poikkeustilanteita lukuun ottamatta konsernin tytäryhtiöt hoitavat rahoitustarpeitaan konsernin sisäisillä lainoilla.

Luottokelpoisuus ja julkiset velkakirjaohjelmat

Standard & Poor's Ratings Groupin Soneralle myöntämä pitkäaikainen luottokelpoisuusluokitus 20.2.2001 lähtien on A- ja lyhytaikainen A-2 (31.12.2000: A ja A-1, 31.12.1999: A+ ja A-1). Moody's Investors Services, Inc:n Soneralle myöntämä pitkäaikainen luottokelpoisuusluokitus on A2 ja lyhytaikainen Prime-1 (1999:A2 ja Prime-1).

Soneralla on käytössä pitkäaikainen 2 miljardin euron suuruinen kansainvälinen joukkovelkakirjalainaohjelma (Euro Medium Term Note programme, EMTN), jonka puitteissa Sonera voi laskea liikkeelle joko julkisia tai private placement -tyyppisiä joukkovelkakirjalainoja eri valuutoissa. 31.12.2000 mennessä Sonera oli laskenut lainaohjelman puitteissa liikkeeseen kaksi julkista joukkovelkakirjalainaa, yhteismäärältään 1 300 milj. euroa (1999: 300 milj. euroa).

Lyhytaikaisia rahoitustarpeita varten Soneralla on käytössä 500 milj. euron kansainvälinen yritystodistusohjelma (Euro Commercial Paper programme, ECP). Ohjelman puitteissa Sonera voi laskea liikkeeseen yritystodistuksia eri valuutoissa juoksuajaltaan 1-365 päivää. 31.12.2000 Soneran liikkeelle laskemien ECP-yritystodistusten yhteismäärä oli 340 milj. euroa (1999: 100 milj. euroa).

Lisäksi Soneralla on käytössään kotimainen 300 milj. euron yritystodistusohjelma (CP), jonka puitteissa liikkeelle laskettuja yritystodistuksia oli 31.12.2000 yhteensä 258 milj. euroa (1999: 71 milj. euroa).

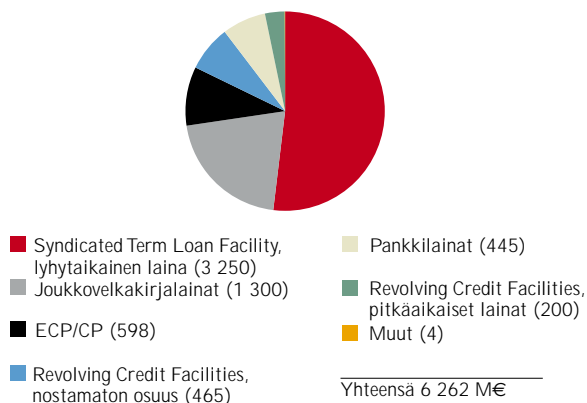
Likviditeettiriskien hallinta

Likviditeettiä (maksuvalmiutta) koskevat riskit liittyvät velanhoidon, osingonmaksuun, investointimenojen maksuun sekä käyttöpääomaan luettavan rahoituksen riittävyyteen. Sonera pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulo-rahoituksen, ylläpitämällä riittävää likviditeettivarantoa sekä tasapainottamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille.

Sonera pyrkii rahoituspolitiikkansa mukaisesti pitämään likviditeettiasemansa (likvidit varat sekä sitovat pitkäaikaiset nostamattomat valmiusluotot vähennettynä seuraavien 12 kuukauden aikana erääntyvillä lainoilla) vähintään 350 milj. eurossa.

Likviditeettiasema oli 31.12.2000 yhteensä 292 milj. euroa (1999: 828 milj. euroa), joka koostui 156 milj. euron likvideistä varoista (1999: 115 milj. euroa) ja 465 milj. euron nostamattomista valmiusluotoista (1999: 885 milj. euroa) vähennettynä 329 milj. euron erääntyvillä lainoilla vuoden 2001 aikana (1999: 172 milj. euroa). Likviditeettiasemassa on vuonna 2001 erääntyvistä lainoista vähennetty 3 626 milj. euron lyhytaikainen lainaosuus Saksan UMTS-toimiluvasta, koska Sonera aikoo rahoittaa tästä johtuvan lyhytaikaisen lainanoton lisääntymisen eräiden sijoitustensa myynneillä sekä Saksan lisenssiyhtiölle järjestettävällä ulkopuolisella projektirahoituksella. Lisäksi Soneralla oli 700 milj.

KOKO LAINAKANNAN JAKAUTUMINEN, M€

RAHOITUS JA RAHOITUSRISKIT

euron nostamaton pitkäaikainen joukkovelkakirjalainalmiitti sekä 202 milj. euron nostamattomat yritystodistuslimiitit.

Korkoriskien hallinta

Korkoriskeihin kuuluvat kassavirtariski (koron muutosten vaikutus korkotuottoihin ja -kuluihin) sekä hintariski (rahoitusinstrumenttien arvonmuutokset korkojen muuttuessa). Sonera hallitsee korkoriskejä hajauttamalla sijoitus- ja lainasalkkunsa kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin sekä käyttämällä koronvaihto- ja korko-optiosopimuksia sekä korkotermiinejä.

Korkoriskin määrittely perustuu laina- ja rahoitusinstrumenttien korkomaturiteettilaskelmaan. Tavoitteena on suojautua korkotason nousun aiheuttamilta muutoksilta ottaen huomioon mm. vallitsevat korkotasot, tuottokäyrät ja volatiliiteetit. Soneran rahoituspolitiikan mukaisesti korollisesta nettovelasta 31.12.2000 oli noin 70 prosenttia vaihtuvakorkoista eli korkosidonnaisuusaika alle 12 kuukautta (1999: 70 prosenttia) ja noin 30 prosenttia kiinteäkorkoista eli korkosidonnaisuusaika 12 kuukaudesta viiteen vuoteen (1999: 30 prosenttia).

Soneran korollisten lainojen keskiporko (mukaan lukien suojaustoimenpiteiden vaikutus) 31.12.2000 oli 5,37 prosenttia (1999: 3,75 prosenttia). Korkotason yhden prosenttiyksikön muutoksella olisi noin 19 milj. euron vaikutus vuosittaisiin nettokorkokuluihin, mikäli Soneran korollinen nettovelka lainasaamisten vähentämisen jälkeen pysyy vuoden 2000 lopun tasolla ja mikäli uusia suojaustoimenpiteitä ei tehtäisi (1999: 8 milj. euroa).

Valuuttariskien hallinta

Sonera pyrkii minimoimaan valuuttakurssien muutosten vaikutukset Soneran tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Pääosa Soneran liiketoiminnan kassavirroista on euromääräisiä.

Valuuttakurssien muutokset euron ja muiden valuuttojen välillä, joissa Soneralla on saamia, velkoja tai muita sopimukseen perustuvia eriä, vaikuttavat kurssieroina konsernin tulokseen (ns. transaktioriski). Soneran rahoituspolitiikan periaatteiden mukaisesti Sonera suojautuu kaikilta merkittäviltä transaktioriskeiltä käyttämällä valuuttatermiinejä, valuutanvaihtosopimuksia sekä valuuttaoptioita.

Suojaustoimenpiteiden jälkeinen avoin transaktioriski kotimaisissa yhtiöissä 31.12.2000 oli noin 1 milj. euroa (1999: 1 milj. euroa). Euron kurssin muuttuminen 10 prosentilla kaikkiin muihin valuuttoihin nähden muuttaisi Soneran nettotulosta välittömästi 0,1 miljoonalla eurolla olettaen, että avoin transaktioriski on samalla tasolla kuin 31.12.2000 eikä uusiin suojaustoimenpiteisiin ryhdytä (1999: 0,1 milj. euroa).

Valuuttakurssien muutokset euron ja muiden valuuttojen välillä, joissa Soneran ulkomaiset tytä- ja osakkuusyhtiöt raportoivat toimintansa tuloksen ja oman pääomansa yhdisteltäväksi Soneran konsernitilinpäätökseen, vaikuttavat muuntoeroina konsernin oman pääoman määrään (ns. muuntoero- eli translaatoriski).

Soneran osuus ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden omista pääomista 31.12.2000 oli 1 093 milj. euroa (1999: 835 milj. euroa). Vuosien 1999 ja 2000 aikana Sonera ei suojannut muuntoeroriskejä. Suojaustoimenpiteiden tekemisessä otetaan huomioon mm. suojaustoimenpiteiden vaikutus Soneran tulokseen ja kassavirtaan sekä paikallisten valuutta- ja pääomamarkkinoiden olosuhteet, kuten korkotaso ja markkinoiden likvidisyys. Euron

kurssin muuttuminen 10 prosentilla kaikkiin muihin valuuttoihin nähden muuttaisi Soneran omaa pääomaa välittömästi 109 milj. eurolla olettaen, että Soneran osuus ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden omista pääomista on samalla tasolla kuin 31.12.2000 eikä uusiin suojaustoimenpiteisiin ryhdytä (1999: 84 milj. euroa).

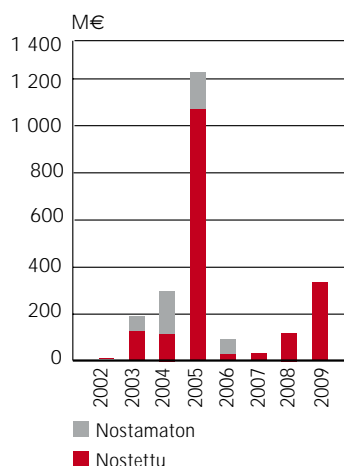
Turkcell ja eräät muut korkean inflaation maissa sijaitsevat tytä- ja osakkuusyhtiöt raportoivat tilinpäätöksensä joko inflaatiokorjattuina paikallisessa valuutassa tai paikallisen valuutan sijasta Yhdysvaltain dollareissa.

Luottoriskien hallinta

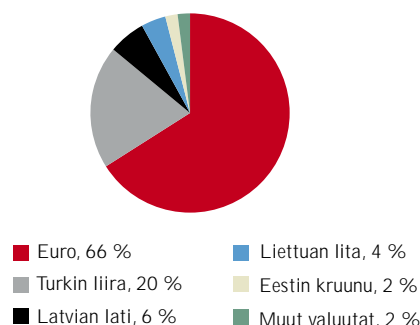
Rahoitusinstrumentteihin liittyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan. Konsernirahoitus hoitaa keskitetysti sijoitukset rahoitusinstrumentteihin, joihin kuuluvat ylimääräisten kassavarojen lyhytaikaiset sijoitukset sekä pitkäaikaiset sijoitukset joukkovelkakirjoihin ja lainasaamisiin, samoin kuin johdannaissopimusten käyttö. Tämä tapahtuu Sonera Oyj:n hallituksen määrittelemien limiittien puitteissa sekä vastapuolten että määrien osalta.

Soneran myyntisaamisiin liittyvä luottoriski on hajautunut sekä laajan yksityisasiakaskunnan että eri aloilla toimivien luukuisten yritysten kesken. Luottotappio- ja väärinkäyttöriskejä seurataan aktiivisesti päivittäin käyttämällä hyväksi myös muiden osapuolten toimittamia luottokelpoisuustietoja. Luottotappiot olivat 0,3 prosenttia konsernin liikevaihdosta vuonna 2000 (1999: 0,3 prosenttia).

NOSTETTUIJEN PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN JA KÄYTTÄMÄTTÖMIEN PITKÄAIKAISTEN LIMIITTIIEN ERAÄNTYMINEN

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN VALUUTTAJAKAUMA

TALOUDELLINEN KEHITYS

KONSERNIN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Liikevaihto	M€	892	991	1 125	1 352	1 623	1 849	2 057
Liikevaihdon kasvu	%	n/a	11,1	13,5	20,2	20,0	13,9	11,2
Viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	1,8	2,1	2,2	3,8	4,6	4,5	4,8
Käyttökate (a)	M€	331	356	420	489	587	668	2 047
Suhteessa liikevaihtoon	%	37,1	36,0	37,3	36,1	36,2	36,1	99,5
Liikevoitto	M€	162	154	170	285	289	387	1 748
Suhteessa liikevaihtoon	%	18,2	15,6	15,1	21,1	17,8	20,9	85,0
Voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä	M€	178	168	183	309	346	497	1 860
Suhteessa liikevaihtoon	%	19,9	16,9	16,2	22,8	21,4	26,9	90,4
Merkittävät kertaluonteiset erät (b)	M€	-	-	8	-	37	21	1 546
Voitto ennen tuloveroja ja vähemmistön osuutta	M€	167	168	183	309	346	497	1 825
Suhteessa liikevaihtoon	%	18,8	16,9	16,2	22,8	21,4	26,9	88,7
Nettotulos	M€	125	121	128	220	251	370	1 506
Suhteessa liikevaihtoon	%	14,0	12,2	11,4	16,2	15,5	20,0	73,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	M€	4	1	6	19	59	110	121
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot	M€	-	-	2	5	9	14	30
Sijoitetun pääoman tuotto	%	18,7	16,5	16,5	23,7	19,1	19,7	32,9
Oman pääoman tuotto	%	15,3	12,3	12,0	18,0	18,4	22,8	60,9
Taseen loppusumma	M€	1 214	1 381	1 451	1 866	2 814	3 609	9 774
Sijoitettu pääoma	M€	975	1 077	1 166	1 485	2 359	3 111	9 046
Osakepääoma	M€	303	303	303	303	304	310	320
Muu oma pääoma ja vähemmistön osuus	M€	635	720	822	1 009	1 132	1 505	2 929
Omavaraisuusaste	%	77,4	74,3	78,0	70,9	51,5	50,6	33,4
Vieras pääoma	M€	276	359	326	554	1 378	1 794	6 525
Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat	M€	38	54	42	173	923	1 296	5 797
Suhteessa liikevaihtoon	%	4,2	5,4	3,7	12,8	56,9	70,1	281,8
Velkaantumisaste	%	4,0	5,3	3,7	13,2	64,3	71,4	178,4
Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit	M€	196	201	30	145	93	115	156
Korollinen nettovelka	M€	-158	-147	11	28	830	1 181	5 641
Suhteessa liikevaihtoon	%	-17,7	-14,9	1,0	2,0	51,2	63,9	274,2
Nettovelkaantumisaste (gearing)	%	-16,8	-14,4	1,0	2,1	57,8	65,1	173,6
Korollinen nettovelka/sijoitettu pääoma	%	-16,2	-13,7	1,0	1,9	35,2	38,0	62,4
Lainasaamiset	M€	26	19	20	78	30	54	2 859
Nettokorkotuotot (+)/-kulut (-)	M€	10	13	8	2	-7	-26	-53
Liiketoiminnan kassavirta	M€	289	365	374	455	508	442	227
Investoinnit käyttöomaisuuteen	M€	242	339	379	373	351	338	430
Suhteessa liikevaihtoon	%	27,1	34,2	33,7	27,6	21,6	18,3	20,9
Investoinnit osakkeisiin	M€	31	14	133	22	898	410	2 117
Poistot (c)	M€	169	202	242	204	261	281	299
Käyttöomaisuuden arvonalennukset	M€	-	-	8	-	37	-	-
Tilikaudelta jaettava osinko (d)	M€	31	28	38	132	61	87	67
Osinko/tulos -suhde	%	24,9	23,3	29,6	60,2	24,2	23,5	4,4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot (T&K)	M€	35	39	32	45	52	64	70
Suhteessa liikevaihtoon	%	4,0	3,9	2,8	3,4	3,2	3,5	3,4
Henkilöstön määrä vuoden lopussa		6 877	7 393	7 621	8 290	9 068	9 512	11 271
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana		6 930	7 239	7 667	7 967	8 609	9 270	10 305

Taulukon viitteet sivulla 76.

TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN

- (a) Käyttökate lasketaan lisäämällä poistot ja käyttöomaisuuden arvonalennukset liikevoittoon. Käyttökate ei vastaa liiketoiminnan kassavirtaa eikä sitä voi pitää nettotuloksen vaihtoehtona tarkasteltaessa Soneran liiketoiminnan tulosta tai kassavirtojen vaihtoehtona tarkasteltaessa Soneran maksuvalmiutta. Johdon käsityksen mukaan käyttökate on analyytikkojen, sijoittajien ja televiestintäalan muiden osapuolten yleisesti käyttämä tunnusluku. Soneran käyttämä käyttökateen määritelmä saattaa kuitenkin erota muiden yhtiöiden käyttämistä määritelmistä. Käyttökate ei kerro merkittävästä muutoksista tai trendeistä, jotka liittyvät poistoihin, käyttöomaisuuden arvonalennuksiin, osuuteen osakkuusyhtiöiden tuloksista, rahoitustuottoihin ja -kuluihin sekä tulo-veroisiin.
- (b) Merkittävät kertaluonteiset erät, jotka sisältyvät voittoon ennen satunnaiseriä ja veroja, koostuvat myyntivoitoista ja -tappioista sekä muista vastaavan tyyppisistä eristä. Vuonna 2000 merkittävimmät erät olivat Aerial/VoiceStream-fuusiointi 835 milj. euroa sekä Turkcellin osakkeiden myyntivoitto 680 milj. euroa.
- (c) Vuoden 1997 alusta lähtien televerkot on poistettu 4 - 20 vuoden tasapoistoin. Aiemman poistokäytännön mukaan televerkkojen poistot laskettiin 25 - 40 % jäännösarvopoistoina.
- (d) Kunkin vuoden kohdalla ilmoitetut osingot on maksettu seuraavan vuoden aikana varsinaisen yhtiökokouksen hyväksynnän jälkeen. Vuodelta 2000 jaettava osinko on hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

TULOSKEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN 2000

M€	1-3/2000	4-6/2000	7-9/2000	10-12/2000	Koko vuosi
Ulkoinen liikevaihto					
Matkaviestintä	264	289	265	290	1 108
Mediaviestintä ja uudet palvelut	43	51	51	62	207
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	148	125	153	147	573
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	32	35	41	61	169
Konserni	487	500	510	560	2 057
Liiketoiminnan muut tuotot	9	861	700	19	1 589
Palvelu- ja tavaraostot	-154	-147	-171	-199	-671
Henkilöstökulut	-96	-118	-108	-123	-445
Muut liiketoiminnan kulut	-84	-103	-123	-173	-483
Käyttökate					
Matkaviestintä	130	132	126	147	535
Mediaviestintä ja uudet palvelut	-31	-57	-88	-127	-303
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	59	85	56	52	252
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	4	-2	34	12	48
Voitto Aerial/VoiceStream-fuusiosta	-	835	-	-	835
Turkcellin osakkeiden myyntivoitto	-	-	680	-	680
Konserni	162	993	808	84	2 047
Poistot	-72	-74	-78	-75	-299
Liikevoitto					
Matkaviestintä	100	98	97	111	406
Mediaviestintä ja uudet palvelut	-36	-66	-102	-131	-335
Kiinteän verkon puhelu- ja datapalvelut	24	62	27	23	136
Laitemyynti ja muu liiketoiminta	2	-10	28	6	26
Voitto Aerial/VoiceStream-fuusiosta	-	835	-	-	835
Turkcellin osakkeiden myyntivoitto	-	-	680	-	680
Konserni	90	919	730	9	1 748
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	20	38	45	18	121
Rahoitustuotot ja -kulut	3	-15	6	-3	-9
Voitto ennen tuloveroja, vähemmistön osuutta ja satunnaiseriä	113	942	781	24	1 860
Tuloverot	-31	-282	-49	44	-318
Vähemmistön osuus tuloksesta	1	-	-	-2	-1
Voitto ennen satunnaiseriä	83	660	732	66	1 541
Laskentakäytännön muutosten kumulatiivinen vaikutus voittovaroihin (1)	-41	-	6	-	-35
Nettotulos	42	660	738	66	1 506
Tulos/osake ennen satunnaiseriä (euroa)	0,12	0,90	0,99	0,09	2,09
Laskentakäytännön muutosten vaikutus (euroa)	-0,06	-	0,01	-	-0,04
Nettotulos/osake (euroa)	0,06	0,90	1,00	0,09	2,05

(1) Laskentakäytännön muutokset koostuvat ensimmäiselle neljännekselle kirjatusta Turkcellin yhdistelymenetelmän muutoksen kumulatiivisesta vaikutuksesta -41 milj. euroa ja kolmannella neljänneksellä käyttöönotetun korkomenojen aktivointimenetelmän kumulatiivisesta vaikutuksesta +6 milj. euroa.

Osavuosikatsausten mukaisia neljännesvuositietoja ei ole tilintarkastettu.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Käyttökate	=	Liikevoitto + poistot ja käyttöomaisuuden arvonalennukset	
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma + vähemmistön osuus + pitkä- ja lyhytaikaiset lainat	
Sijoitetun pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma (kauden keskiarvo)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{normaalin toiminnan tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus (kauden keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$	x 100
Velkaantumisaste	=	$\frac{\text{Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}}$	x 100
Korollinen nettovelka	=	Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit	
Nettovelkaantumisaste (gearing)	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}}$	x 100
Korollinen nettovelka/ sijoitettu pääoma	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Sijoitettu pääoma}}$	x 100
Osinko/tulos -suhde	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Nettotulos}}$	x 100
Henkilöstö keskimäärin	=	Keskiarvo henkilöstömäärästä kunkin kuukauden lopussa. Osa-aikaiset työntekijät on muunnettu kokoaikaisiksi työntekijöiksi.	
Tulos/osake (ilman satunnaiseriä)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{normaalin toiminnan tuloverot} - \text{vähemmistön osuus tuloksesta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana}}$	
Nettotulos/osake	=	$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana}}$	
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa}}$	
Osakkeen keskikurssi	=	$\frac{\text{Kokonaisvaihtoarvo vuoden aikana}}{\text{Vuoden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa x osakkeen kurssi vuoden lopussa	
Hinta/voitto -suhde (P/E -luku)	=	$\frac{\text{Osakkeen kurssi vuoden lopussa}}{\text{Tulos/osake (ilman satunnaiseriä)}}$	
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakkeen kurssi vuoden lopussa}}$	x 100

Osakkeet ja osakepääoma

Sonera Oyj:llä on yksi osakesarja. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa, osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 43 senttiä. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Ulkomaiset osakkeenomistajat voivat halutessaan pitää osakkeensa pankkien hallintarekisteritileillä. Yhtiökokouksessa on äänioikeus vain yhtiön omaan omistajarekisteriin merkityillä osakkeilla.

Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä on 743 534 486 osaketta. Sonera Oyj:n 22.3.2000 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 14 440 000 omaa osaketta (noin 1,9 % kaikista osakkeista) julkisessa kaupankäynnissä Helsingin Pörssissä. Valtuutus on voimassa 22.3.2001 saakka ja osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia käytettäväksi vastikkeena silloin, kun yhtiö hankkii liiketoimintansa kuuluvaa omaisuutta sekä vastikkeena yrityskauppojen rahoituksessa. Vuoden loppuun mennessä yhtiö oli ostanut 550 000 omaa osakettaan, joiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 236 500 euroa ja osuus kaikista osakkeista noin 0,07 %. Hankinnat tehtiin toukokuun aikana keskihintaan 51,36 euroa osakkeelta eli yhteishintaan 28 milj. euroa. Kun yhtiön omassa hallussa olevat osakkeet on vähennetty, ulkona olevien osakkeiden määrä 31.12.2000 oli 742 984 486 osaketta.

Maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2000 oli 319 719 828, 98 euroa. Osakepääoma on vähintään 309 600 000 euroa ja enintään 1 238 400 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Vuonna 2000 osakepääomaa korotettiin yrityskauppojen yhteydessä kahdella suunnatulla osakeannilla. Huhtikuussa Sonera hankki ruotsalaisen Across Wireless AB:n koko osakekannan ja maksoi hankinnan laskemalla liikkeelle 16 732 055 uutta osaketta. Kesäkuussa Sonera hankki niinkään ruotsalaisen iD2 Holding AB:n koko osakekannan ja maksoi hankinnan laskemalla liikkeelle 4 802 431 uutta osaketta. Molempien yhtiöiden osakkeet siirrettiin Sonera SmartTrust-alakonserniin.

Vuoden 2000 yhtiökokous myönsi hallitukselle anti-
valtuuden enintään 25 000 000 uuden osakkeen liikkeelle laskemiseen vuoden kuluessa. Hallituksella on valtuuden nojalla oikeus poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta edellyttäen, että tähän on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan tai muun vastaavan järjestelyn rahoittaminen. Hallitus voi päättää merkintähinnasta, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista.

Soneralla oli käytössä 23.4.2000 asti myös vuoden 1999 varsinaisen yhtiökokouksen myöntämä valtuutus 15 000 000 uuden osakkeen suunnattuun antiin. Acrossin ja iD2:n osakkeiden hankinnan jälkeen hallituksella on voimassa oleva anti-
valtuutus enintään 18 465 514 uuden osakkeen liikkeelle laskemiseen. Valtuutus on voimassa 22.3.2001 saakka.

Valtion omistus

Suomen valtio järjesti 7.3.2000 institutionaalisille sijoittajille suunnatun tarjousmyynnin, jossa valtio myi 22 miljoonaa Soneran osaketta 92 euron kappalehintaan. Myynnin seurauksena valtion omistusosuus Sonerassa laski 57,6 %:sta 54,5 %:iin. Huhti- ja kesäkuussa toteutettujen suunnattujen osakeantien seurauksena valtion omistus Sonerassa laski noin 52,9 %:iin. Valtio siirsi vuoden 1999 osakemyyntiin liittyvät noin miljoona bonusosaketta niihin oikeutetuille kotimaisille osakkeenomistajille 19.10.2000, jonka jälkeen valtion omistus Sonerassa on noin 52,8 %.

Eduskunta antoi 21.6.2000 valtioneuvostolle valtuuden luopua valtion omistuksesta Sonera Oyj:ssä tarvittaessa kokonaan.

Johdon osakeomistukset 31.12.2000

Sonera Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja omistavat yhteensä 19 547 osaketta eli 0,003 % yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Johtoryhmän jäsenet (poislukien toimitusjohtaja) omistavat yhteensä 20 231 osaketta. Johdon osake- ja optio-omistukset on esitetty tarkemmin kohdassa "[Hallinto](#)" sivuilla 84-88.

Henkilöstön optiolainat

Vuoden 1999 optiolainan optiotodistuksia oli 31.12.2000 johdon ja henkilöstön hallussa yhteensä 10,9 miljoonaa osakkeen merkintään oikeuttava määrä. Optiotodistukset A (puolet kunkin henkilön optiotodistuksista) oikeuttavat osakemerkintään 1.6.2001 - 30.6.2005 välisenä aikana ja optiotodistukset B 1.6.2003 - 30.6.2005 välisenä aikana. Osakkeen merkintähinta 3.4.2000 maksetun osingon jälkeen on optiotodistuksella A 15,20 euroa ja optiotodistuksella B 27,96 euroa. Merkintäoikeudet ovat käytettävissä, mikäli Soneran osakekohtainen tulos ja liikevoittoprosentti ylittävät tietyt vähimmäistasot ennen merkintäajan alkamista. Yhtiön ylimmän johdon osalta optioiden käyttö edellyttää lisäksi vertailuindeksiä parempaa kurssi-kehitystä aikavälillä 1.4.1999 - 31.12.2000. Sonera tiedotti 12.1.2001 indeksiehdon täyttyneen.

Varsinainen yhtiökokous 22.3.2000 päätti konsernin koko henkilöstölle tarjottavasta vuoden 2000 optiolainasta. Optiolainaa merkitsi merkintäaikana 15.5. - 30.6.2000 yhteensä noin 6 700 henkilöä. Sonera Oyj:n hallitus hyväksyi 24.7.2000 tehdyt merkinnät, yhteensä noin 16,1 miljoonaa optiota. Optiolainalla voidaan merkitä enintään 20 000 000 osaketta, joiden merkintäaika alkaa porrastetusti 2.11.2002, 2.5.2003 ja 2.5.2004 ja päättyy liikkeellelaskun yhteydessä merkityillä optio-oikeuksilla 31.5.2008. Merkintähinnasta päättää Sonera Oyj:n yhtiökokous. Optio-oikeuksilla ei ole oikeutta osakemerkintään, mikäli yhtiön osakkeen kurssi Helsingin Pörssissä ei ylitä merkintäajan alkaessa vertailuindeksiä. Vuoden 2000 optiolainaan

sovelletaan koko henkilöstön osalta vuoden 1999 optiolainan yhteydessä yhtiön ylimmälle johdolle määriteltyä indeksiä käyttäen samoja laskentasääntöjä. Vuoden 2000 optiolainan indeksivertailu on alkanut 1.4.1999 ja se päättyy optio-oikeuden toteuttamisen alkamista edeltävän tilikauden viimeisenä päivänä eli 31.12.2001.

Sonera Oyj:n tytäryhtiöt Sonera Zed Oy, Sonera SmartTrust Oy ja Sonera Plaza Oy päättivät marraskuussa Sonera Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti omista optio-ohjelmistaan. Kunkin tytäryhtiön optio-ohjelma voi laimentaa Soneran omistusta kyseisessä yhtiössä enintään 15 prosenttiyksikköä. Optioiden merkintäaika tytäryhtiöiden johdolle ja avainhenkilöille päättyi 15.12.2000. Kaikki tarjolla olleet optio-oikeudet merkittiin. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla alkaa kussakin yhtiössä vuoden kuluttua julkisen kaupankäynnin alkamisesta yhtiön osakkeilla ja päättyy Sonera Zedin optio-oikeuksilla viimeistään 31.12.2010 ja Sonera SmartTrustin ja Sonera Plazan optio-oikeuksilla viimeistään 31.1.2011. Muulle henkilöstölle tarkoitetut optio-oikeudet tarjotaan merkittäväksi kunkin tytäryhtiön pörssiin listautumisen yhteydessä. Johdon ja avainhenkilöiden optioista 50 % oikeuttaa merkitsemään tytäryhtiön osakkeita ennalta määritettyyn hintaan. Merkintähinnan määrittely perustui riippumattoman ulkopuolisen tahon tekemään arvioon tytäryhtiöiden käyvistä arvoista optio-ohjelmien käyttöönottohetkellä. Loput 50 % johdon ja avainhenkilöiden optioista, samoin kuin kaikki muulle henkilöstölle tarkoitetut optiot, oikeuttavat merkitsemään tytäryhtiöiden osakkeita hintaan, jota käytetään kunkin tytäryhtiön suunnittelemissa listautumisannissa ja/tai -myynneissä myyntihintana yleisölle.

Kaupankäynti ja noteeraus

Soneran osake noteerataan Helsingin Pörssin päälistalla ja yhdysvaltalaisessa Nasdaq National Market -kaupankäyntijär-

jestelmässä. Nasdaqissa noteerauksen kohteena on Soneran ADS (American Depositary Share) -muotoinen osake ja yksi ADS vastaa yhtä Helsingin Pörssissä noteerattua Soneran osaketta.

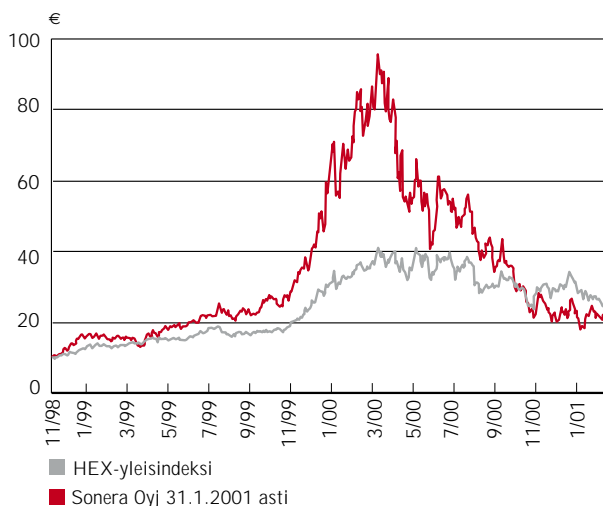
Helsingin Pörssissä yhtiön osakkeita vaihdettiin vuoden 2000 aikana yhteensä 633,5 miljoonaa kappaletta (273,2), vaihtoarvoltaan yhteensä 29 491 milj. euroa (7 256). Vaihtomäärään ja -arvoon ei ole sisällytetty valtion 22 miljoonan osakkeen tarjousmyyntiä 7.3.2000, joka kirjattiin Helsingin Pörssissä myyntipäivän kaupankäyntiin. Osakkeen viimeinen kaupantekokurssi Helsingin Pörssissä vuoden ensimmäisenä pörssipäivänä oli 70,80 euroa ja viimeisenä pörssipäivänä 19,30 euroa. Osakkeen vuoden alin kaupantekokurssi oli 17,15 euroa ja ylin 97,00 euroa. Vuoden 2000 aikana tehtyjen kauppojen keski-kurssi ilman valtion 22 miljoonan osakkeen maaliskuista tarjousmyyntiä oli 46,55 euroa. Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 14,4 miljardia euroa.

Nasdaqissa osakkeita vaihdettiin vuoden 2000 aikana 97,4 miljoonaa kappaletta (33,9 miljoonaa kappaletta ajalla 13.10.1999 - 31.12.1999), vaihtoarvoltaan yhteensä 4 907 miljoonaa dollaria (1 305). Osakkeen kaupantekokurssi ensimmäisen kaupankäyntipäivän päättyessä oli 71,50 dollaria ja vuoden viimeisen pörssipäivän päättyessä 17,38 dollaria. Ajanjakson alin kaupantekokurssi oli 16,00 dollaria ja ylin 93,13 dollaria. Kauppojen keski-kurssi vuoden 2000 aikana oli 50,38 dollaria.

Tärkeimmät indeksit

BE500 Bloomberg European 500
SXXE DJ Euro STOXX
E100 FTSE Eurotop 100
HEX HEX General Index
MSPE MSCI Pan Euro Index

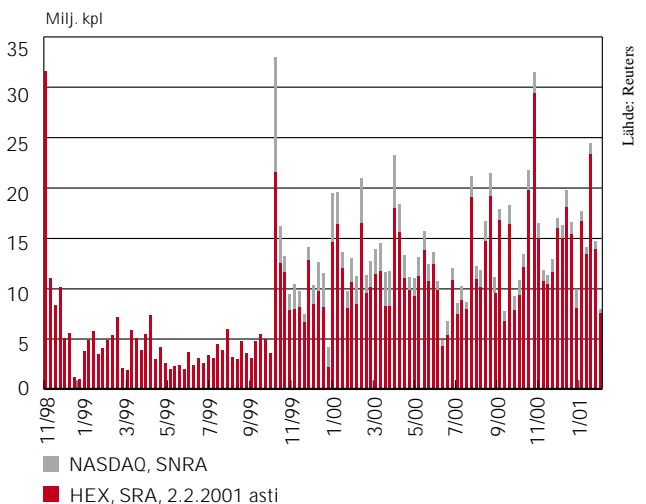
KURSSIKEHITYS HELSINGIN PÖRSSISSÄ JA HEX-INDEKSI

www.nasdaq.com

www.hex.fi

OSAKKEEN VIIKKOVAIHTO*

*Vaihtomäärään ei ole sisällytetty valtion 22 miljoonan osakkeen tarjousmyyntiä 7.3.2000.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Tulos/osake (ilman satunnaiseriä)	euroa	0,19	0,17	0,18	0,31	0,35	0,51	2,09
Nettotulos/osake	euroa	0,17	0,17	0,18	0,31	0,35	0,51	2,05
Osinko/osake (a)	euroa	0,04	0,04	0,05	0,18	0,08	0,12	0,09
Oma pääoma/osake	euroa	1,30	1,42	1,56	1,82	1,97	2,49	4,35
Osakkeen kurssi (b)								
Vuoden keskipurssi	euroa					11,47	26,55	46,55
Vuoden alin kurssi	euroa					9,92	12,40	17,15
Vuoden ylin kurssi	euroa					16,82	71,10	97,00
Kurssi vuoden lopussa	euroa					15,14	68,05	19,30
Osakekannan markkina-arvo	M€					10 929	49 132	14 350
Hinta/voitto -suhde (P/E -luku)						43,4	133,4	9,2
Efektiiivinen osinkotuotto	%					0,6	0,2	0,5
Osakkeen vaihto Helsingin Pörssissä (c)								
Kokonaisvaihtoarvo	M€					844	7 256	29 491
Vaihdetujen osakkeiden lukumäärä	1 000 kpl					73 597	273 238	633 497
Osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä	%					10,2	37,8	86,1
Osakkeen vaihto Nasdaqissa (d)								
Kokonaisvaihtoarvo	milj. USD						1 305	4 907
Vaihdetujen osakkeiden lukumäärä	1 000 kpl						33 946	97 401
Osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä	%						4,7	13,2
Osakkeiden lukumäärä (e)								
Vuoden lopussa	1 000 kpl	720 000	720 000	720 000	720 000	722 000	722 000	743 534
Ulkona olevat vuoden lopussa	1 000 kpl	720 000	720 000	720 000	720 000	722 000	722 000	742 984
Keskimäärin vuoden aikana (f)	1 000 kpl	720 000	720 000	720 000	720 000	720 247	722 000	735 917
Optioiden lukumäärä vuoden lopussa (g)								
1999 optiot	1 000 kpl						9 482	10 861
2000 optiot	1 000 kpl						-	16 178

(a) Kunkin vuoden kohdalla ilmoitetut osingot on maksettu seuraavan vuoden aikana varsinaisen yhtiökokouksen hyväksynnän jälkeen. Vuodelta 2000 jaettava osinko on hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

(b) Soneran osakkeen kurssit Helsingin Pörssissä, jossa noteeraus alkoi 10.11.1998.

(c) Vaihto Helsingin Pörssissä 10.11.1998 alkaen.

(d) Vaihto Nasdaq National Market -kaupankäyntijärjestelmässä 13.10.1999 alkaen.

(e) Osakemäärä aikavälillä 1.1.1994 - 30.6.1998 on esitetty 1.7.1998 tapahtuneen Suomen PT Oy:n jakautumisen ja sen jälkeen tehtyjen nimellisarvon alentamisten jälkeisen tilanteen mukaisina.

(f) Henkilöstön optiolainan laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä vuonna 2000 oli 741 743 tuhatta osaketta. Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake ennen satunnaiseriä vuonna 2000 oli 2,08 euroa ja nettotulos/osake 2,03 euroa.

(g) Optio-ohjelmien ehdot on esitetty sivuilla 78-79.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 77.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2000

Osakas		Osakemäärä, kpl	Osuus, %
Suomen valtio		392 620 585	52,8
Sampo-Varma -ryhmä			
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	3 158 350		
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	1 513 000		
Sampo-Leonia Oyj	1 377 200		
Teollisuusvakuutus Oy	606 000		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	492 000		
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	368 500	7 515 050	1,0
Kuntien eläkevakuutus		6 385 000	0,9
Pohjola-ryhmä			
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 577 850		
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	1 637 600		
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	1 280 000		
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	886 000	6 381 450	0,9
Fennia-yhtiöt			
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	1 534 500		
Keskinäinen yhtiö Yrittäjänvakuutus-Fennia	149 000	1 683 500	0,2
PT:n Eläkesäätiö		1 286 700	0,2
LEL Työeläkekassa		1 155 650	0,1
Tapiola-yhtiöt			
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	541 200		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	241 100		
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	125 000	907 300	0,1
Nesteen Eläkesäätiö		721 900	0,1
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra		574 250	0,1
Hallintarekisteröidyt osakkeet		250 548 315	33,7
Muut osakkaat yhteensä		73 754 786	9,9
Yhteensä		743 534 486	100,0
Yhtiön omassa hallussa olevat osakkeet		550 000	0,1
Ulkona olevat osakkeet yhteensä		742 984 486	99,9

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKKEENOMISTAJAT RYHMITTÄIN 31.12.2000

Ryhmä		Osakemäärä, kpl	Osuus, %
Yksityiset yritykset		7 171 628	1,0
Julkiset yritykset		335 989	0,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset		20 509 252	2,8
Julkisyhteisöt			
Suomen valtio	392 620 585		
Työeläkelaitokset ja muut sosiaaliturvarahastot	22 334 670		
Muut julkisyhteisöt	282 400	415 237 655	55,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		4 607 647	0,6
Kotitaloudet		43 745 581	5,9
Ulkomaiset omistajat		251 925 616	33,9
Arvo-osuusrekisterin yhteistilillä		1 118	0,0
Yhteensä		743 534 486	100,0
Yhtiön omassa hallussa olevat osakkeet		550 000	0,1
Ulkona olevat osakkeet yhteensä		742 984 486	99,9

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2000

Osakkeita, kpl	Osakkaiden lukumäärä	Osuus osakkaista, %	Osakemäärä, kpl	Osuus, %
1 - 100	41 873	33,6	2 487 022	0,3
101 - 500	55 064	44,2	13 242 251	1,8
501 - 1 000	17 352	14,0	12 883 959	1,7
1 001 - 10 000	9 830	7,9	18 596 544	2,5
10 001 - 100 000	292	0,2	8 836 829	1,2
100 001 - 1 000 000	71	0,1	22 445 773	3,0
yli 1 000 000	11	0,0	414 492 675	55,8
Hallintarekisteröidyt osakkeet			250 548 315	33,7
Arvo-osuusrekisterin yhteistilillä			1 118	0,0
Yhteensä	124 493	100,0	743 534 486	100,0
Yhtiön omassa hallussa olevat osakkeet			550 000	0,1
Ulkona olevat osakkeet yhteensä			742 984 486	99,9

TILINTARKASTUSKERTOMUS JA HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Sonera Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Sonera Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, kassavirtalaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 1 506 milj. euroa voittoa konsernin osalta ja 639 milj. euroa voittoa emoyhtiön osalta, on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisen oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 26. helmikuuta 2001

KPMG Wideri Oy Ab
KHT-yhteisö
Solveig Törnroos-Huhtamäki, KHT

Jorma Heikkinen, KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Sonera Oyj:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa tutustunut yhtiön tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1.1.-31.12.2000. Hallintoneuvosto ilmoittaa lausuntonaan 21. maaliskuuta 2001 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, ettei sillä ole huomauttamista tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta. Samalla hallinto-

neuvosto ilmoittaa yhtyvän hallituksen ehdotukseen voiton käsittelemisestä.

Erovoorossa ovat vuoden 2001 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallintoneuvoston jäsenet Arja Alho, Tarja Cronberg, Tuomas Harpf, Tapio Hintikka, Raimo Kantola, Reino Ojala ja Helena Vartiainen.

Helsingissä 27. helmikuuta 2001

Pauli Saapunki
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Corporate Governance

Sonera Oyj:n hallinnosta vastaavat hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallitus taas vastaa sille osakeyhtiölaissa ja yhtiön yhtiöjärjestyksessä määritellyistä tehtävistä.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtamisessa konsernin johtoryhmä.

Yhtiön hallinnon valvonta tapahtuu yhtiöstä riippumattomien lakisääteisten tilintarkastajien sekä konsernin sisäisen tarkastuksen toimesta.

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon kuuluu 15-24 jäsentä, jotka yhtiökokous valitsee kolmeksi vuodeksi. Hallintoneuvosto on jaettu kolmeen ryhmään, joihin kuhunkin kuuluu kolmannes jäsenistä ja jotka valitaan erikseen perättäisinä vuosina. Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita 67 vuotta täyttänyttä henkilöä.

Hallintoneuvoston päätehtävänä on valvoa Soneran hallintoa ja sitä, että Soneran asioita hoidetaan terveiden liikeperiaatteiden mukaan ja kannattavuutta silmällä pitäen sekä yhtiöjärjestyksestä ja yhtiökokouksen päätöksiä noudattaen. Hallintoneuvosto päättää hallitukselle annettavista ohjeista asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä ja se antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausunnon yhtiön tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä sekä tilintarkastuskertomuksesta. Lisäksi hallintoneuvoston on annettava lausuntoja erilaisissa osakeyhtiölaissa määriteltyissä erityistapauksissa.

Hallintoneuvoston sihteerinä toimii lakiasiaintoimitusjohtaja Maire Laitinen. Hallintoneuvosto kokoontuu keskimäärin 4-6 kertaa vuodessa, vuonna 2000 kokoontumiskertoja oli 5.

Hallintoneuvoston nykyiset jäsenet:

Pauli Saapunki (s. 1945) puheenjohtaja, kansanedustaja Sonera osakkeita 210 kpl	toimikausi päättyy 2003
Pirjo-Riitta Antvuori (s. 1945) varapuheenjohtaja, kansanedustaja Sonera osakkeita 0 kpl	2003
Arja Alho (s. 1954) valtiotieteen maisteri Sonera osakkeita 0 kpl	2001

Tarja Cronberg (s. 1943) maakuntajohtaja, Pohjois-Karjalan liitto Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Tuomas Harpf (s. 1957) toimitusjohtaja, Suomen Viestintärahoitus Oy Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Tapio Hintikka (s. 1942) pääjohtaja, Hackman Oyj Abp Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Raimo Kantola (s. 1955) professori, Teknillinen korkeakoulu Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Reino Ojala (s. 1945) erityisavustaja, työministeriö Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Helena Vartiainen (s. 1941) kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sonera osakkeita 0 kpl	2001
Max Arhippainen (s. 1963) ekonomisti, Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos PTT Sonera osakkeita 0 kpl	2002
Tarmo Eskola (s. 1945) tietoteknologiajohtaja, UPM-Kymmene Oyj Sonera osakkeita 1 122 kpl	2002
Bjarne Kallis (s. 1945) kansanedustaja Sonera osakkeita 932 kpl	2002
Erik Lindfors (s. 1946) liittosihteerä, Metallityöväen Liitto ry Sonera osakkeita 0 kpl	2002
Max Mickelsson (s. 1970) erityisavustaja, valtiovarainministeriö Sonera osakkeita 55 kpl	2002
Ritva Rastimo (s. 1939) toimitusjohtaja, Espoon Kauppakamari Sonera osakkeita 440 kpl	2002
Liisa Hyssälä (s. 1948) kansanedustaja Sonera osakkeita 66 kpl	2003
Leenamajja Ojala (s. 1951) dosentti, Pro Competence Oy Sonera osakkeita 475 kpl	2003
Mauri Salo (s. 1946) kansanedustaja Sonera osakkeita 752 kpl	2003
Olavi Tonteri (s. 1944) eversti, Pääesikunta Sonera osakkeita 60 kpl	2003
Lasse Viren (s. 1949) kansanedustaja Sonera osakkeita 0 kpl	2003

Hallitus

Hallituksen päätehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan. Hallitus huolehtii myös pääosin niistä tehtävistä, jotka sisältyvät OECD:n suosituksiin sekä Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antamiin Corporate Governance -periaatteisiin.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sekä lisäksi vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä, joiden enimmäisikä voi olla 65 vuotta. Nykyiseen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi varsinaista jäsentä, joista kaksi on henkilöstön edustajia. Hallintoneuvoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua hallituksen kokouksiin. Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet ja hallituksen puheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Hallituksen apuna toimi vuonna 2000 Kompensaatiokomitea ja Tilintarkastuskomitea, jonka tehtävät ja kokoonpano on esitetty tarkemmin kohdassa ”Tilintarkastajat ja muut valvontajärjestelmät”. Kompensaatiokomitean tehtäviin kuuluivat erilaisten kannustinjärjestelmien kehittäminen ja Soneran optiolainaehtojen soveltaminen. Komitean varsinaisina jäseninä toimivat Markku Talonen ja Kalevi Alestalo ja asiantuntijana Tero Kivisaari konsernin rahoituksesta. Komitea kokoontui vuoden aikana 9 kertaa.

Hallituksen sihteerinä toimii lakiasiainjohtaja Maire Laitinen. Hallitus kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa. Vuonna 2000 hallitus kokoontui 32 kertaa.

Konsernin johtoryhmä

Johtoryhmä käsittelee kaikki Soneran hallituksen käsiteltäväksi tai päätettäväksi menevät asiat ja avustaa toimitusjohtajaa strategisten ja liiketoimintatavoitteiden täytäntöönpanossa ja koordinoinnissa. Hallituksen puheenjohtaja osallistuu johtoryhmän kokoukseen silloin kun siellä käsitellään hallituksen päätettäväksi meneviä asioita.

Entisen toimitusjohtaja Aulis Salinin siirryttyä eläkkeelle 31.12.2000 konsernin johtoryhmään on kuulunut vuoden 2001 alusta lähtien uuden toimitusjohtajan lisäksi viisi muuta johtajaa. Johtoryhmän sihteerinä toimi vuonna 2000 Tapio Lukkonen, vuoden 2001 alusta sihteerinä on lakiasiainjohtaja Maire Laitinen.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta johtamisesta sekä muista hänelle osakeyhtiölaissa säädetyistä tehtävistä, hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta, hallituksessa tehtyjen päätösten täytäntöönpanosta sekä antaa tarkemmat ohjeet yhtiön hallinnon muusta järjestämisestä. Lisäksi toimitusjohtaja esittelee hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat.

Tilintarkastajat ja muut valvontajärjestelmät

Yhtiön hallinnon ja liiketoiminnan valvonnasta vastaa yhtiön hallitus. Yhtiön hallitus päätti 18.5.2000 perustaa Tilintarkastuskomitean, jonka tehtävänä on avustaa hallitusta yhtiön hallinnon valvonnassa käymällä itsenäisesti ja puolueettomasti läpi raportointiprosesseja ja sisäistä valvontaa sekä toimia yhdysiteenä yhtiön johdon, sisäisen tarkastuksen, ulkopuolisten tilintarkastajien ja hallituksen välillä. Komitean varsinaisia jäseniä ovat Markku Talonen, Liisa Joronen, Jussi Länsiö ja Kalevi Alestalo. Komitean kokouksiin osallistuu myös talous- ja rahoitusjohtaja Kim Ignatius ja sihteerinä toimii lakiasiainjohtaja Maire Laitinen. Komitea pyrkii kokoontumaan vähintään 3 kertaa vuodessa. Vuonna 2000 kokoontumiskertoja oli 3.

Toimitusjohtajan vastuulla on yhtiön hallinnon ja valvontamekanismien järjestäminen käytännössä. Toimitusjohtaja vastaa myös siitä, että yhtiön toiminnassa noudatetaan lakia, yhtiön toimintaperiaatteita sekä hallituksen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Konsernilla on käytössä taloudellista suunnittelua ja seurantaa palveleva raportointijärjestelmä. Konsernin liiketoiminnan kehityksestä ja tuloksesta raportoidaan kuukausittain konsernin johtoryhmälle sekä annetaan tiedoksi Sonera Oyj:n hallitukselle. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman talousinformaationsa tuottamisesta ja oikeellisuudesta. Konsernitalous vastaa johtoryhmälle ja hallitukselle laadittavien liiketoimintasuunnitelmien ja taloudellisten raporttien ohjeistamisesta, laatii emoyhtiön tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen sekä ohjeistaa tytäryhtiöiden tilinpäätösten laadinnan. Konsernitalous myös määrittelee konsernin yhteiset laskentaperiaatteet, jotka on esitetty konsernitalinpäätöksen liitetiedossa 1 sivuilla 46 - 49.

Kattavan sisäisen raportointijärjestelmän ja organisaation toimintaa ohjaavan päätöksenteko- ja toimintamallien ohella konsernin sisäisen valvonnan keskeinen osa-alue on systemaattinen ja liiketoimintaprosesseihin integroitu riskienhallinta. Riskienhallinnan tavoitteena on, että liiketoiminnat tunnistavat ja priorisoivat toimintansa tavoitteita uhkaavat keskeisimmät riskitekijät sekä suunnittelevat ja toteuttavat näiden riskien vastuutuksen ja valvontamekanismit. Konsernin liiketoimintaan liittyvät riskit kartoitetaan systemaattisesti ja raportoidaan toimitusjohtajalle säännöllisesti sekä tilintarkastuskomitealle vähintään kerran vuodessa.

Konsernin sisäinen tarkastus tukee yhtiön johtoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä sekä seuraa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteiden toteutumista. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan toimitusjohtajalle, tilintarkastuskomitealle ja Sonera Oyj:n hallitukselle. Toimitusjohtaja ja tilintarkastuskomitea linjaavat sisäisen tarkastuksen käytännön toiminnan, joka

(sivulle 88)

MARKKU TALONEN

LIISA JORONEN

KALEVI ALESTALO

JUSSI LÄNSIÖ

REIJO SULONEN

TAPIO VAAHTOKIVI

KARI VILKMAN

Hallitus

Puheenjohtaja

MARKKU TALONEN

(s. 1946)

TkL

Toiminut Sonera Oyj:n hallituksen puheenjohtajana vuodesta 1998, Suomen PT:n hallituksen puheenjohtaja ennen sen jakautumista.

Siirtyi kokopäivätoimiseksi hallituksen puheenjohtajaksi 16.6.2000.

Suomen Eläinlääketieteen säätiön, Suomen Pörssisäätiön ja Sydäntutkimussäätiön hallituksen jäsen sekä Suomen Lääketieteen Säätiön ja Suomen Silmäsäätiön hallintoneuvoston jäsen.

- Soneran osakkeita 1 732 kpl, vuoden 1999 optioita 110 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 400 000 kpl.

Varapuheenjohtaja

LIISA JORONEN

(s. 1944)

ekonomi, KT

Toiminut Sonera Oyj:n varapuheenjohtajana vuodesta 1998, ennen Suomen PT:n jakautumista sen hallituksen jäsen. SOL Palvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja sekä Merita Pankki Oyj:n ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallintoneuvoston jäsen.

- Soneran osakkeita 5 963 kpl.

Jäsenet

KALEVI ALESTALO

(s. 1947)

VTK

Sonera Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1998. Finanssineuvos, liikenne- ja viestintäministeriö. VR-yhtymä Oy:n hallituksen jäsen.

- Soneran osakkeita 1 925 kpl.

JUSSI LÄNSIÖ

(s. 1952)

ekonomi

Sonera Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2000. Oyj Hartwall Abp:n toimitusjohtaja. Metsä Tissue Oyj:n hallituksen jäsen.

- Soneran osakkeita 0 kpl.

REIJO SULONEN

(s. 1945)

TkT

Sonera Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1998, ennen Suomen PT:n jakautumista sen hallituksen jäsen. Teknillisen Korkeakoulun professori.

- Soneran osakkeita 880 kpl.

TAPIO VAAHTOKIVI

(s. 1942)

Henkilöstön edustaja, insinööri

Kuulunut Sonera Oyj:n hallitukseen henkilöstön edustajana vuodesta 1998, aikaisemmin henkilöstön edustaja Telecom Finland Oy:n hallituksessa. Tietoliikenneliiton puheenjohtaja sekä PT:n Eläkesäätiön hallituksen varajäsen.

- Soneran osakkeita 841 kpl, vuoden 1999 optioita 1 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 400 kpl.

KARI VILKMAN

(s. 1951)

Henkilöstön edustaja, teleasentaja

Kuulunut Sonera Oyj:n hallitukseen henkilöstön edustajana vuodesta 1998, aikaisemmin henkilöstön edustaja Telecom Finland Oy:n hallituksessa. PT:n Eläkesäätiön hallituksen varajäsen ja Riihimäen kaupunginvaltuuston jäsen.

- Soneran osakkeita 869 kpl, vuoden 1999 optioita 1 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 400 kpl.

KAJ-ERIK RELANDER

AIMO ELOHOLMA

HARRI HOLLMÉN

KIM IGNATIUS

JARI JAAKKOLA

JUHA VARELIUS

Johtoryhmä

KAJ-ERIK RELANDER

(s. 1962)

KTM, MBA

Sonera Oyj:n toimitusjohtaja.

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1994.

F-Secure Oyj:n, Turkcell Holding A.S:n, TietoEnator Oyj:n, VoiceStream Wireless Corporationin ja Ledstiernan AB:n hallituksen jäsen sekä Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliiton FiCom ry:n puheenjohtaja.

- Soneran osakkeita 3 225 kpl, vuoden 1999 optioita 110 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 400 000 kpl.
- Lisäksi 51 192 kpl Sonera Plaza Oy:n ja 218 826 kpl Sonera Zed Oy:n sekä 530 046 kpl Sonera SmartTrust Oy:n optioita.

AIMO ELOHOLMA

(s. 1949)

DI

Telecom-liiketoiminnoista vastaava johtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1974. Aspocomp Group Oyj:n hallituksen jäsen.

- Soneran osakkeita 12 368 kpl, vuoden 1999 optioita 45 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 200 000 kpl.

HARRI HOLLMÉN

(s. 1949)

varatuomari

Sonera International Mobile -liiketoiminnasta sekä Sonera Plazasta vastaava johtaja. Yhtiön palveluksessa 10.4.2000 lähtien.

- Soneran osakkeita 0 kpl, vuoden 1999 optioita 40 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 200 000 kpl.
- Lisäksi 51 192 kpl Sonera Plaza Oy:n optioita.

KIM IGNATIUS

(s. 1956)

ekonomi

Talous- ja rahoitusjohtaja.

Yhtiön palveluksessa 1.4.2000 lähtien.

- Soneran osakkeita 0 kpl, vuoden 1999 optioita 25 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 150 000 kpl.

JARI JAAKKOLA

(s. 1961)

sosionomi

Viestinnästä ja sijoittajasuhteista vastaava johtaja.

Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997.

- Soneran osakkeita 5 225, vuoden 1999 optioita 40 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 200 000 kpl.

JUHA VARELIUS

(s. 1963)

KTM

Sonera Services and Domestic Mobile Operations -liiketoiminnoista vastaava johtaja ja Sonera Zed Oy:n toimitusjohtaja. Yhtiön palveluksessa vuodesta 1993.

- Soneran osakkeita 2 638 kpl, vuoden 1999 optioita 55 000 kpl ja vuoden 2000 optioita 200 000 kpl.
- Lisäksi 218 826 kpl Sonera Zed Oy:n optioita.

Kaikki osakeomistustiedot 31.12.2000.

painottuu systemaattiseen riskienhallinnan tuottamaan tietoon, ulkoisen ja sisäisen raportoinnin luotettavuuden varmistamiseen, sekä konsernin toimintaohjeiden noudattamisen ja toiminnan lainmukaisuuden varmistamiseen.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sonera Oyj:llä on oltava 1-3 tilintarkastajaa, jotka valitaan vuosittain yhtiökokouksessa. Yhtiön tilintarkastajina toimivat KHT-tilintarkastaja Jorma Heikkinen ja KHT-yhteisö KPMG Wideri Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Solveig Törnroos-Huhtamäki. KPMG Wideri Oy Ab vastaa tilintarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta sekä vastaa konsernin suomalaisten tytäryhtiöiden tilintarkastuksesta. Eräitä vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta KPMG-yhteisöt vastaavat myös konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden tilintarkastuksesta. Emoyhtiön tilintarkastajat antavat yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämät tilintarkastuskertomukset sekä raportoivat tarkastushavainnoistaan toimitusjohtajalle, tilintarkastuskomitealle ja yhtiön hallitukselle. Yhtiön tilintarkastajien suorittama hallinnon tarkastusta koskeva lausunto sisältyy tilintarkastuskertomukseen [sivulla 83](#).

Hallintoneuvoston ja hallituksen palkkiot ja etuudet

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille maksetaan kuukausikorvaus sekä kokouspalkkio.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 2 700 markkaa, hallintoneuvoston varapuheenjohtajan 2 000 markkaa ja muiden hallintoneuvoston jäsenten 1 500 markkaa. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenille maksetaan 1 000 markan kokouspalkkio.

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio on 250 000 mk. Hallituksen varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 13 000 mk ja hallituksen jäsenten 10 000 mk. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan 1 000 mk:n kokouspalkkio.

Hallituksen jäsenille palkkioita ei makseta muun kuin jäsenyyden perusteella. Poikkeuksen tästä muodostavat henkilöstön edustajat, joilla on voimassa oleva työsuhde yhtiöön ja jotka saavat normaalin palkkansa työstään sekä siihen liittyvät muut etuudet. Hallintoneuvoston ja hallituksen korvauksista ja palkkioista päättää yhtiökokous. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenillä on myös oikeus matkapuhelinetuun.

Hallituksen puheenjohtajalla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen lakisääteistä tasoa vastaavalla 60 %:n kokonaisaläkkeellä.

Johdon palkkaus, kannustinjärjestelmät ja muut etuudet

Soneran hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten, emoyhtiön toimitusjohtajan ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajien palkkojen, etujen ja palkkioiden määrä oli 31.12.2000 päättyneellä tilikaudella yhteensä noin 4,7 milj. euroa. 1.1.2001 alkaen toimitusjohtajalle maksettava palkka on 270 000 markkaa kuukaudessa ja johtoryhmän muiden jäsenten yhteenlasketut kuukausipalkat 625 750 markkaa.

Soneran johtoryhmän jäsenet ja muut johtajat ovat työsuhteessa Soneraan ja heidän työsopimuksissaan on sovittu tavanomaisista työsuhdetta koskevista ehdoista, muun muassa palkasta ja työsuhteen päättymisestä. Näiden työsopimusten mukaisesti johtajille maksetaan peruspalkka ja johdon kannustinjärjestelmän mukainen, tulokseen sidottu bonus. Lisäksi kaikki johtajat nauttivat tiettyjä luontoisetuja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkoista ja palkkioista päättää hallitus. Muun johdon palkoista ja muista etuuksista päätettäessä noudatetaan ”yhden yli”-periaatetta.

Kolmella johtoryhmän jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen lakisääteistä tasoa vastaavalla 60 % kokonaisaläkkeellä. Lisäksi yhdellä johtoryhmän jäsenellä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 ikävuoden jälkeen 66 % kokonaisaläkkeellä.

Yhtiökokouksen hyväksymään koko henkilöstöä koskevaan vuoden 1999 optiolainaan liittyy ylimmän johdon osalta ehto, jonka mukaan johtajien merkintäoikeuksien käyttö edellyttää Soneran osakkeen hintakehityksen olevan parempi kuin muiden ennalta määriteltujen teleyriyten osakkeiden. Soneran hallitus vahvisti 12.1.2001, että Sonera Oyj:n osakkeen kehitys on ollut vertailuryhmää parempi.

Soneralla ei ole yritysjohtoon kuuluvilta henkilöiltä saamia. Yritysjohtoon kuuluvat henkilöt tai heidän lähipiirinsä eivät myöskään ole olennaisissa liikesuhteissa yhtiöön.

ADSL (Asymmetrical Digital Subscriber Line)

Datsiirtotekniikka, joka käyttää olemassa olevia kuparikaapeleita nopeamman liittymän aikaansaamiseksi internetiin ja muihin multimedia- ja datapalveluihin. ADSL-tekniikan siirtonopeus on jopa 2 – 6 megabittia sekunnissa, mikä on 50 kertaa suurempi kuin tavallisilla siirtotekniikoilla.

ASP (Application Service Provider)

Liiketoimintaa, jossa asiakas vuokraa sovellusten ja palvelujen käyttöoikeuden, päivityksen, ylläpidon ja rakentamisen pakettina sovelluspalvelun tarjoajalta.

ATM (Asynchronous Transfer Mode)

Kanavointi- ja reititysteknologia suurinopeuksista digitaalista viestintää varten. ATM mahdollistaa data-, teksti-, puhe-, video- ja multimediasignaalien samanaikaisen lähettämisen verkon liittytävisteiden välillä vähintään 155 megabitin sekuntivauhilla.

Bluetooth

Laitteiden johtoja korvaava miniverkko ratkaisu, jonka avulla langattomat viestintälaitteet voivat kytkeytyä toisiinsa. Perustuu edullisiin lyhytkantoisiin 2,4 gigahertzin taajuudella toimiviin radioaaltoihin, joita käytetään tietyllä alueella esim. oman kannettavan tietokoneen ja matkaviestimen väliseen kommunikointiin.

CDMA (Code Division Multiple Access)

Siirtotekniikka, jota käytetään tulevassa kolmannen sukupolven UTMS-matkapuhelinjärjestelmässä. CDMA:ssa jokainen lähetyksen tapaan usealla taajuudella ja kullekin data- tai puhelälähteykselle annetaan oma koodi, jolloin useat käyttäjät voivat jakaa saman taajuuskannan.

Digitaalinen allekirjoitus

Digitaalisen allekirjoituksen avulla sähköisessä muodossa lähetetyn asiakirjan vastaanottaja voi varmistua tiedon alkuperästä eli todentaa tietolähteen. Samoin voidaan varmistaa, että tiedot ovat täydelliset ja koskemattomat, eikä tiedon lähettäjä voi myöskään kiistää lähettäneensä asiakirjaa.

EDGE (Enhanced Data rates for Global Evolution)

Ns. kolmatta sukupolvea edeltävä GSM-pohjainen teknologia, jonka avulla tieto kulkee maksiminopeudessa 384 kilobittia sekunnissa.

GPRS (General Packet Radio Service)

Euroopan telestandardointi-instituutin (ETSI) luoma standardi GSM-pohjaista pakettikytkentäistä datasiirtotekniikkaa varten. GPRS:ssä tukiasemat voidaan yhdistää suoraan internetiin ilman kytkentäjärjestelmiä, joita tavallisesti tarvitaan matkapuheluliikenteen kytkemiseksi kiinteisiin verkkoihin.

GRX (GPRS Roaming Exchange)

Keskittetty IP-reititysverkko, jonka tarkoituksena on yhdistää GPRS-verkkoja.

GSM (Global System for Mobile Communications)

Digitaaliseen tiedonsiirtotekniikkaan ja matkapuhelinverkkoarkkitehtuuriin perustuva matkaviestinjärjestelmä, joka mahdollistaa verkkovierailun mm. Euroopassa ja useissa Aasian maissa.

GSM 1800

Standardi 1800 MHz:n taajuusalueella tapahtuvaa matkaviestintää varten.

IP (Internet Protocol)

Internetin käyttämä yhteyskäytäntö verkkojen yhteenliittämiseksi.

ISDN (Integrated Services Digital Network)

Siirtöjärjestelmä, joka pystyy samanaikaisesti siirtämään kahta informaatiovirtaa, kuten puheetta, tekstiä, dataa tai grafiikkaa, yhdellä puhelinlinjalla.

LAN (Local Area Network)

Lähiverkko eli datasiirtoverkko, joka on suunniteltu yhdistämään mikrotietokoneita, työasemia, pientietokoneita, tiedostopalvelimia ja muita tietokoneita paikallisessa ympäristössä tiedostojen, ohjelmien ja erilaisten laitteiden yhteiskäytön mahdollistamiseksi.

NMT (Nordic Mobile Telephone)

Analoginen matkaviestintäjärjestelmä, joka otettiin alunperin käyttöön Pohjoismaissa.

PKI (Public Key Infrastructure)

Julkisen avaimen menetelmä. Kokoelma yhteisiä turvastandardeja, -prosesseja ja -teknologioita, jonka avulla voidaan luoda, jakaa, hallinnoida ja käyttää varmenteita. Varmenteet edustavat henkilön sähköistä identiteettiä ja mahdollistavat digitaalisen allekirjoituksen käyttämisen erilaisissa tietoverkoissa.

SIM (Subscriber Identity Module)

Matkapuhelimeen laitettava elektroninen kortti, joka tunnistaa verkon tilaajan. Sisältää tilaajan henkilökohtaisen tunnusluvun ja tunnistaa tilaajan verkon.

TCP/IP-protokolla (Transmission Control Protocol/Internet Protocol)

Nimitys TCP- ja IP-yhteiskäytäntöjen yhdistelmälle, jonka avulla internetiin kytketyt eri sovelluksia käyttävät laitteet voivat kommunikoida ja siirtää dataa saumattomasti.

UMTS (Universal Mobile Telephone System)

Kolmannen sukupolven laajakaistatekniikkaan perustuva matkaviestintästandardi, joka käyttää CDMA-teknologiaa, ja jolla on riittävä nopeus ja kapasiteetti multimedialähetyksen käsittelemiseksi.

Valokaapeli

Siirtokanava, joka on rakennettu erittäin puhtaasta ja tasalaatuisesta lasista, jota pitkin digitaalisia signaaleja lähetetään valopulsseina. Valokaapelin etuja kuparikaapeliin nähden ovat suurempi siirtokapasiteetti ja alhaisempi häirintätaso.

Verkkovierailu (roaming)

Matkapuhelinjärjestelmän ominaisuus, jonka ansiosta verkon asiakkaat voivat käyttää matkapuhelimitään ja puhelinnumeroitaan ollessaan toisen operaattorin verkon alueella.

Voice Over Packet

Tekniikka, jossa puhe pilkotaan lähetyksessä datapaketeiksi, jotka vastaanottopäässä muutetaan jälleen puheeksi. Siirtokapasiteettia kuluu vain varsinaisen tiedonsiirron ajan.

VoIP (Voice over IP)

Puheensiirron IP-verkossa mahdollistava teknologia.

WAP (Wireless Application Protocol)

Johtava avoin kansainvälinen standardiprotokolla langattomassa verkossa toimiville sovelluksille. WAP on tekninen rajapinta internet-peruspalveluiden tarjoamiselle matkapuhelimen ja muiden langattomien laitteiden kautta.

WDM (Wavelength Division Multiplexing)

Menetelmä, jolla valokaapelitekniikkaan perustuvien siirtojohtojen kapasiteettia moninkertaistetaan yhdistämällä aallonpituuksia lähetyksessä ja erottamalla ne vastaanottopäässä. Sen avulla yhteen kuituun voidaan pakata useita aallonpituuksia, joista jokainen pystyy välittämään 2,5 gigan tai 10 gigan kapasiteetin.

W-LAN (Wireless Local Area Network)

Nopea langaton lähiverkko, joka mahdollistaa lähiverkkoon kytkeytymisen LANin toimintalueen ulkopuolelta.

WLL (Wireless Local Loop)

Langaton paikallisverkko tietyille kiinteille käyttäjäryhmille.

2 Mbps-yhteys

Suurinopeuksinen siirtojohto, joka yhdistää matkapuhelinverkon tukiasemat kiinteään verkkoon.

2G (Second Generation)

Matkaviestinnän digitaalinen toinen sukupolvi.

3G (Third Generation)

Matkaviestinnän digitaalinen kolmas sukupolvi.

SIJOITUSTUTKIMUS

Ainakin seuraavien pankkien ja pankkiiriliikkeiden analyytikot ovat analysoineet Soneraa sijoituskohteena vuonna 2000:

ABG SECURITIES LTD.
puh. +44 20 7905 5600

AKTIA PANKKIIRILIIKE OY
puh. 010 247 5000

ALFRED BERG FINLAND OYJ ABP
puh. (09) 228 321

ARNHOLD AND S. BLEICHROEDER, INC.
puh. +44 20 7976 2886

AROS MAIZELS EQUITIES OY
puh. (09) 12 341

CAI CHEVREUX INTERNATIONAL LTD.
puh. +44 20 7621 5100

CAZENOVE & CO.
puh. +44 20 7588 2828

COMMERZBANK AG
puh. +44 20 7653 7811

CONVENTUM PANKKIIRILIIKE OY
puh. (09) 549 930

CREDIT LYONNAIS SECURITIES EUROPE
puh. +44 20 7588 4000

CREDIT SUISSE FIRST BOSTON
puh. +44 20 7888 8888

DANSKE SECURITIES
puh. +45 3344 0000

D. CARNEGIE AB FINLAND
puh. (09) 618 711

DEUTSCHE BANK
puh. +44 20 7545 8000

DRESDNER KLEINWORT BENSON SECURITIES LTD.
puh. +44 20 7623 8000

ENSKILDA SECURITIES AB
puh. +45 3317 7400

ERIK PENSER FONDKOMMISSION AB
puh. +46 8 463 8000

FIM PANKKIIRILIIKE OY
puh. (09) 613 4600

GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL
puh. +44 20 7774 1000

HAGSTRÖMER & QVIBERG
puh. +46 8 696 1700

HANDELSBANKEN MARKETS
puh. 010 44 411

INVERCAIXA VALORES SVB, SA
puh. +34 91 557 6900

J.P. MORGAN SECURITIES LTD.
puh. +44 20 7600 2300

LEHMAN BROTHERS
puh. +44 20 7601 0011

MANDATUM PANKKIIRILIIKE OY
puh. (09) 166 721

MERRILL LYNCH
puh. +44 20 7772 1000

MORGAN STANLEY DEAN WITTER
puh. +44 20 7425 8000

ODDO PINATTON EQUITIES
puh. +33 1 44 51 85 00

OPSTOCK OY
puh. (09) 404 65

PANKKIIRILIIKE EVLI OYJ
puh. (09) 476 690

SCHRODER SALOMON SMITH BARNEY
puh. +44 20 7986 4000

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE
puh. +33 1 42 14 20 00

SWEDBANK MARKETS
puh. +46 8 700 9500

UBS WARBURG
puh. +44 20 7567 8000

WILLIAMS DE BROË PLC
puh. +44 20 7588 7511

13D RESEARCH, INC.
puh. +1 208 726 1565

Tarkemmat tiedot Soneraa seuraavista sijoitus-analyytikoista löytyvät internetistä osoitteesta www.sonera.fi/sijoittaja.

Varsinainen yhtiökokous

Sonera Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 21.3.2001 klo 15.00 Helsingin Messukeskuksessa osoitteessa Messuaukio 1, Helsinki.

Yhtiökokoukseen on ilmoitauduttava viimeistään perjantaina 16.3.2001 klo 16.00. Ilmoittautua voi joko kirjeitse osoitteeseen Sonera Oyj, Lakiasiat, PL 106, 00051 SONERA, telefaxilla numeroon 02040 66754, puhelimitse numeroon 02040 58487, 02040 65510 tai 02040 69147 maanantaista perjantaihin klo 10.00-16.00 tai sähköpostitse Soneran internet-sivujen kautta osoitteessa: <http://www.sonera.fi>. Kirjeitse, telefaxilla tai sähköpostilla ilmoitauduttaessa kirjeen, telefaxin tai sähköpostin on oltava perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Mahdollinen valtakirja, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää äänivaltaa kokouksessa pyydetään toimittamaan Sonera Oyj:lle ilmoittautumisen yhteydessä.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on viimeistään perjantaina 9.3.2001 merkitty osakkeenosakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon ja joka on ilmoittautunut yhtiökokoukseen viimeistään perjantaina 16.3.2001

Osinko

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2000 maksetaan osinkoa 0,09 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 26.3.2001 merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 3.4.2001.

Osoitteenmuutokset

Osakkaan henkilö- ja osoitetietojen muutokset pyydämme ilmoittamaan siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa arvo-osuus-tili on.

Taloudelliset katsaukset

Soneran vuosikertomus julkaistaan suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä. Vuosikertomuksen voi tilata Soneran konserniviestinnästä, telefax 02040 60025, puhelin 02040 62890. Soneran vuosikertomukseen voi tutustua ja sen voi tilata myös internetistä, www.sonera.fi.

Vuonna 2001 Sonera julkaisee osavuosisikatsaukset seuraavasti:

- osavuosisikatsaus tammi-maaliskuulta 25.4.
- osavuosisikatsaus tammi-kesäkuulta 23.7.
- osavuosisikatsaus tammi-syyskuulta 22.10.

Sonera ei paina osavuosisikatsauksiaan. Ne ovat saatavissa suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä internetissä osoitteessa: www.sonera.fi tai faxilla numerosta 02040 60025.

Yhtiön julkaisemat pörssi- ja lehdistötiedotteet ovat myös saatavissa Soneran internet-sivuilta.

Sijoittajasuhteet

SAMPPA SEPPÄLÄ

Puh. 02040 63416

e-mail: samppa.seppala@sonera.com

Yhdysvalloissa:

STEVE FLEISCHER

Puh. +1 908 203 8500, alanumero 150

e-mail: steve.fleischer@sonera.com

Tietyt tässä vuosikertomuksessa esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten lausumat Soneran johdon näkemuksista ja odotuksista, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat Soneran nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia, tulevaisuutta koskevista lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka muuttavat tuloksia tai seurauksia merkittävästi voivat muun muassa olla (i) televiestintäpalvelujen, erityisesti matkaviestintäpalvelujen sekä uusien lisäarvopalvelujen, kysynnän taso, (ii) sääntelyn kehitys ja muutokset, (iii) menestys uusilla liiketoiminta-aloilla, joita monia rasittavat merkittävät liiketoiminnan aloituskustannukset sekä pääomasijoitukset, (iv) Soneran kansainvälisten sijoitusten menestys, (v) kilpailutilanne Suomen matkaviestintä- ja kiinteän verkon markkinoilla, hinnoittelu, kilpailijoiden uutuustuotteet ja -palvelut ja muu markkinoiden tilanne, sekä (vi) yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja muissa maissa, joissa Soneran osakkuusyhtiöt toimivat.

YHTEYSTIETOJA

Valtakunnallinen vaihdenumero: 020401

Sonera internetissä:

www.sonera.fi ja www.sonera.com

SONERAN PÄÄTOIMIPAIKAT

Pääkonttori

SONERA OYJ

Teollisuuskatu 15, Helsinki

PL 106, 00051 SONERA

Puh. 020401 (INT.+358 20401)

Fax 02040 60025

(INT. +358 2040 60025)

www.sonera.fi

Alankomaissa

SONERA NEDERLAND B.V.

Rivium Quadrant 58

NL-2909 LC CAPELLE a/d IJSSEL

Netherlands

Puh. +31 10 245 45 00

Fax +31 10 202 28 92

www.sonera.nl

Englannissa

SONERA UK LTD.

8 The Square

Stockley Park Heathrow

Uxbridge, Middlesex

UB11 1FW, UK

Puh. +44 20 8606 6080

Fax +44 20 8606 6001

Ruotsissa

SONERA SVERIGE AB

Finlandsgatan 10

s-16422 KISTA, Sweden

Puh. +46 8 50 60 30 00

Fax +46 8 50 60 60 50

www.sonera.se

Venäjällä

ZAO SONERA RUS

Mayakovskogo ulitsa st 22,2

191104 ST. PETERSBURG, Russia

Puh. +7 812 329 1390

Fax +7 812 275 6712

www.sonera.ru

Yhdysvalloissa

SONERA CORPORATION U.S.

Winter Street 890

Suite 310

WALTHAM, MA 02451, USA

Puh. +1 781 839 7100

Fax +1 781 522 7408

Japanissa

SONERA JAPAN K.K.

Akabishi-II Building 4th floor

AKASAKA 4-1-30

Minato-Ku

TOKYO 107-0052, Japan

Puh. +81 3 3568 6890

Fax +81 3 3568 6747

SONERA SMARTTRUST OY

Pääkonttori:

SONERA SMARTTRUST OY

Elimäenkatu 17-19, Helsinki

PL 425, 00051 SONERA

Puh. 020401 (INT. +358 20401)

Fax 02040 63134 (INT. +358 2040 63134)

www.smarttrust.com

SONERA ZED OY

Pääkonttori:

SONERA ZED LTD

8 The Square

Stockley Park

Uxbridge, Middlesex

UB11 1FW, UK

Puh. +44 20 8606 6000

Fax +44 20 8606 6001

www.zed.fi

SONERA OYJ, TEOLLISUUSKATU 15, HELSINKI, PL 154, 00051 SONERA
PUH. 020401, FAX 02040 60025, WWW.SONERA.FI

KOTIPAikka: HELSINKI, KAUPPAREKISTERINUMERO: 740.009

Linkkien avaaminen:

Linkit on merkitty kirkkaan sinisellä tekstillä.

1. Valitse käsityökalu.
2. Osoita sillä linkkikohtaa, jolloin käsi muuttuu osoittavaksi sormeksi . Kädessä on w-merkki, jos linkki on yhteydessä Internetiin. Klikkaa linkkiä.

Artikkelin lukeminen:

Toiminto suurentaa artikkelin näyttöön ja juokuttaa sen näytöllä alusta loppuun.

1. Valitse käsityökalu. Klikkaa artikkelia siltä kohtaa, mistä tahdot aloittaa lukemisen. Vaihtoehtoisesti voit painaa ctrl (Windows) tai Option (Mac) -painiketta näppäimistössä ja klikata mistä tahansa kohdasta artikkelia, jolloin toiminto suurentaa artikkelin näytölle alusta lähtien.
2. Siirtyäksesi eteenpäin artikkelissa paina Return-näppäintä tai klikkaa artikkelia.
3. Siirtyäksesi taaksepäin artikkelissa paina Shift-Return tai Shift ja klikkaa artikkelia
4. Päästäksesi takaisin artikkelin alkuun paina ctrl (Windows) tai Option (Mac) -painiketta ja klikkaa.
5. Saadaksesi taas koko sivun näytölle paina Näytä koko sivu –kohdasta sisällysluettelosta.

Hakutoiminto:

Hakutoiminnolla voit etsiä mitä tahansa sanaa tai ilmaisua dokumentista.

1. Klikka hakutoiminto.
2. Kirjoita etsimäsi sana tai ilmaisu ruutuun.
3. Klikkaa find.

Toiminto hakee ensin dokumentin aukiolevasta kohdasta lähtien ensimmäisen etsimäsi termin. Klikkaamalla Etsi seuraava –kohdasta sisällysluettelosta toiminto siirtyy seuraaviin ko. termin esiintymiskohtiin.

Kursorit eri toimintojen kohdalla:

 Käsityökalu

 Artikkelin kohdalla

 Linkin kohdalla

 www-linkin kohdalla